

**GRUPA KAPITAŁOWA ZT „KRUSZWICA” S.A.
KRUSZWICA, UL. NIEPODLEGŁOŚCI 42**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2013**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2013	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą	5
2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	8
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie	8
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki	8
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ	9
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	10
1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
2. Dokumentacja konsolidacyjna	10
3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej	11
IV. UWAGI KOŃCOWE	12

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2013

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz
inne informacje objaśniające

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2013

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ZT „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. („Grupa Kapitałowa”), dla której Spółka Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. z siedzibą w Kruszwicy przy ulicy Niepodległości 42 jest Spółką Dominującą, na które składają się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej.

Zarząd Spółki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

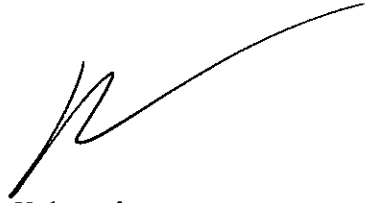
- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

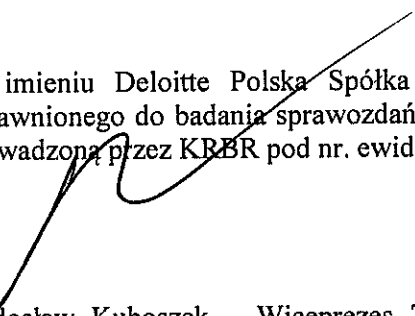
Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2013 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Radosław Kuboszek
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 90029

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBK pod nr. ewidencyjnym 73:

Radosław Kuboszek – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2014 roku

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2013**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą

Spółka Dominująca Grupy Kapitałowej działa pod firmą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. Siedzibą Spółki Dominującej jest miasto Kruszwica, ul. Niepodległości 42.

Spółka Dominująca prowadzi działalność w formie akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 15 grudnia 1995 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczakiem w Kancelarii w Warszawie przy ul. Długiej 31 (Repertorium A Nr 20308/95). Spółka Dominująca została zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy VIII Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa w Bydgoszczy, w dziale B pod numerem 3698. Aktualnie Spółka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Bydgoszczy pod numerem KRS 0000019414.

Spółka Dominująca posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 556-08-00-678 nadany przez Urząd Skarbowy w Inowrocławiu w dniu 30 grudnia 1995 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce Dominującej w dniu 8 stycznia 2001 roku REGON o numerze: 091279630.

Spółka Dominująca działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Według statutu Spółki Dominującej przedmiotem jej działalności jest:

- produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z),
- produkcja komponentów paszowych - śruty rzepakowej, sojowej, szlamu pohydratacyjnego i innych substancji powstających w procesie przerobu surowców roślinnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja lecytyny (PKD 10.41.Z),
- produkcja kwasów tłuszczowych i destylatów podezdoryzacyjnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja biokomponentów do paliw (PKD 20.59.Z),
- produkcja surowej gliceryny (PKD 20.41.Z),
- produkcja przypraw (PKD 10.84.Z),
- sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt (PKD 46.21.Z),
- sprzedaż hurtowa olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 46.33.Z),
- sprzedaż detaliczna pozostałej żywności prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.29.Z),
- sprzedaż hurtowa biokomponentów do paliw (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż hurtowa gliceryny (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.76.Z),
- sprzedaż hurtowa śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 47.99.Z),
- transport drogowy towarów (PKD 49.41.Z),
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 77.12.Z),
- przeładunek towarów (PKD 52.24.C),
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B),

- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),
- ochrona przeciwpożarowa (PKD 84.25.Z),
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z),
- działalność rachunkowo - księgowa (PKD 69.20.Z),
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych (PKD 66.19.Z),
- badania i analizy związane z jakością żywności (PKD 71.20.A),
- pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 10.89.Z),
- produkcja opakowań z tworzyw sztucznych (PKD 22.22.Z),
- wytwarzane i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 45.20.Z),
- badanie rynku i opinii publicznej (PKD 73.20.Z),
- działalność pozostałych agencji transportowych (PKD 52.29.C),
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (PKD 52.21.Z),
- przeładunek towarów w portach morskich (PKD 52.24.A),
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z),
- sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (PKD 47.91.Z),
- pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami (PKD 47.99.Z),
- pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 82.99.Z).

W badanym okresie Spółka Dominująca prowadziła działalność w zakresie:

- skupu i przetwórstwa nasion roślin oleistych,
- produkcji rafinowanych olejów i tłuszczów oraz margaryn i podobnych tłuszczów jadalnych,
- działalności handlowej (eksport i import) w zakresie przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki,
- oraz w zakresie produktów ubocznych przetwarzanych nasion i pozostałych surowców, artykułów spożywczych.

Kapitał zakładowy Spółki Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił 171.942 tys. zł i dzielił się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 zł każda.

Według stanu na dzień 20 czerwca 2013 roku (data ostatniego Zgromadzenia Akcjonariuszy) wśród akcjonariuszy Spółki Dominującej znajdowali się:

– Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie, Holandia	– 64,22% akcji,
– Windstorm Trading & Investments Limited	– 25,26% akcji,
– pozostali akcjonariusze	– 10,52% akcji.

W roku obrotowym nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki Dominującej.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w strukturze własności kapitału zakładowego Spółki Dominującej.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego wystąpiły następujące zmiany w kapitale zakładowym Spółki Dominującej.

Kapitał własny Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił 734.655 tys. zł.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

W skład Zarządu Spółki Dominującej na dzień wydania opinii wchodziło:

– Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu,
– Wojciech Bauman	– Członek Zarządu,
– Marcin Brodowski	– Członek Zarządu,
– Jacek Michalak	– Członek Zarządu,
– Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu,
– Dariusz Szymański	– Członek Zarządu,
– Tomasz Wika	– Członek Zarządu.

W badanym okresie oraz do dnia wydania opinii nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki Dominującej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. wchodzi:

– Podmiot Dominujący	– Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.,
– jednostka zależna	– ZPT Elmilk Sp. z o.o.,
– jednostka zależna	– Mauresa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA,
– jednostka zależna	– Mauresa Sp. z o.o.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2013 roku objęte zostały następujące spółki:

- a) Spółka Dominująca – Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Spółki Dominującej Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 10 marca 2014 roku opinię bez zastrzeżeń.

- b) Spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki	Data opinii
ZPT Elmilk Sp. z o.o.	100	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	31 grudnia 2013 roku	N/A**
Mauresa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA	100	Nie podlegała badaniu za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku*	31 grudnia 2013 roku	N/A
Mauresa Sp. z o.o.	100	Nie podlegała badaniu za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku*	31 grudnia 2013 roku	N/A

* Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. wykonała procedury niezbędne dla potrzeb badania skonsolidowane sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

** Opinia z badania sprawozdania jednostkowego spółki ZPT Elmilk Sp. z o.o. zostanie wydana po dnia 10 marca 2014 roku.

Spółka Dominująca sporządzająca sprawozdanie skonsolidowane nie stosowała istotnych uproszczeń i odstępstw od przyjętych zasad konsolidacji w stosunku do kontrolowanych jednostek.

2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2012 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 3.413 tys. zł. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2012 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. Biegły rewident w dniu 7 marca 2013 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Dominującej zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2012 odbyło się w dniu 20 czerwca 2013 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2012 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 1 sierpnia 2013 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 4 października 2013 roku, zawartej pomiędzy Spółką Dominującą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. a Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Radosława Kuboszka (nr ewidencyjny 90029) w siedzibie Spółki Dominującej w dniach od 14 do 18 października 2013 roku, od 7 do 24 stycznia 2014 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza Spółki Dominującej uchwałą z dnia 10 kwietnia 2013 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 16 pkt. 2 pkt. 14 statutu Spółki Dominującej.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident Radosław Kuboszek potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. nr 77, poz. 649 z późniejszymi zmianami) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki Dominującej z dnia 10 marca 2014 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za lata ubiegłe.

<u>Podstawowe wielkości ze sprawozdania z całkowitych dochodów (w tys. zł)</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Przychody ze sprzedaży	2.663.113	2.708.724	2.331.918
Koszty działalności operacyjnej	(2.511.140)	(2.681.845)	(2.280.900)
Pozostałe przychody operacyjne	5.560	15.915	17.002
Pozostałe koszty operacyjne	(8.758)	(7.922)	(10.944)
Przychody finansowe	677	448	904
Koszty finansowe	(16.251)	(29.824)	(19.635)
Podatek dochodowy	(26.495)	(2.083)	(8.374)
Zysk (strata) netto	106.706	3.413	29.971
Całkowity dochód ogółem	110.733	(3.295)	33.660

<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
– rentowność sprzedaży	5,6%	1,3%	2,4%
– rentowność sprzedaży netto	4,0%	0,1%	1,3%
– rentowność netto kapitału własnego	17,0%	0,5%	4,8%

<u>Wskaźniki efektywności</u>			
– wskaźnik rotacji majątku	2,45	2,23	1,78
– wskaźnik rotacji należności w dniach	24	28	26
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	19	19	21
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	74	74	88

<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>			
– stopa zadłużenia	32%	48%	50%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	68%	52%	50%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	354	219	231
– wskaźnik płynności	2,02	1,38	1,36
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,55	0,48	0,44

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2013 następujących tendencji:

- wzrost wskaźników rentowności,
- wzrost wskaźnika rotacji majątku,
- spadek wskaźnika rotacji należności w dniach,
- spadek stopy zadłużenia,
- wzrost stopnia pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost kapitału obrotowego,
- wzrost wskaźnika płynności,
- wzrost wskaźnika podwyższonej płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku i obejmuje:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 1.087.453 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zysk netto w kwocie 106.706 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 110.733 tys. zł,
- sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 108.204 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 875 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd Spółki Dominującej skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych,
- przeglądzie sporządzonych przez innych biegłych rewidentów opinii i raportów z badania sprawozdań finansowych spółek zależnych i stowarzyszonych, podlegających konsolidacji.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Spółka Dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- 1) sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym,
- 2) wszelkie korekty i wyłączenia dokonywane w celu konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- 3) obliczenia wartości godziwej aktywów netto jednostek podporządkowanych,
- 4) obliczenia wartości firmy oraz ujemnej wartości firmy i ich odpisów, w tym z tytułu trwałej utraty wartości.

Podstawy sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013 sporządzono zgodnie z MSSF.

Określenie jednostek Grupy Kapitałowej

Przy określaniu zakresu i metod konsolidacji, jak również stosunku zależności, stosowano kryteria określone w MSSF.

Okres obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na ten sam dzień bilansowy i za ten sam rok obrotowy co sprawozdanie finansowe Spółki Dominującej – Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. Jednostki zależne objęte konsolidacją sporządziły sprawozdania finansowe na ten sam dzień bilansowy co Spółka Dominująca. Rok obrotowy wszystkich spółek zależnych objętych konsolidacją został zakończony 31 grudnia 2013 roku.

Metoda konsolidacji

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych Spółki Dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją.

Po dokonaniu sumowań dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych, które dotyczyły:

- wartości nabycia udziałów posiadanych przez Spółkę Dominującą w jednostkach zależnych oraz części aktywów netto jednostek zależnych odpowiadającej udziałowi Spółki Dominującej we własności tych jednostek,
- wzajemnych należności i zobowiązań jednostek objętych konsolidacją,
- istotnych przychodów i kosztów dotyczących operacji pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka Dominująca potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej i sprawozdania z całkowitych dochodów oraz opisów słownych zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Informacje objaśniające do pozycji: rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, inwestycje, zobowiązania i rezerwy prawidłowo przedstawiają zwiększenia i zmniejszenia oraz tytuły tych zmian w ciągu roku obrotowego.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli.

Spółka Dominująca dokonała prawidłowej prezentacji poszczególnych składników aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, stanowiącymi ich integralną część, zawierają wszystkie pozycje, których ujawnienie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest wymagane przepisami MSSF.

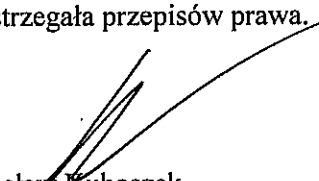
Zarząd sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2013. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania

za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133). Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

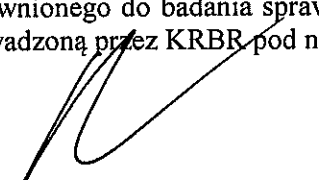
Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki Dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż wyjątkiem nieterminowego złożenia sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej oraz Spółki Dominującej za rok obrotowy 2012 w Krajowym Rejestrze Sądowym, Grupa Kapitałowa przestrzegала przepisów prawa.

Radosław Kuboszek
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 90029

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Radosław Kuboszek – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2014 roku

Szanowni Akcjonariusze

W imieniu Zarządu Zakładów Tłuszczowych "Kruszwica" S.A. mam przyjemność przedłożyć Państwu skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2013 roku.

Dla naszej branży, rok 2013 stał pod znakiem znacznych zmian na rynku rzepaku i na rynkach olejów. Pierwsza połowa roku pozostawała pod wpływem niskich plonów rzepaku w roku 2012, a co za tym idzie utrzymujących się wysokich cen nasion przy równoczesnym spadkowym trendzie cen olejów na rynkach światowych. W takich warunkach osiągnięcie zysków na przerobie rzepaku możliwe było głównie dzięki umiejętnemu zarządzaniu ryzykiem. Spółka potrafiła sobie poradzić z taką sytuacją i pomimo nieco niższego wolumenu przerobionego rzepaku w pierwszym półroczu, zysk segmentu Produktów Masowych był wyższy w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Sytuacja uległa znaczącej poprawie w drugiej połowie roku. Po kilku latach rekordowo niskich zbiorów rzepaku w Polsce, w 2013 roku jego produkcja osiągnęła najwyższy w historii poziom, blisko 2,8 miliona ton. Rekordowe zbiory w Polsce wraz z dobrymi plonami w Europie, wpłynęły na znaczne obniżenie cen nasion rzepaku. Miało to również wpływ na dalsze obniżenie cen oleju, jednak łączny efekt tych spadków spowodował poprawę marż na przerobie rzepaku. Bezpośrednio wpłynęło to na wyniki segmentu Produktów Masowych, którego zysk operacyjny za cały rok, przy wzroście wolumenu przerobionego rzepaku o 3%, wzrósł o 30% w stosunku do roku poprzedniego.

Dla segmentu produktów spożywczych rok 2013 był szczególnie udany. Zwiększyliśmy wielkość i wartość sprzedaży produktów konsumenckich przy równoczesnym wzroście rentowności tej kategorii. Istotny wzrost sprzedaży wynika z ujęcia w omawianym okresie wyników działalności spółki ZPT Elmilik. W kategorii margaryn i tłuszczów profesjonalnych, pomimo spadku wolumenu i wartości sprzedaży, istotnie podnieśliśmy wielkość wypracowanego zysku. Na uwagę również zasługuje znaczny wzrost sprzedaży oleju rafinowanego luzem do poziomu 364 milionów złotych, w porównaniu do 295 milionów złotych w roku poprzednim. Wzrost ten miał pozytywny wpływ na rentowność Spółki, zwiększając łączną marżę uzyskaną na przerobie rzepaku pomimo faktu, że odbył się kosztem spadku wolumenu sprzedaży oleju surowego. Ostatecznie zysk operacyjny segmentu wzrósł o blisko 97 milionów złotych, w stosunku do roku poprzedniego, z czego jego przyrost o jedynie 24 miliony złotych wynikał z faktu poniesionych przez Spółkę dominującą w poprzednim roku jednorazowych kosztów restrukturyzacji i całorocznego zysku spółki ZPT Elmilik, ujętego w wynikach Grupy w tym roku.

Ponadto, kontynuowaliśmy działania skierowane na redukcję kosztów i podnoszenie efektywności procesów produkcyjnych, których efekty również znajdują odzwierciedlenie w końcowym wyniku finansowym Grupy.

W konsekwencji powyżej omówionych czynników, łączny zysk netto osiągnięty w 2013 roku przez Grupę wyniósł blisko 107 milionów złotych i był o 103 miliony wyższy niż w roku ubiegłym

W omawianym okresie, kontynuowaliśmy działania w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu. Dotyczyły one zarówno bezpieczeństwa w miejscu pracy, jak i szeroko rozumianej troski o środowisko naturalne i o lokalne społeczności. Realizowany program budowy kultury bezpiecznej pracy zyskał uznanie Państwowej Inspekcji Pracy, która przyznała nam tytuł „Pracodawca – organizator bezpiecznej pracy”. W zeszłym roku, nasza inicjatywa wspierania rozwoju rodzimej branży cukierniczej - „Akademia Mistrza” obchodziła swoje pięciolecie. Uhonorowaniem osiągnięć w tym obszarze było przyznanie programowi tytułu „Branżowa Osobowość Roku 2013”. Z powodzeniem kontynuowaliśmy też działania w ramach kampanii „Z Kujawskim pomagamy pszczołom”. Wszystkie te inicjatywy zostały odnotowane w raporcie Forum Odpowiedzialnego Biznesu - „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2013. Dobre praktyki”.

Podobnie jak w poprzednich latach, w 2013 roku współpracowaliśmy z lokalnymi organizacjami, wspieraliśmy aktywność ruchową wśród najmłodszych, poprzez finansowanie lokalnych klubów sportowych. Ponadto, patronujemy przygotowaniom dwójki utalentowanych wioślarzy Klubu Wioślarskiego „Gopło” Kruszwica, w drodze po olimpijski medal w 2016 roku. Inwestowaliśmy także w działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, finansując zakupy sprzętu dla lokalnych jednostek ratowniczych. Wspieraliśmy również program „Podziel się Posiłkiem” mający na celu zapobieganie niedożywieniu dzieci.

Podsumowując, 2013 był rokiem udanym dla Grupy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w końcowym wyniku finansowym, który jest najwyższy od 2009 roku.

Tak dobrych wyników nie byłibyśmy w stanie osiągnąć bez zespołu jaki stanowią pracownicy naszej Grupy. Profesjonalizm, zaangażowanie i umiejętność pracy zespołowej naszej kadry były głównymi czynnikami które pozwoliły nam wykorzystać szanse, które stwarzał obfitujący w zmiany rok 2013.

Patrząc w przyszłość uważam, że rok 2014 będzie w znacznej mierze pod wpływem czynników kształtujących sytuację rynkową roku ubiegłego, czyli wysokie plony rzepaku i światowe trendy spadku cen olejów, co do których raczej należy oczekiwać stabilizacji, a nawet wzrostu cen, niż kontynuacji tendencji spadkowej. Decydującym czynnikiem będzie więc ponownie wielkość produkcji rzepaku w 2014 roku w Polsce i Europie.

W naszych działaniach nadal będziemy koncentrować się na budowie wartości naszych marek oferując konsumentom znane i godne zaufania produkty, jak również dostarczając nowych, ciekawych propozycji. Będziemy dążyć do rozszerzania współpracy z czołowymi organizacjami handlowymi w zakresie produkcji olejów i margaryn pod markami własnymi odbiorców. Chcemy również umacniać pozycję grupy jako godnego zaufania dostawcy dla przemysłu spożywczego, paszowego i biopaliwowego. Nie zapominamy także o ciągłym poszukiwaniu możliwości poprawy efektywności procesów produkcyjnych i zwrotu z zainwestowanych aktywów Spółki.

Przekazując ten raport, w imieniu własnym i całego Zarządu chciałbym podziękować Akcjonariuszom za zaufanie jakim obdarzają nas od wielu lat, oraz Radzie Nadzorczej za merytoryczną współpracę i nadzór nad działalnością Grupy Kruszwica.

W tym miejscu chciałbym również podziękować wszystkim naszym pracownikom za ciągłe poszukiwanie możliwości rozwoju biznesu, podejmowanie wyzwań i ciężką pracę, które leżą u podstaw dotychczasowych i przyszłych sukcesów Grupy Kruszwica.

Prezes Zarządu

Wojciech Jachimczyk

ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A.

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku

Kruszwica, 10 marca 2014 roku

ZAWARTOŚĆ:

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA	3
WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	12
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW	24
4. SEGMENTY OPERACYJNE	25
5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	30
6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	30
7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	31
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	31
9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH	31
10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI	32
11. PODATEK DOCHODOWY	32
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	35
13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	36
14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	37
15. WARTOŚĆ FIRMY	38
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	39
17. AKTYWA FINANSOWE	40
18. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	40
19. ZAPASY	43
20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	43
21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	45
22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	45
23. KAPITAŁ PODSTAWOWY	45
24. KAPITAŁY REZERWOWE	46
25. POZOSTAŁE KAPITAŁY	46
26. DYWIDENDY	47
27. KREDYTY I POŻYCZKI	48
28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	49
29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	50
30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	50
31. REZERWY	52
32. LEASING OPERACYJNY	52
33. PLANOWANE TRANSAKCJE	54
34. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	55
35. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE	61
36. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE	67
37. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY	70
38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH	80
39. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ	80
40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	81

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 133) par. 92 ust. 1 pkt 5 i 6, Zarząd Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej „Spółka”) w składzie:

Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu
Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
Jacek Michalak	– Członek Zarządu
Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
Dariusz Szymański	– Członek Zarządu
Tomasz Wika	– Członek Zarządu

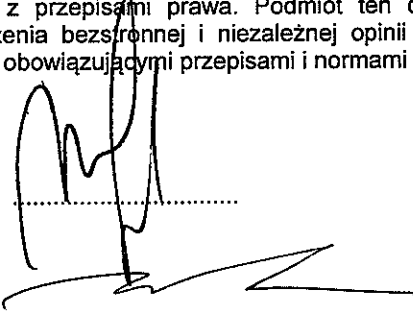
oświadcza, że:

wedle naszej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. oraz jej wynik finansowy. Roczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

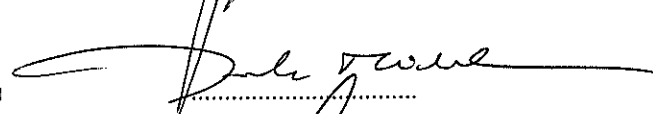

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

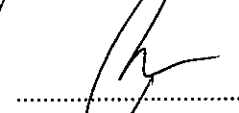
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

W związku z nabyciem dwóch nowych spółek zależnych w dniu 26 listopada 2013 roku, jako dane porównawcze, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zaprezentowane zostały skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A., w skład której na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku wchodziły spółka dominująca ZT „Kruszwica” S.A. oraz podmiot zależny ZPT Elmilik sp. z o.o.

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

(dane prezentowane są w tysiącach złotych/Euro, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000		EUR'000	
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 663 113	2 708 724	632 418	649 014
Zysk / (strata) operacyjny	148 775	34 872	35 330	8 355
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	133 201	5 496	31 632	1 317
Zysk / (strata) netto	106 706	3 413	25 340	818
Ilość akcji	22 986 949	22 986 949	22 986 949	22 986 949
Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	4,64	0,15	1,10	0,04
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	243 637	105 952	57 857	25 386
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(13 193)	(42 348)	(3 133)	(10 147)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(231 319)	(87 887)	(54 932)	(21 058)
Przepływy pieniężne netto, razem	(875)	(24 283)	(208)	(5 818)

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000		EUR'000	
Aktywa trwałe	387 364	416 459	93 404	101 869
Aktywa obrotowe	700 089	799 852	168 810	195 649
Aktywa razem	1 087 453	1 216 311	262 214	297 517
Zobowiązania długoterminowe	6 916	8 599	1 668	2 103
Zobowiązania krótkoterminowe	345 872	581 251	83 399	142 178
Kapitał własny	734 665	626 461	177 147	153 236
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	44 627	45 271

Kursy EURO przyjęte do przeliczania "wybranych skonsolidowanych danych finansowych":

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2013 oraz na dzień 31 grudnia 2012 zostały przeliczone według średniego kursu NBP, obowiązującego dla Euro w tych dniach.

Poszczególne pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz ze skonsolidowanych przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, objętego prezentowanym okresem.

Wyszczególnienie kursów walutowych użytych do przeliczenia „wybranych skonsolidowanych danych finansowych” zawierają poniższe tabele:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4,1472	4,0882
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4,2110	4,1736
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(dane prezentowane są w tysiącach złotych, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Nota	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	3	2 540 008	2 531 590
Przychody ze sprzedaży towarów	3	123 105	177 134
Pozostałe przychody operacyjne	6	5 560	15 915
Przychody ogółem		2 668 673	2 724 639
Koszty			
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	5	2 204 315	2 312 216
Koszty sprzedanych towarów		98 513	163 255
Koszty sprzedaży	5	176 079	158 993
Koszty ogólnego zarządu	5	47 952	52 780
(Zyski)/straty z wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych oraz niezrealizowanych różnic kursowych	9	(16 078)	(18 636)
(Zyski)/straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	10	359	13 237
Pozostałe koszty operacyjne	7	8 758	7 922
Koszty ogółem		2 519 898	2 689 767
Zysk/(Strata) operacyjny		148 775	34 872
Przychody finansowe	8	677	448
Koszty finansowe	8	16 251	29 824
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem		133 201	5 496
Podatek dochodowy		26 495	2 083
część bieżąca	11	31 136	(3 167)
część odroczone	11	(4 641)	5 250
Zysk/(Strata) netto		106 706	3 413
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków w tym:			
Rachunkowość zabezpieczeń		4 384	(6 630)
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		(357)	(78)
		4 027	(6 708)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:			
-			
Całkowite dochody ogółem		110 733	(3 295)
Zysk przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		106 706	3 413
na udziały niekontrolujące		-	-
Łączne całkowite dochody przypadające:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		4 027	(3 295)
na udziały niekontrolujące		-	-
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	12	4,64	0,15
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		22 986 949	22 986 949

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	<i>Nota</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000</i>
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	273 682	299 874
Nieruchomości inwestycyjne	14	1 020	1 087
Wartość firmy	15	83 793	83 793
Wartości niematerialne	16	26 327	30 277
Długoterminowe aktywa finansowe	17	163	217
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	1 485	91
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	894	1 120
		387 364	416 459
Aktywa obrotowe			
Zapasy	19	509 656	520 650
Należności z tytułu dostaw i usług	20	138 857	217 988
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	7 466
Należności pozostałe	20	24 551	13 085
Krótkoterminowe aktywa finansowe	17	23 868	36 542
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	1 364	2 239
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	1 793	1 882
		700 089	799 852
Aktywa razem		1 087 453	1 216 311
	<i>Nota</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000</i>
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	23	185 076	185 076
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	25	245 401	245 401
Kapitał rezerwowy	24	172 966	166 620
Zyski zatrzymane	25	131 222	29 364
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące		-	-
		734 665	626 461
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	11	-	2 890
Zobowiązania finansowe	29	-	31
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	30	4 162	3 312
Pozostałe rezerwy	31	2 754	2 366
		6 916	8 599
Zobowiązania krótkoterminowe			
Rezerwy	31	1 018	1 769
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	27	182 748	393 768
Zobowiązania finansowe	28,29	10 990	23 334
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	30	20 575	13 345
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28	118 393	147 507
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28	1 924	18
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	28	10 224	1 510
		345 872	581 251
Pasywa razem		1 087 453	1 216 311

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	Kapitał rezerwowo z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych	Zyski zatrzymane	Ogółem	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitały własne
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kapitał własny na dzień 01/01/2012	185 076	245 401	161 768	4 116	55 922	652 283	-	652 283
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	(6 708)	3 413	(3 295)	-	(3 295)
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	(22 527)	(22 527)	-	(22 527)
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowy	-	-	7 444	-	(7 444)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31/12/2012	185 076	245 401	169 212	(2 592)	29 364	626 461	-	626 461
Kapitał własny na dzień 01/01/2013	185 076	245 401	169 212	(2 592)	29 364	626 461	-	626 461
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	4 027	106 706	110 733	-	110 733
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	(2 529)	(2 529)	-	(2 529)
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowy	-	-	2 319	-	(2 319)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31/12/2013	185 076	245 401	171 531	1 435	131 222	734 665	-	734 665

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2012 PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(Strata) netto	106 706	3 413
Korekty razem	136 931	102 539
Amortyzacja	41 528	40 974
Zyski/straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	4 691	(64 288)
Odsetki	17 737	29 780
Zysk/strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	359	12 328
Zmiana stanu rezerw	487	(1 121)
Zmiana stanu zapasów	10 994	69 478
Zmiana stanu należności	67 665	17 009
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(12 227)	8 767
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	315	(37)
Podatek dochodowy naliczony	26 495	2 083
Podatek dochodowy zapłacony	(21 774)	(12 479)
Pozostałe korekty	661	45
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	243 637	105 952
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	22	5 845
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(11 596)	(25 536)
Odsetki	-	-
(Udzielone)/splacone pożyczki długoterminowe	55	58
Zmiana stanu udzielonych zaliczek na zakup środków trwałych	(1 044)	(814)
Wydatki na nabycie spółek zależnych	(635)	(7)
Wydatek na nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	(21 894)
Pozostałe korekty	5	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(13 193)	(42 348)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek	6 550	34 061
Spląty kredytów/pożyczek	(217 342)	(69 174)
Odsetki zapłacone	(17 976)	(30 227)
Wyplacona dywidenda	(2 529)	(22 527)
Splata rat z tyt. leasingu finansowego	(22)	(20)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(231 319)	(87 887)
Przepływy pieniężne netto, razem	(875)	(24 283)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(875)	(24 283)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	2 239	26 522
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	1 364	2 239

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Informacje o jednostce dominującej

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej: Spółka dominująca lub jednostka dominująca) prowadzi działalność na terenie Polski na podstawie wpisu do Rejestru Handlowego, w Dziale B, pod numerem 3698, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy - VIII Wydział Gospodarczy z dnia 21 grudnia 1995 roku.

W dniu 12 czerwca 2001 roku Spółka dominująca została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział KRS, pod numerem KRS 0000019414.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki dominującej jest następujący:

Zarząd Spółki:

1. Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu
2. Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
3. Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
4. Jacek Michalak	– Członek Zarządu
5. Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
6. Dariusz Szymański	– Członek Zarządu
7. Tomasz Wika	– Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

1. Tommy Jensen	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Vesselina Shaleva	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Jordi Costa	- Członek Rady Nadzorczej
4. Roman Górny	- Członek Rady Nadzorczej
5. Gordon Hardie	- Członek Rady Nadzorczej
6. Sławomir Ludwikowski	- Członek Rady Nadzorczej
7. Jerzy Rajski	- Członek Rady Nadzorczej
8. Jerzy Starak	- Członek Rady Nadzorczej
9. Mariusz Szeliga	- Członek Rady Nadzorczej
10. Maurizio Terazzi	- Członek Rady Nadzorczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosów
Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV)	Holandia	14.763.313	64,22%	64,22%
Windstorm Trading & Investments Limited	Cypr	5.805.485	25,26%	25,26%
Pozostali		2.418.151	10,52%	10,52%
Razem		22.986.949	100,00%	100,00%

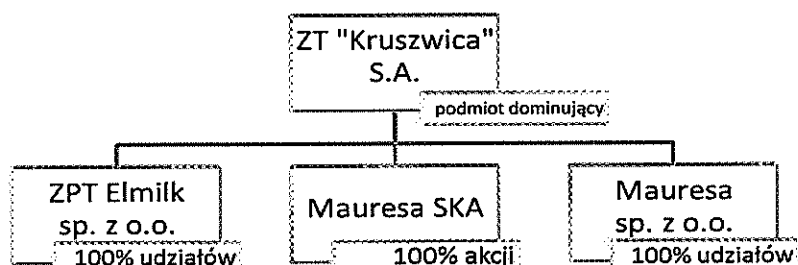
Spółka dominująca jest częścią Grupy Bunge, światowego lidera w przetwórstwie nasion oleistych i produkcji butelkowanych olejów roślinnych.

Akcje Spółki dominującej w ilości 22.986.949 szt. znajdują się w publicznym obrocie i notowane są na rynku podstawowym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Według klasyfikacji GPW w Warszawie S.A.. ZT „Kruszwica” S.A. są zakwalifikowane do sektora „przemysł spożywczy”.

Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodziły Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jako podmiot dominujący oraz spółki zależne:

- ZPT Elmilk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna,
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

ZPT Elmilk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („ZPT Elmilk”), z siedzibą w Szczecinku, ul. Piłska 8-10, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 402729.

Nabycie udziałów w spółce ZPT Elmilk miało miejsce w dniu 26 kwietnia 2012 roku. Szczegółowy opis transakcji zamieszczony został w ubiegłorocznym sprawozdaniu finansowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej ZPT Elmilk jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych udziałów w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, 88-150 Kruszwica	100	5.000.000 PLN	100,00%
Razem		100	5.000.000 PLN	100,00%

Struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej ZPT Elmilk nie uległa zmianie w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna („Mauresa SKA”), z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 1, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 471895.

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka dominująca nabyła 1000 akcji imiennych (seria A) Mauresa SKA za cenę 58 tys. PLN.

W dniu 9 grudnia 2013 roku Mauresa SKA podwyższyła kapitał zakładowy z kwoty 50 tys. PLN do kwoty 60.352 tys. PLN, emitując 1.206.040 akcji (seria B) o łącznej wartości nominalnej 74.171 tys. PLN. Wszystkie akcje zostały przyznane jednemu akcjonariuszowi Mauresa SKA – ZT „Kruszwica” S.A. Zapłata za ww. akcje nastąpiła wkładem niepieniężnym tj. prawami wieczystego użytkowania gruntów, wraz z przyległymi zabudowaniami, położonymi w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, pozostającymi w aktywach Spółki dominującej po likwidacji zakładu produkcyjnego w Warszawie.

Wartość rynkowa wkładu niepieniężnego ustalona została na kwotę 74.171 tys. PLN brutto, na podstawie operatu szacunkowego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opinii biegłego rewidenta (Kancelaria ANC Renata Lubowicka) o wartości godziwej wkładu niepieniężnego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej Mauresa SKA jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych akcji w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, 88-150 Kruszwica	1.207.040	60.352.000 PLN	100,00%
Razem		1.207.040	60.352.000 PLN	100,00%

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („Mauresa sp. z o.o.”), z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 1, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 469724

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka dominująca nabyła 100 udziałów w kapitale zakładowym Mauresa sp. z o.o. za cenę 11 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka dominująca jest jedynym wspólnikiem spółki Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - będącej jedynym komplementariuszem Mauresa SKA.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej Mauresa sp. z o.o. jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych udziałów w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, 88-150 Kruszwica	100	5.000 PLN	100,00%
Razem		100	5.000 PLN	100,00%

Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych, objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, zostały zamieszczone w Nocie nr 18.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy nie jest ograniczony.

Rokiem obrotowym Spółki dominującej oraz spółek zależnych: ZPT Elmilk i Mauresa sp. z o.o., jest rok kalendarzowy.

Rokiem obrotowym spółki zależnej Mauresa SKA jest okres od 1 października 2013 roku do 31 lipca 2015 roku.

Sprawozdanie finansowe jednostki zależnej ZPT Elmilk sporządzone zostało za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Sprawozdanie finansowe jednostek zależnych Mauresa SKA i Mauresa sp. z o.o., wykorzystane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, analogicznie jak sprawozdania finansowe pozostałych jednostek Grupy, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest przetwórstwo nasion oleistych, produkcja olejów butelkowanych, produkcja margaryn i tłuszców jadalnych oraz zarządzanie nieruchomościami.

2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do rocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Pod pojęciem MSSF mieszczą się przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB):

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- Interpretacje opracowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) lub przez istniejący wcześniej Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), które zostały przyjęte przez IASB

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za następujące okresy:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na koniec bieżącego roku obrotowego oraz sprawozdanie porównawcze na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem z całkowitych dochodów za poprzedni rok obrotowy,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym przedstawiające zmiany w kapitale własnym za bieżący rok obrotowy, wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2013

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w roku 2013:

- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe, zatwierdzone w UE w dniu 4 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Prezentacja składników pozostałych całkowitych dochodów, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2009-2011)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 27 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 21 marca 2014 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** oraz późniejsze zmiany (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów pochodnych oraz pozycji zabezpieczanych, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które są wyceniane według wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie najbliższych 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarządy Spółki dominującej i spółki zależnej uważają, iż nie istnieje zagrożenie kontynuowania działalności w tym okresie.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną, w której denominowane są operacje gospodarcze Grupy. Dane liczbowe podane są w tysiącach złotych, stosując zasadę, iż kwoty wynoszące mniej niż 500 PLN pomija się, a kwoty wynoszące 500 PLN i więcej podwyższa się do pełnego tysiąca złotych. W przypadku prezentowania danych w innych walutach lub jednostkach, stosowna informacja jest podana.

Jako dane porównywalne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowane zostały skonsolidowane dane Grupy kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. za 2012 rok, w skład której na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku wchodziły: Spółka dominująca i podmiot zależny ZPT Elmilik sp. z o.o.

Podstawowe osądy rachunkowe oraz podstawy szacowania niepewności

W procesie stosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Grupie, zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych. Szacunki, jak i przyjęte założenia, podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wartości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy również okresów przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym, jak również przedstawiono zagadnienia, dla których największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów (z wyłączeniem wartości firmy)

Corocznie Grupa analizuje, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości aktywów trwałych, będące podstawą do przeprowadzenia testu na utratę ich wartości. Na koniec 2013 roku Grupa nie stwierdziła istnienia przesłanek

wskazujących na konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowane w 2013 roku utraty wartości poszczególnych aktywów zostały ujęte w księgach Spółki dominującej i zależnej.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego i niematerialnego majątku trwałego. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków kierownictwa.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalno – rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały oszacowane przez aktuariusza metodami aktuarialnymi. Przyjęte do wyceny założenia zostały przedstawione w nocie „Świadczenia pracownicze”.

Wycena rezerwy na rekultywację terenu opiera się na najlepszych szacunkach kierownictwa opartych na obecnym poziomie kosztów, koniecznych do poniesienia w celu przywrócenia wartości użytkowych i przyrodniczych zdewastowanych terenów. Zarząd nie przewiduje znacznego zwiększenia poziomu tych kosztów w przyszłości, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na zmianę wartości tej rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy (dochód) pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyceniona jest według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowany odpis z tytułu utraty wartości. Grupa corocznie testuje wartość firmy. Opis przyjętych zasad przeprowadzonego testu w 2013 roku znajduje się w nodzie nr 15. Przeprowadzone dotychczasowe testy wartości firmy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego.

Zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

Podstawa konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe jednostki dominującej oraz jednostki zależnej. Uznaje się, iż kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki dla osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Dochody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia danej jednostki oraz do dnia jej efektywnego zbycia. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Spółki oraz do udziałów niedających kontroli nawet jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałów niedających kontroli.

W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.

Sprawozdanie finansowe zostało skonsolidowane metodą pełną. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie będących poza kontrolą Grupy jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę dominującą w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Udziały mniejszościowe w jednostce przejmowanej są początkowo wyceniane jako proporcja (udział) udziałów mniejszościowych w wartości godziwej netto ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych lub w wartości godziwej na dzień nabycia.

Udziały własne w przejmowanych jednostkach wyceniane są według kosztu ustalonego jako wartość godziwa na dzień nabycia.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w

jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy, przejęta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, zostaje przypisana do poszczególnych ośrodków lub zespołów ośrodków wypracowujących środki pieniężne jednostki przejmującej, które zgodnie z oczekiwaniami powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia, bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązań jednostki przejmowanej. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- 1) odpowiadać najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- 2) nie być większy niż segment operacyjny.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

W pewnych okolicznościach wartości godziwe ujmowanych aktywów i zobowiązań można na dzień połączenia ująć jedynie tymczasowo (pro wizorycznie). W takim przypadku Grupa rozlicza nabycie stosując ustalone tymczasowe wartości. Wszelkie ewentualne korekty tych wartości są ustalane w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia i ujmowane z mocą wsteczną na dzień nabycia.

Grupa testuje wartość firmy pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli w wyniku testu okaże się, że wartość odzyskiwalna jednostki generującej przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości firmy alokuje się najpierw do kwoty bilansowej wartości firmy, a następnie do pozostałych aktywów, proporcjonalnie do ich wartości bilansowej. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Zaklasyfikowanie składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki dominującej i zależnej do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Przychody z działalności

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych w swojej działalności. Działalność produkcyjna zlokalizowana jest w czterech zakładach: w Kruszwicy, Brzegu, Gdańsku i Szczecinku. Zdecydowana większość sprzedaży (87%) kierowana jest na rynek krajowy (struktura terytorialna sprzedaży produktów i struktura produktowa – patrz: nota „Przychody ze sprzedaży”).

Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności netto (bez podatku VAT) za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty wypłacone lub odroczone w zapłacie oraz o wartość usług, o charakterze promocyjnym lub logistycznym, świadczonych na rzecz Grupy przez jej klientów. Zdecydowana większość rabatów jest udzielana w stosunku do wartości lub ilości sprzedaży.

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu i pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Na dzień bilansowy spółka zależna jest stroną umowy spełniającą kryteria leasingu finansowego. Szczegółowy opis umowy leasingu finansowego zawarty został w notce nr 30.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone na wynik finansowy przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich poniesienia.

W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) są ujmowane w księgach po średnim kursie NBP, ogłaszanym w dniu poprzedzającym realizację transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut ujmowane są w wyniku za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, w przypadku których zmiany wartości godziwej, po spełnieniu kryteriów efektywności zabezpieczenia, odnosi się bezpośrednio na kapitał własny lub na zmianę wartości godziwej pozycji zabezpieczanej (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych)

Koszty finansowania zewnętrznego

Grupa kapitalizuje istotne koszty finansowania zewnętrznego, przyporządkowane dostosowywanym składnikom aktywów.

Koszt odsetek liczony jest na bazie średniorocznego kosztu finansowania działalności Grupy i wartości zaangażowanych środków pieniężnych na zakup dostosowywanych aktywów.

Grupa nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego zapasów nasion rzepaku, przyjmując, że aktywa te służą do produkcji wyrobów gotowych w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

W 2013 i 2012 roku nie występowały koszty finansowania zewnętrznego podlegające aktywowaniu.

Zysk na działalności gospodarczej

Zysk na działalności operacyjnej kalkulowany jest przed uwzględnieniem kosztów i przychodów finansowych.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek dochodowy bieżący (CIT) oraz podatek dochodowy odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie dochodu (zysku podatkowego) danego roku obrotowego. Dochód (strata podatkowa) różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych lub poprzednich oraz pozycji przychodów/kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu/ nie będą kosztem podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłacie lub zwrotowi w przyszłości. Podstawą naliczenia podatku odroczonego jest wartość różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi, wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy podatku bieżącego.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe dochody (zyski podatkowe) o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku gdy spodziewane przyszłe dochody nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje odpis aktywa podatkowego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie ze stanem prawnym, istniejącym na dzień bilansowy.

Spółki wchodzące w skład Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania.

Spółki wchodzące w skład Grupy dokonują kompensaty należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego, jeżeli mają tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz mają możliwości zapłaty podatku lub uzyskania zwrotu podatku w kwocie netto.

Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim przypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych, konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujmowania.

Wartość operacyjnego oprogramowania komputerów zwiększa ich wartość i wykazywana jest łącznie w środkach trwałych w grupie pozostałe środki trwałe.

Środki trwałe w budowie prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, powiększonego o istotne koszty finansowania zewnętrznego i pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość środków trwałych w budowie zawiera również kwoty udzielonych zaliczek na poczet budowy środków trwałych.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów wykazane są pozabilansowo jako zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, z wyjątkiem nabytych praw wieczystego użytkowania, które stanowią pozycję bilansową oraz podlegają umorzeniu przez przewidywany okres ich użytkowania, nie dłuższy niż okres przysługiwania tych praw.

Środki trwałe, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, amortyzuje się metodą liniową przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia użytkowania środka trwałego.

Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodach w pozycji (Zyski) / straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi i są ujmowane w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Wartość końcowa i okres użytkowania składników aktywów trwałych podlega weryfikacji, i ewentualnej korekcie, na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne Grupa uznaje nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z tytułu ich wynajmu lub jest utrzymywana w posiadaniu, ze względu na potencjalny przyrost jej wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną na dzień bilansowy amortyzację oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji przez okres ekonomicznej użyteczności przy zastosowaniu metody liniowej.

Grupa wybrała dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wyceny oparty na cenie nabycia. Na koniec każdego roku Grupa dokonuje oceny przesłanek utraty wartości i weryfikacji okresu użytkowania i w razie konieczności dokonuje koniecznych korekt.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub likwidacji lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z likwidacji lub sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w wyniku w okresie, w którym zdarzenie to miało miejsce.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne przejęte przy połączeniu jednostek gospodarczych identyfikuje się i ujmuje odrębnie od wartości firmy, jeśli spełniają one definicję wartości niematerialnych. Cena nabycia takich aktywów jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania metodą liniową oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres amortyzacji jest weryfikowany na koniec każdego roku obrotowego.

Znaki towarowe i prawa autorskie ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe prezentowane jest łącznie z wartością komputerów w rzeczowych aktywach trwałych.

Utrata wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych, oprócz wartości firmy

Na koniec rocznego okresu sprawozdawczego, za który Grupa sporządza pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa dokonuje przeglądu wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu, z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w pozostałych przychodach.

Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Zapasy

Grupa wycenia materiały i towary według cen nabycia. Cenę nabycia stanowi cena zakupu bez podlegającemu odliczeniu podatku od towarów i usług, obniżona o rabaty, opusty i inne zmniejszenia, a powiększona o cło oraz koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem materiału do stanu zdatnego do używania, tj. koszty transportu do miejsca docelowego, koszty załadunku i wyładunku, koszty ubezpieczenia materiału podczas transportu.

Wartość zapasów obejmuje również korektę z tytułu wyceny zapasu, jako pozycji zabezpieczanej, do wartości godziwej, w ramach stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wyroby gotowe wyceniane są według kosztu wytworzenia, natomiast produkty uboczne w cenie sprzedaży netto.

Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów, tj. surowców, opakowań, koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze) oraz część kosztów stałych o charakterze bezpośrednio i ogólnoprodukcyjnym, odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Aktywa finansowe

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- pożyczki i należności.
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Klasyfikacja do określonej kategorii zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Grupy ustala się w oparciu o kursy walutowe Europejskiego Banku Centralnego oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub nienegocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako „pożyczki i należności”.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem generującym odsetki i wyceniane są w księgach w wartości nominalnej (wymagającej zapłaty) skorygowanej o odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Udzielone pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu ustalonego z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas aktywa te prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

W latach 2012-2013 Grupa nie posiadała instrumentów finansowych kwalifikowanych do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące na należności przeterminowane według następującej reguły:

Należności przeterminowane (w dniach)	Wysokość odpisu (w %)
60-89	50
90+	100

Grupa tworzy również odpisy aktualizujące na:

- niepokryte gwarancjami lub ubezpieczeniem:
 - należności skierowane na drogę postępowania sądowego,
 - należności od dłużników w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie układowe lub ugody bankowej,
 - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
 - należności od dłużnika skreślonego z ewidencji działalności gospodarczej,
 - należności w przypadku śmierci dłużnika,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności stanowiące równowartość kwot podwyższających należność w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokość całości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania jako nieściągalne,
- odsetki za zwłokę w zapłacie należności – w wysokości 100 % naliczonych.

Zmiany wartości odpisów ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Do składników środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaliczane są środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz inne krótkoterminowe inwestycje o wysokiej płynności, takie jak obligacje, papiery dłużne, etc.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania (w tym: pożyczki i kredyty)

Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów.

Grupa wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy

Do tej kategorii Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości. zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Grupy ustala się w oparciu o kursy walutowe oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Kredyty i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie, za wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna zobowiązania jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas takie zobowiązania prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty o nieokreślonym okresie spłaty wyceniane są według wartości wymagającej zapłaty na dzień bilansowy tj. wraz z odsetkami należnymi na dzień bilansowy

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej.

Instrumenty pochodne

Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz ryzyka zmian cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu forward. Dla ograniczenia wpływu zmienności cen towarów na wynik finansowy Grupa stosuje kontrakty towarowe typu futures.

Grupa nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych.

Wykorzystywane przez Grupę instrumenty pochodne zaliczane są do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Grupa ujmuje instrumenty pochodne na dzień zawarcia w wartości godziwej, która jest równa zero, a następnie wycenia je na dzień rozliczenia, nie później jednak niż na dzień bilansowy, w wartości godziwej, bez pomniejszania o ewentualne koszty transakcji.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do aktualnych kursów terminowych, natomiast wartość godziwą kontraktów towarowych ustala się poprzez odniesienie do bieżących cen towarów. W wyniku wyceny kontraktu terminowego do wartości godziwej mogą powstać aktywa lub zobowiązania finansowe. Aktywa finansowe stanowią dodatnią wycenę do wartości godziwej instrumentu, natomiast ujemna wartość godziwa instrumentu stanowi zobowiązanie finansowe. Oszacowane w ten sposób wartości aktywów lub zobowiązań finansowych stanowią wartości możliwe do uzyskania lub konieczne do zapłaty na dzień bilansowy.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, za wyjątkiem tych, które stanowią pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat okresu, w którym powstały.

Aktywa finansowe są wyłączone z bilansu, gdy wygasły prawa do przepływów pieniężnych z określonego składnika aktywów, natomiast zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu, gdy wygasa, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub umowy nie będące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi i jeżeli umowy zasadnicze nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany są ujmowane w rachunku wyników.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje dwa rodzaje rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz zabezpieczenia wartości godziwej.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Grupa dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Grupa dokumentuje również efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Przedmiotem zabezpieczenia są przepływy pieniężne wyrażone w walutach obcych wynikające z planowanych transakcji lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (firm commitment). Celem zabezpieczeń jest ograniczenie ryzyka zmian wartości godziwej przepływów pieniężnych w wyniku zmian kursów walutowych. Pozycję zabezpieczaną stanowią głównie transakcje zakupu surowców lub sprzedaży nasion rzepaku, oleju lub śruty. Przyszła transakcja jest zabezpieczana od momentu zawarcia kontraktu (tj. ustalenia ilości, ceny, terminów dostawy) do daty sprzedaży/zakupu. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne typu forward.

Wycena pozycji zabezpieczanych i zabezpieczających oraz pomiar efektywności zabezpieczenia następuje na każdy dzień bilansowy, tj. na koniec każdego miesiąca. Część efektywna zabezpieczenia ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny wraz z efektem w podatku odroczonego, natomiast część nieefektywna zabezpieczenia odnoszona jest bezpośrednio do wyniku finansowego.

W momencie realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wykonania transakcji sprzedaży lub zakupu, efektywna część zabezpieczenia przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny:

- do wyniku finansowego i koryguje wartość przychodów ze sprzedaży (w przypadku transakcji sprzedaży) lub
- do bilansu i koryguje w pierwszym ujęciu wartość aktywa powstałego w wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wartość zapasów (w przypadku transakcji zakupu), a następnie koszt wytworzenia produktów.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie ryzyka cen towarów związanych zarówno z istniejącymi w bilansie stanami zapasów nasion rzepaku jak i z uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami wynikającymi z zawartych kontraktów na zakup nasion, kwalifikowane jest jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Grupa zawiera kontrakty zabezpieczające typu futures w celu ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej surowców. Celem transakcji zabezpieczających jest dostosowanie wartości zakupionego rzepaku w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Stosowane instrumenty zabezpieczające prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment – kontraktów na dostawy rzepaku z określoną ceną zakupu) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych.

Grupa wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń z wykorzystaniem opisanych powyżej instrumentów pochodnych, wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są, równolegle ze zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej, w wyniku finansowym.

Grupa przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli nastąpi rozwiązanie powiązania zabezpieczającego, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

Rezerwy

Rezerwy tworzy się w przypadku wystąpienia w jednostce bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowo oczekiwanych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, których konieczność uregulowania (wyływ środków zawierających korzyści ekonomiczne) przez Spółkę dominującą lub zależną jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań może być wiarygodnie wyceniona.

Ujmowana wartość rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i nie związane z bieżącą działalnością Grupy.

Koszty świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych

Rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wyceniana jest w wartości godziwej zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych. Zobowiązanie to kalkulowane

jest metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są przez wynik finansowy w okresie, którego dotyczą. Grupa nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Koszty wytworzenia wyrobów gotowych obejmują:

- a) koszty materiałów wycenionych w cenie ewidencyjnej skorygowane o odchylenia, tj.
 - ♦ Koszty surowców,
 - ♦ Koszty opakowań bezpośrednich i pośrednich (kartonów) wyrobów gotowych,
 - ♦ Koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze),
- b) część kosztów stałych o charakterze pośrednio produkcyjnym (koszty wydziałowe), odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Koszty Sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują wydatki ponoszone w związku z realizacją sprzedaży. Zalicza się do nich:

Koszty bezpośrednie sprzedaży

- ♦ Koszty transportu,
- ♦ Koszty przeładunków,
- ♦ Koszty składowania,
- ♦ Koszty wynagrodzeń agentów,
- ♦ Prowizje od sprzedaży,

Koszty pośrednie sprzedaży

- ♦ Koszty personelu zewnętrznego,
- ♦ Koszty biura obsługi klienta
- ♦ Koszty promocji i reklamy,
- ♦ Pozostałe koszty związane z obsługą kanału sprzedaży.

Koszty Ogólnego Zarządu

Koszty Ogólnego Zarządu obejmują pozostałe koszty stałe, ponoszone w ramach działalności operacyjnej Grupy, które nie są przypisane do kosztów wytworzenia oraz do kosztów sprzedaży. Zalicza się do nich:

- ♦ Wynagrodzenia wraz z ubezpieczeniami oraz inne koszty ponoszone na pracowników nie bezpośrednio produkcyjnych,
- ♦ Koszty usług menedżerskich,
- ♦ Czynsze za wynajem lokali, urządzeń i samochodów,
- ♦ Usługi informatyczne,
- ♦ Usługi doradztwa, prawne,
- ♦ Koszty transportu nie dotyczącego sprzedaży,
- ♦ Amortyzacja środków trwałych nie wykorzystywanych bezpośrednio w procesie produkcji,
- ♦ Ubezpieczenia samochodów i nieruchomości,
- ♦ Inne koszty stałe.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży produktów			
Oleje luzem	785 990	916 340	-14,2%
Śruta rzepakowa	494 319	423 823	16,6%
Oleje konfekcjonowane	556 926	570 480	-2,4%
Margaryny konsumenckie	431 084	312 037	38,2%
Margaryny profesjonalne	114 572	124 328	-7,8%
Tłuszcze cukiernicze	134 901	159 875	-15,6%
Pozostałe	22 216	24 707	-10,1%
Sprzedaż produktów	2 540 008	2 531 590	0,3%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Oleje luzem	846	1 023	-17,3%
Śruta rzepakowa	10 644	8 254	29,0%
Śruta słonecznikowa	-	-	-
Oleje konfekcjonowane	14 858	24 741	-39,9%
Margaryny konsumenckie	83 000	121 732	-31,8%
Nasiona siewne	-	1 378	-100,0%
Łuska słonecznikowa	-	10 976	-
Nasiona rzepaku	10 127	8 511	-
Pozostałe	3 630	519	599,4%
Sprzedaż towarów	123 105	177 134	-30,5%
Sprzedaż razem	2 663 113	2 708 724	-1,7%

Struktura terytorialna sprzedaży produktów i towarów:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży produktów			
Kraj	2 079 976	2 200 289	-5,5%
Eksport	460 032	331 301	38,9%
Razem sprzedaż produktów	2 540 008	2 531 590	0,3%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Kraj	96 249	156 548	-38,5%
Eksport	26 856	20 586	30,5%
Razem sprzedaż towarów	123 105	177 134	-30,5%
Sprzedaż razem	2 663 113	2 708 724	-1,7%

Struktura przychodów Grupy nie uległa istotnym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. Przychody ze sprzedaży produktów i towarów Grupy w 2013 roku, w stosunku do roku ubiegłego, wykazały spadek o 1,7%.

Znaczna część przychodów (53%) ze sprzedaży produktów uzyskiwana jest ze sprzedaży produktów masowych, tj. olejów luzem (rzepakowego surowego i rafinowanego) oraz śruty rzepakowej – produktu ubocznego powstającego w procesie ekstrakcji oleju z nasion.

Sprzedaż produktów konfekcjonowanych (46%) to przede wszystkim oleje i margaryny konsumenckie.

W 2013 roku Grupa odnotowała wzrost wartości sprzedaży śruty rzepakowej i margaryn konsumenckich, który częściowo zrekomensował spadek wartości sprzedaży w pozostałych grupach asortymentowych. Pomimo

wzrostu wolumenów sprzedaży w 2013 roku w stosunku do roku 2012, wartość sprzedaży ogółem w 2013 roku wykazała spadek, w stosunku do roku ubiegłego, o 1,7%. Spadek ten to wynik przede wszystkim niższych cen sprzedaży głównych grup produktów Grupy.

Udział spółki zależnej we wzroście przychodów ze sprzedaży margaryn konsumenckich wyniósł 25,3 %.

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Rozpoznane Segmenty Operacyjne

Zidentyfikowane i ujawnione w ramach działalności operacyjnej Grupy segmenty operacyjne są pochodną podziałów dokonywanych dla wewnętrznych celów zarządczych Grupy, jak i dla potrzeb konsolidacji z grupą Bunge.

Grupa rozpoznała dwa podstawowe segmenty działalności:

- Segment Produktów Masowych (Agri)
- Segment Produktów Spożywczych (Food)

Spółka dominująca prowadzi działalność w ramach w/w segmentów, natomiast spółka zależna ZPT Elmilk tylko w segmencie Food. Pozostałe spółki zależne: Mauresa sp. z o.o. i Mauresa sp. z o.o. SKA nie prowadzą działalności produkcyjnej, w związku z powyższym nie zostały przypisane do w/w segmentów operacyjnych.

Segment Produktów Masowych (Agri) obejmuje działalność:

- w zakresie przerobu nasion rzepaku - działalność od zakupu nasion do sprzedaży rzepakowego oleju surowego/odszlamionego, śruty rzepakowej, ewentualnie odsprzedaży nasion rzepaku do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food
- w zakresie pozostałych olejów - działalność od zakupu od stron trzecich pozostałych olejów (również rzepakowego) w stanie surowym lub rafinowanym, do sprzedaży ich do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food.

Segment Produktów Spożywczych (Food) - obejmuje działalność od zakupu od segmentu Agri olejów surowych i rafinowanych, pochodzących z zakupu od stron trzecich, do sprzedaży do stron trzecich: olejów rafinowanych, olejów butelkowanych, margaryn konsumenckich i profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych. Segment Food nie dokonuje transakcji sprzedaży do segmentu Agri.

Ustalenie wielkości, wartości i kosztu obrotów wewnętrznych pomiędzy segmentami w Spółce dominującej.

Tak zdefiniowana działalność segmentów w Spółce dominującej powoduje konieczność realizacji obrotu wewnętrznego pomiędzy nimi, w zakresie sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food oleju rzepakowego surowego oraz zakupionych pozostałych olejów roślinnych (zarówno surowych, jak i rafinowanych), wykorzystywanych do produkcji wyrobów gotowych.

Wolumen obrotów wewnętrznych, określany na każdy dzień bilansowy, kalkulowany jest jako ekwiwalent produkcji sprzedanej, tj. jako ilość olejów potrzebnych do wyprodukowania ilości wyrobów gotowych segmentu Food, sprzedanej w danym okresie sprawozdawczym.

Ceny realizacji sprzedaży między segmentami (ceny transferowe) olejów będących surowcami do produkcji wyrobów gotowych segmentu Food są cenami rynkowymi, określonymi na podstawie notowań giełdowych ustalanych na różne okresy obowiązywania dla różnych asortymentów wyrobów gotowych segmentu Food.

Dla rzepakowego oleju rafinowanego sprzedanego do stron trzecich, cena sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food ustalana jest poprzez odjęcie od rzeczywistej ceny realizacji sprzedaży do stron trzecich, stałej premii rafinacyjnej, ustalonej na dany okres na bazie rynkowych premii rafinacyjnych (różnica pomiędzy rynkową ceną oleju rafinowanego a ceną oleju surowego).

Koszt własny sprzedanych wyrobów/surowców w ramach obrotu między segmentami ustalany jest w wysokości:

- dla sprzedaży oleju rzepakowego surowego z produkcji własnej – w wysokości bieżącej ceny standardowej nasion rzepaku, korygowanej o aktualne uzyski produkcyjne i cenę sprzedaży śruty rzepakowej (podstawowy produkt uboczny przy produkcji oleju surowego,
- dla sprzedaży pozostałych surowców – w wysokości historycznych kosztów nabycia.

Podział pozostałych elementów części operacyjnej rachunku wyników

Koszty produkcji – koszty bezpośrednio produkcyjne (wydziałów produkcyjnych) alokowane są do segmentów zgodnie z alokacją rodzajów produkowanych produktów; koszty pośrednio produkcyjne (wydziały pomocnicze i administracja zakładów produkcyjnych) alokowane są do segmentów na podstawie ustalonych na dany rok obrotowy stałych współczynników alokacji określonych na bazie planowanego zaangażowania poszczególnych działów w produkcję dla poszczególnych segmentów.

Koszty sprzedaży alokowane są do segmentów analogicznie jak sama sprzedaż. Wszystkie koszty związane z transakcjami sprzedaży dotyczące produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Agri są przypisywane temu segmentowi. Analogicznie, wszystkie koszty sprzedaży związane z transakcjami sprzedaży produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Food są przypisywane do segmentu Food.

Koszty ogólnego zarządu podlegają podziałowi na zasadzie przypisania poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu. Kryterium przypisania stanowi rodzaj wykonywanych zadań w ramach danego działu. Koszty działów ogólnego-administracyjnych, zarządzających obiema sferami działalności, przypisane są do obydwu segmentów w proporcji 1/1.

Różnice kursowe:

Różnice powstałe na instrumentach finansowych alokowane są do segmentu Agri w zakresie:

- całość niezrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych,
- część zrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych związana z realizacją zabezpieczeń dotyczących działalności segmentu Agri i dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń,
- całość zrealizowanych różnic kursowych na instrumentach pochodnych nie ujętych w rachunkowości zabezpieczeń.

Część zrealizowanych wyników na transakcjach zabezpieczających, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dotyczących zabezpieczenia wartości wpływów ze sprzedaży oleju rafinowanego luzem alokowana jest do segmentu Produktów Spożywczych.

Pozostałe różnice kursowe (powstałe na wycenie pozycji bilansowych lub wynikające z realizacji zapłat i otrzymanych płatności w walucie obcej) alokowane są do segmentu Agri. Grupa alokuje do poszczególnych segmentów pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów tylko do poziomu zysku operacyjnego.

Podział Bilansu

Zapasy

Kryterium podziału zapasów jest zbieżne z kryteriami stosowanymi przy wyróżnieniu obrotów segmentu, co pozwala na szczegółową identyfikację zapasów przyporządkowanych do danego segmentu.

Rozrachunki z dostawcami/klientami

Zarówno dostawcy, jak i klienci, zostali przyporządkowani do danego segmentu na podstawie kryterium rodzaju, odpowiednio, nabywanego materiału/towaru, sprzedawanego produktu/towaru. Umożliwia to identyfikację wszystkich zobowiązań/należności dla danego segmentu. Przegląd poprawności tych alokacji dokonywany jest raz w roku.

Środki trwałe

Kryterium alokacji środków trwałych do segmentów jest, analogicznie jak dla alokacji kosztów, przypisanie poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu.

Środki trwałe w budowie

Wszelkie zwiększenia wartości majątku trwałego w ramach segmentu Agri dokonywane są wyłącznie w momencie przyjęcia środka trwałego do używania. Całość nakładów na środki trwałe w budowie wykazywana jest w ramach segmentu Food.

Wartości niematerialne

Alokacja wartości niematerialnych do poszczególnych segmentów oparta jest na szczegółowej identyfikacji tych aktywów do danego segmentu.

Wartość firmy

Wartość firmy powstała w Spółce dominującej w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartość firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek. Grupa przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

W 2012 roku wartość firmy wzrosła w wyniku nabycia udziałów w spółce zależnej. Rozpoznaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartość firmy przypisano do segmentu Food.

Wartość firmy została następująco przypisana do segmentów:

	Segment Agri	Segment Food	Razem
Wartość firmy (PLN'000)	28.544	55.249	83.793
Wartość firmy (%)	34,1%	65,9%	100%

Zadłużenie

Zadłużenie alokowane jest do segmentów wg struktury aktywów netto.

Pozostałe pozycje bilansowe

Wszelkie nieuwzględnione w ramach podstawowego rozdziału elementy bilansu są a priori przyporządkowywane do segmentu Food. Wiąże się to z założeniem, iż w ramach tego segmentu wykazywane są wszelkie rozliczenia ze stronami trzecimi, niebędące konsekwencją takich operacji jak sprzedaż i zakupy.

Podstawowe miary i kryteria oceny wyników działalności segmentów biznesowych

Grupa stosuje dwie zasadnicze miary dla oceny swoich segmentów biznesowych:

- Wynik operacyjny (EBIT), rozumiany jako zysk operacyjny, tj. przed opodatkowaniem i kosztami/przychodami finansowymi
- Zwrot na aktywach netto (RONA)

Zwrot na aktywach netto ustalany jest wyłącznie wobec aktywów pracujących, czyli po eliminacji z majątku trwałego wartości środków trwałych w budowie. Jest to istotne założenie, gdyż w ten sposób eliminowany jest fakt wykazywania w ramach segmentu Food nakładów, które ostatecznie częściowo zwiększą również wartość majątku trwałego segmentu Agri.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów operacyjnych.

Aktywa i zobowiązania segmentów

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Aktywa trwałe	136 170	140 248	251 194	276 211	387 364	416 459
Aktywa obrotowe	548 440	511 428	151 649	288 424	700 089	799 852
Aktywa ogółem	684 610	651 676	402 843	564 635	1 087 453	1 216 311
Zobowiązania długoterminowe*	253	(3 600)	6 663	12 199	6 916	8 599
Zobowiązania krótkoterminowe (bez kredytów i pożyczek)	21 471	56 026	141 653	131 457	163 124	187 483
Zobowiązania ogółem (bez kredytów i pożyczek)	21 724	52 426	148 316	143 656	170 040	196 082
Aktywa netto (aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem, bez kredytów i pożyczek)	662 886	599 250	334 484	420 979	997 370	1 020 229
Zadłużenie	115 775	220 026	66 973	173 742	182 748	393 768

*ujemna wartość zobowiązań jest wynikiem prezentacji per saldo aktywów i pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Przychody i wyniki segmentów oraz pozostałe informacje

	AGRI		FOOD		WYŁĄCZENIA		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody								
Sprzedaż do stron trzecich	963 419	1 085 697	1 705 254	1 638 942	-	-	2 668 673	2 724 639
Sprzedaż między segmentami	805 328	920 179	-	-	(805 328)	(920 179)	-	-
Przychody ogółem	1 768 747	2 005 876	1 705 254	1 638 942	(805 328)	(920 179)	2 668 673	2 724 639
Zysk operacyjny (EBIT)	74 062	57 011	74 713	(22 139)	-	-	148 775	34 872
Pozostałe informacje								
Nakłady inwestycyjne (w tym zmiana stanu zaliczek na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych)	4 348	13 729	6 307	13 553	-	-	10 655	27 282
Amortyzacja środków trwałych	16 612	16 277	20 683	21 438	-	-	37 295	37 715
Amortyzacja wartości niematerialnych	352	352	3 814	2 838	-	-	4 166	3 190
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-	67	69	-	-	67	69
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	6	226	194	14 563	-	-	200	14 789

Udział spółek zależnych w zysku operacyjnym (EBIT) za 2013 rok przedstawiał się następująco:

- ZPT Elmilik sp. z o.o. zysk w wysokości 3.765 tys. PLN,
- Mauresa sp. z o.o. SKA strata w wysokości 451 tys. PLN.
- Mauresa sp. z o.o. strata w wysokości 2 tys. PLN.

Przychody ze sprzedaży głównych produktów i usług (bez transakcji międzysegmentowych)

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Przychody ze sprzedaży produktów						
Oleje luzem	444 179	625 612	341 811	290 728	785 990	916 340
Śruta rzepakowa	494 319	423 823	-	-	494 319	423 823
Oleje konfekcjonowane	-	-	556 926	570 480	556 926	570 480
Margaryny konsumenckie	-	-	431 084	312 037	431 084	312 037
Margaryny profesjonalne	-	-	114 572	124 328	114 572	124 328
Tłuszcze cukiernicze	-	-	134 901	159 875	134 901	159 875
Pozostałe	2 006	2 425	20 210	22 282	22 216	24 707
Sprzedaż produktów	940 504	1 051 860	1 599 504	1 479 730	2 540 008	2 531 590
Przychody ze sprzedaży towarów						
Oleje luzem	-	292	846	731	846	1 023
Śruta rzepakowa	10 644	8 254	-	-	10 644	8 254
Śruta słonecznikowa	-	-	-	-	-	-
Oleje konfekcjonowane	-	-	14 858	24 741	14 858	24 741
Margaryny konsumenckie	-	-	83 000	121 732	83 000	121 732
Nasiona siewne	-	1 378	-	-	-	1 378
Łuska słonecznikowa	-	10 976	-	-	-	10 976
Nasiona rzepaku	10 127	8 511	-	-	10 127	8 511
Pozostałe	2	1	3 628	518	3 630	519
Sprzedaż towarów	20 773	29 412	102 332	147 722	123 105	177 134
Sprzedaż razem	961 277	1 081 272	1 701 836	1 627 452	2 663 113	2 708 724

Zwrot na aktywach netto

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Średni stan aktywów (pomniejszony o średni stan środków trwałych w budowie)	668 143	709 721	459 731	564 856	1 127 874	1 274 577
Średni stan zobowiązań (bez kredytów i pożyczek)	37 075	90 799	138 914	132 002	175 989	222 801
Średni stan aktywów operacyjnych netto	631 068	618 923	399 158	432 854	1 030 226	1 051 777
Zysk/(Strata) operacyjny	74 062	57 011	74 713	(22 139)	148 775	34 872
Podatek dochodowy (od zysku operacyjnego)	(14 072)	(10 832)	(14 295)	4 207	(28 367)	(6 625)
Zysk/(Strata) operacyjny pomniejszony o podatek	59 990	46 179	61 038	(17 932)	121 028	28 787
Zwrot na aktywach netto	9,5%	7,5%	15,3%	-4,2%	11,7%	3,2%

Informacje o obszarach geograficznych

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody od klientów zewnętrznych						
POLSKA	557 593	802 935	1 545 490	1 510 173	2 103 083	2 313 108
NIEMCY	194 035	128 589	42 187	40 045	236 222	168 634
POZOSTAŁE KRAJE	211 792	154 173	117 576	88 724	329 368	242 897
Razem	963 420	1 085 697	1 705 253	1 638 942	2 668 673	2 724 639

Informacje o wiodących klientach

W Grupie nie występuje koncentracja przychodów ze sprzedaży do zewnętrznego pojedynczego klienta, które stanowiłyby co najmniej 10 procent łącznych przychodów Grupy w prezentowanym okresie.

5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Amortyzacja	41 474	40 974
Zużycie materiałów i energii	2 002 671	2 232 383
Usługi obce	192 012	180 299
Podatki i opłaty	9 001	7 253
Wynagrodzenia	80 061	68 327
Ubezpieczenia społeczne	12 227	12 094
Inne świadczenia pracownicze	7 197	15 002
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	2 858	2 819
Razem koszty rodzajowe	2 347 501	2 559 151
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	80 845	(35 162)
Koszty sprzedaży	(176 079)	(158 993)
Koszty ogólnego zarządu	(47 952)	(52 780)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	2 204 315	2 312 216

6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Sprzedaż usług, w tym prawa do znaku towarowego Optima cardio	3 897	12 620
Należne kary umowne	572	609
Odwroćenie odpisu aktualizującego należności	57	58
Korekta wyceny wartości niedoboru rzepaku w magazynie konsygnacyjnym	-	941
Rozwiązanie rezerwy na rekultywację gruntów	-	1 297
Przedawnione zobowiązania z tyt. niewykonanych usług	369	-
Różnice inwentaryzacyjne	139	-
Odszkodowanie z tyt. ubezpieczonej należności	123	-
Pozostałe przychody	403	390
	5 560	15 915

7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Sprzedaż usług	4 349	4 928
Rezerwa na świadczenia pracownicze i sądowe	1 213	-
Odpis aktualizujący wartość zapasów	728	706
Koszt likwidacji opakowań	13	-
Koszty kontraktu produkcyjnego na oleje jadalne	219	219
Koszt towarów wydanych na reprezentację i darowiznę	282	258
Koszty projektu Optima cardio	726	-
Odpis aktualizujący wartość należności	641	-
Pozostałe koszty	587	1 811
	8 758	7 922

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Przychody finansowe		
Otrzymane odsetki za zwłokę	431	288
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	131	23
Odsetki od środków pieniężnych, lokaty	115	137
	677	448
Koszty finansowe		
Koszty odsetek - kredyty i pożyczki	12 706	24 865
Zapłacone odsetki za zwłokę	158	210
Pozostałe	3 387	4 749
	16 251	29 824

Spadek wartości kosztów odsetek od kredytów i pożyczek za okres 12 miesięcy, zakończonych 31.12.2013 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, spowodowany został niższym oprocentowaniem z tytułu umowy pożyczki (implikacja spadku stopy Wlibor) oraz niższym poziomem średniomiesięcznego zadłużenia Spółki dominującej, które w 2013 roku wyniosło 207,3 mln PLN (2012r: 353,7 mln PLN).

9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Niezrealizowany wynik na walutowych instrumentach pochodnych		
- zyski	17 072	31 777
- straty	6 826	18 995
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach pochodnych poza rachunkowością zabezpieczeń (RZ)		
- zyski	2 097	1 111
- straty	2 795	146
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach zabezpieczających ujętych w rachunkowości zabezpieczeń (RZ).		
- zyski	2 195	676
- straty	308	728
Rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych ujętych w RZ, zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane *		
- zyski	-	2 521
- straty	365	-

Niezrealizowany wynik na pozycji zabezpieczonej ujęty jako korekta zapasów		
- zyski	4 224	-
- straty	5 139	3 218
Różnice kursowe niezrealizowane		
- dodatnie	6 495	6 317
- ujemne	572	679
	16 078	18 636

* niezrealizowane pozycje zabezpieczone – pozycje nadal ujęte w aktywach Spółki dominującej (zapasy)

10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Likwidacja i demontaż	(537)	(10 584)
Zysk na sprzedaży	12	3 585
Ujawnienie środków trwałych	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	166	(6 238)
	(359)	(13 237)

11. PODATEK DOCHODOWY

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		
Podatek bieżący:		
Podatek dochodowy bieżący	31 164	72
Korekty lat ubiegłych	(28)	(3 239)
Razem podatek bieżący	31 136	(3 167)
Podatek odroczony:		
Podatek dochodowy odroczony	(1 027)	4 758
Korekta lat ubiegłych	(3 614)	492
Razem podatek odroczony	(4 641)	5 250
Razem podatek dochodowy	26 495	2 083

Podatek dochodowy został skalkulowany wg obowiązującej w 2013 roku stawki 19% (rok 2012: 19%).

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2013 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	8 649	11 263	(2 614)	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2 825	2 499	326	
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	3 579	4 057	(478)	
Aktualizacji wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	3 738	7 103	(3 230)	(135)
Różnica wartości bilansowych i podatkowych akcji i udziałów	-	-	-	
Pozostałe tytuły	88	2	86	
Razem rezerwy na podatek dochodowy	18 879	24 924	(5 910)	(135)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	1 584	4 348	2 551	213
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) – hedge accounting	-	438	438	
Rabaty odroczone	4 246	4 412	166	
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	145	431	286	
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	208	140	(68)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	807	641	(166)	
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	671	623	(48)	
Rezerwa na rekultywację terenu	421	421	-	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	2 301	1 007	(1 294)	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	995	1 338	343	
Podatkowe korekty rozliczeń odchyłeń od zakupu nasion rzepaku	1 027	1 427	400	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	3 505	2 465	(1 040)	
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	276	367	91	
Korekta kosztów z tyt. niezapłaconych faktur w terminie	99	-	(99)	
Strata podatkowa	3 620	3 861	241	
Korekta z tyt. wyłączenia konsolidacyjnego niezrealizowanych marż na transakcjach z podmiotem zależnym	48	25	(23)	
Pozostałe tytuły	411	181	(230)	
Razem aktywa z tytułu podatku	20 364	22 125	1 548	213
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(4 362)	78
Per saldo				
Rezerwy z tytułu podatku	-	2 799		
Aktywa z tytułu podatku	1 485	-		

Na saldo rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na dzień 31 grudnia 2012 roku, składają się rezerwy spółki dominującej w wysokości 2.890 tys. PLN oraz aktywa spółki zależnej ZPT Elmiłk w wysokości 91 tys. PLN, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zostały zaprezentowane w szyku rozwartym, w związku z uwzględnieniem właściwych przepisów dla poszczególnych krajowych jurysdykcji podatkowych.

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2012 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2011 PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	11 263	13 734	(2 471)	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2 499	2 590	(91)	
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	4 057	4 555	(498)	
Aktualizacji wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	7 103	2 129	5 109	(135)
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) - rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	
Pozostałe tytuły	2	31	(29)	
Razem rezerwy na podatek dochodowy	24 924	23 039	2 020	(135)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	4 348	10 329	5 768	213
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) – hedge accounting	438	1 175	737	
Rabaty odroczone	4 412	4 036	(376)	
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	431	542	111	
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	140	30	(110)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	641	884	243	
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	623	696	73	
Rezerwa na rekultywację terenu	421	699	278	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1 007	1 011	4	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	1 338	1 666	328	
Podatkowe korekty rozliczeń odchyliń od zakupu nasion rzepaku	1 427	1 258	(169)	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	2 465	1 889	(576)	
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	367	818	451	
Korekta kosztów z tyt. niezapłaconych faktur w terminie	-	493	493	
Strata podatkowa	3 861	-	(3 861)	
Korekta z tyt. wyłączenia konsolidacyjnego niezrealizowanych marż na transakcjach z podmiotem zależnym	25	-	(25)	
Pozostałe tytuły	181	42	(139)	
Razem aktywa z tytułu podatku	22 125	25 568	3 230	213
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			5 250	78
Per saldo				
Rezerwy z tytułu podatku	2 799	-		
Aktywa z tytułu podatku	-	2 529		

Zmiana stanu rezerwy/aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Zmiana stanu z tytułu podatku odroczonego :		
Stan na początek okresu	2 799	(2 529)
Podatek odroczonego ujęty w rachunku zysków i strat	(4 641)	5 250
Podatek odroczonego ujęty w innych całkowitych dochodach (z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń)	357	78
Stan na koniec okresu	(1 485)	2 799

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, Spółka dominująca odliczyła od dochodu stratę podatkową za rok 2012 w wysokości 19.053 tys. PLN.

Grupa nie posiada niewykorzystanych ulg podatkowych, możliwych do odliczenia w przyszłości.

Grupa nie posiada zobowiązań podatkowych od dodatnich różnic przejściowych, związanych z inwestycjami w jednostki zależne, oddziały, jednostki stowarzyszone czy w udział w wspólnych przedsięwzięciach.

12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Zyski		
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	106 706	3 413
Liczba wyemitowanych akcji		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	22 986 949	22 986 949
Zysk na akcję		
Zysk przypadający na jedną akcję	4,64	0,15

W Spółce dominującej nie występuje zjawisko rozwodnienia zysku.

13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	<i>Grunty, budynki i budowie</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Razem</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA					
Na dzień 1/1/2012	250 733	13 954	301 438	24 102	590 227
Zwiększenia	1 942	27 875	21 536	680	52 033
Zmniejszenia	(19 416)	(13 961)	(16 537)	(2 022)	(51 936)
Na dzień 31/12/2012	233 259	27 868	306 437	22 760	590 324
Na dzień 1/1/2013	233 259	27 868	306 437	22 760	590 324
Zwiększenia	18 559	10 620	20 108	4 319	53 606
Zmniejszenia	(17 746)	(27 511)	(2 641)	(756)	(48 654)
Na dzień 31/12/2013	234 072	10 977	323 904	26 323	595 276
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI					
Na dzień 1/1/2012	76 658	5 179	177 307	18 869	278 013
Amortyzacja za okres	10 633	-	25 370	1 727	37 730
Utrata wartości	7 804	(3 715)	7 984	220	12 293
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(19 192)	-	(15 817)	(1 994)	(37 003)
Na dzień 31/12/2012	75 903	1 464	194 844	18 822	291 033
Na dzień 1/1/2013	75 903	1 464	194 844	18 822	291 033
Amortyzacja za okres	10 504	-	25 401	1 390	37 295
Utrata wartości	(209)	(1 448)	44	(16)	(1 629)
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(1 576)	-	(2 621)	(748)	(4 945)
Na dzień 31/12/2013	84 622	16	217 668	19 448	321 754
WARTOŚĆ NETTO					
Na dzień 31/12/2012	157 356	26 404	111 593	3 938	299 291
Udzielone zaliczki	-	583	-	-	583
					299 874
Na dzień 31/12/2013	149 450	10 961	106 236	6 875	273 522
Udzielone zaliczki	-	160	-	-	160
					273 682

Okres użytkowania środków trwałych w Grupie został określony następująco:

Budynki – od 25 do 40 lat
Maszyny i urządzenia – od 3 do 20 lat
Pozostałe środki trwałe – od 4 do 12 lat.

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Rzeczowe aktywa trwałe nie są objęte ograniczeniami dotyczącymi tytułu prawnego Spółki dominującej lub zależnej.

Grupa dokonuje corocznej oceny ekonomicznego zużycia środków trwałych dla celów bilansowych, celem weryfikacji ewidencyjnego odzwierciedlenia osiąganych przez Spółkę korzyści ekonomicznych z tegoż majątku.

W przypadkach gdy Grupa nie przewiduje osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z dalszego użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego, dokonuje odpisów z tytułu utraty wartości do wysokości wartości netto, wykazanych jako zbędne składniki majątku.

W 2013 roku Spółka dominująca wykorzystwała odpis aktualizujący wartość środków trwałych:

- w wysokości 782 tys. PLN, w związku z likwidacją zakładu produkcyjnego w Warszawie,
- w wysokości 487 tys. PLN w zakładach produkcyjnych w Gdańsku i Brzegu.

W 2013 roku Spółka dominująca utworzyła odpis na środki trwałe wycofane z użytkowania w zakładzie w Gdańsku i Brzegu na kwotę 772 tys. PLN.

Stan odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2013 roku wyniósł 1.435 tys. PLN (31.12.2012r.: 3.396 tys. PLN).

14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA	
Na dzień 1/1/2012	1 637
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Reklasyfikacje	-
Na dzień 31/12/2012	1 637
Na dzień 1/1/2013	1 637
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Reklasyfikacje	-
Na dzień 31/12/2013	1 637
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI	
Na dzień 1/1/2012	481
Amortyzacja za okres	69
Zmniejszenia	-
Reklasyfikacje	-
Na dzień 31/12/2012	550
Na dzień 1/1/2013	550
Amortyzacja za okres	67
Zmniejszenia	-
Reklasyfikacje	-
Na dzień 31/12/2013	617
WARTOŚĆ NETTO	
Na dzień 31/12/2012	1 087
Udzielone zaliczki	
Na dzień 31/12/2013	1 020
Udzielone zaliczki	-

Informacje o przychodach oraz o należnych wpływach z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych znajdują się w notce „Leasing operacyjny”.

Nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Przyjęte stawki amortyzacji są następujące:

- budynki – 2,5%
- budowle – 4%
- urządzenia techniczne – 8,5%
- maszyny i urządzenia pozostałe – 4%.

Grupa nie dokonała wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wymaganych przez MSR 40, ze względu na małą istotność tej pozycji w aktywach ogółem Grupy. Koszty oszacowania wartości godziwej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tego dla sprawozdania finansowego.

15. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia z „Ewico” sp. z o.o., które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartości firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

PLN'000

Stan na dzień 31 grudnia 2012

Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)
	83 793

Stan na dzień 31 grudnia 2013

Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)
	83 793

Wartość firmy pierwotnie nie była przypisana do żadnego segmentu działalności Spółki dominującej. W 2009 roku, w związku ze zmianą MSR nr 36, Spółka dominująca przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki dominującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Testowanie utraty wartości „wartości firmy”.

Na koniec 2013 roku Grupa przeprowadziła testy wartości firmy dla obydwu segmentów pod kątem utraty wartości. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Testy przeprowadzone zostały metodą dyskontowania wolnych przepływów gotówkowych, z przyjęciem następujących założeń:

- 5-letni okres prognozy (2014- 2018),
- Średnia stopa wzrostu marży na pokrycie kosztów stałych w segmencie Food, liczona w relacji do średniej zrealizowanej stopy wzrostu z roku 2013 – 2,0%
- Średnia stopa wzrostu marży na przerobie nasion w segmencie Agri, liczona w relacji do średniej zrealizowanej stopy wzrostu z roku 2013 – 4,0%
- średni ważony koszt kapitału (WACC) – 6,40% (po opodatkowaniu) dla segmentu Agri oraz 6,90% (po opodatkowaniu) dla segmentu Food

W oparciu o wyżej wymienione założenia, test na utratę wartości wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej dla segmentu Food w kwocie 383 mln PLN, oraz 188 mln PLN dla segmentu Agri. Zakładając zmienność kluczowego założenia, tj. średniej stopy wzrostu marży dla obydwóch segmentów, następujące zmiany założeń doprowadziły do zrównania wartości odzyskiwalnej z wartością bilansową:

Segment Food:

- spadek średniej stopy wzrostu marży na pokrycie kosztów stałych do poziomu (-)2,35%

Segment Agri:

- spadek średniej stopy wzrostu marży na przerobie nasion do poziomu 1,75%.

16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Znaki towarowe	Prawa autorskie	Know-how	Razem
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA				
Na dzień 1/1/2012	33 637	3 876	-	37 513
Zwiększenia	3 329	30	2 846	6 205
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2012	36 966	3 906	2 846	43 718
Na dzień 1/1/2013	36 966	3 906	2 846	43 718
Zwiększenia	-	170	46	216
Zmniejszenia	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	(3 500)	3 500	-
Na dzień 31/12/2013	36 966	4 076	2 892	43 934
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI				
Na dzień 1/1/2012	9 662	583	-	10 245
Amortyzacja za okres	2 737	367	92	3 196
Utrata wartości	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2012	12 399	950	92	13 441
Na dzień 1/1/2013	12 399	950	92	13 441
Amortyzacja za okres	3 215	26	925	4 166
Utrata wartości	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	(613)	613	-
Na dzień 31/12/2013	15 614	363	1 630	17 607
WARTOŚĆ NETTO				
Na dzień 31/12/2012	24 567	2 956	2 754	30 277
Na dzień 31/12/2013	21 352	3 713	1 262	26 327

Wszystkie aktywa niematerialne mają określone okresy użytkowania i są amortyzowane metodą liniową. Amortyzacja aktywów niematerialnych jest ujęta w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów:

- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu,
- pozostałe koszty operacyjne.

W pozycji wartości niematerialne Spółka dominująca wykazała znaki towarowe przejętych marek w ramach połączenia z Zakładami Tłuszczowymi w Warszawie w lutym 2009 roku. Na dzień bilansowy dwie główne pozycje wchodzące w skład znaków towarowych to znak „Smakowita” o wartości bilansowej netto 8.422 tys. PLN oraz pozostałym okresie amortyzacji wynoszącym 8 lat oraz znak towarowy „Masło Roślinne” o wartości bilansowej netto 9.606 tys. PLN i okresie amortyzacji 8 lat.

W 2013 roku nastąpiło zwiększenia aktywów niematerialnych w wysokości 216 tys. PLN, głównie tytułem zakupu licencji na oprogramowania.

17. AKTYWA FINANSOWE

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Wartość godziwa niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych	19 570	34 734
Wartość godziwa niezrealizowanych towarowych instrumentów pochodnych	4 292	1 787
Udzielone pożyczki	169	238
Aktywa finansowe razem	24 031	36 759
w podziale na okresy:		
- krótkoterminowe	23 868	36 542
- długoterminowe	163	217
Aktywa finansowe razem	24 031	36 759

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o bieżące kursy walutowe (kontrakty walutowe) i o bieżące ceny produktów (kontrakty towarowe). Instrumenty pochodne stanowią aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, z wyjątkiem tych instrumentów pochodnych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku tych ostatnich efektywna część zmiany wartości godziwej ujęta jest w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny lub koryguje wartość pozycji zabezpieczanej (patrz również noty „Walutowe instrumenty pochodne” i „Towarowe instrumenty pochodne”).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Grupę wykazywała aktywa na kwotę 23.862 tys. PLN i zobowiązania o wartości 10.955 tys. PLN (31/12/2012: aktywa 36.521 tys. PLN, zobowiązania 23.308 tys. PLN). Zobowiązania finansowe – patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”.

Pożyczki udzielone wykazane są w wartościach wymagających zapłaty, które nie różnią się znacząco od ich skorygowanych cen nabycia.

18. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

Szczegółowe informacje dotyczące przejętych jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiają się następująco:

- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna („Mauresa SKA”),** z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 1, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 471895.

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka nabyła 1000 akcji imiennych (seria A) Mauresa SKA za cenę 58 tys. PLN.

W dniu 9 grudnia 2013 roku Mauresa SKA podwyższyła kapitał zakładowy z kwoty 50 tys. PLN do kwoty 60.352 tys. PLN, emitując 1.206.040 akcji imiennych (seria B) o łącznej wartości nominalnej 74.171 tys. PLN. Wszystkie akcje zostały przyznane jednemu akcjonariuszowi Mauresa SKA – ZT „Kruszwica” S.A. Zapłata za ww. akcje nastąpiła wkładem niepieniężnym tj. prawami wieczystego użytkowania gruntów, wraz z przyległymi zabudowaniami, położonych w Warszawie, przy ul. Radzymińskiej 122/124, pozostających na majątku Spółki po likwidacji zakładu produkcyjnego w Warszawie.

Wartość rynkowa wkładu niepieniężnego ustalona została na kwotę 74.171 tys. PLN brutto, na podstawie operatu szacunkowego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opinii biegłego rewidenta o wartości godziwej wkładu niepieniężnego.

Przekazane zapłaty

	PLN'000
Środki pieniężne	58
Razem	58

Umowa nabycia akcji w Mauresa SKA nie przewidywała dodatkowych płatności warunkowych.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

	Wartość godziwa ogółem w chwili przejęcia
	PLN'000
Aktywa obrotowe:	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	50
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-
Zapasy	-
Aktywa trwałe:	
Rzeczowe aktywa trwałe	-
Zobowiązania bieżące:	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-
Zobowiązania warunkowe	-
Zobowiązania długoterminowe:	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	-
	50

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli nie wystąpiły.

Wartość firmy powstała z przejęć

Na dzień przejęcia spółki zależnej Mauresa SKA, Spółka dominująca rozpoznała wartość firmy w wysokości 8 tys. PLN, jednakże ze względu na nieistotność powyższej kwoty, odniesiono ją bezpośrednio w koszty okresu sprawozdawczego.

Przepływy pieniężne netto z przejęcia

	Okres zakończony 31/12/2013
Zapłata w środkach pieniężnych ogółem	11
Minus: przejęte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(5)
	6

2. **Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**, z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 1, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 469724 („Mauresa sp. z o.o.”)

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka nabyła 100 udziałów w kapitale zakładowym Mauresa sp. z o.o. za cenę 11 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka jest jedynym wspólnikiem spółki Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - będącej jedynym komplementariuszem Mauresa SKA.

Przekazane zapłaty

	PLN'000
Środki pieniężne	11
Razem	11

Umowa nabycia udziałów w Mauresa sp. z o.o. nie przewidywała dodatkowych płatności warunkowych.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

	Wartość godziwa ogółem w chwili przejęcia
	PLN'000
Aktywa obrotowe:	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	5
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-
Zapasy	-
Aktywa trwałe:	
Rzeczowe aktywa trwałe	-
Zobowiązania bieżące:	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-
Zobowiązania warunkowe	-
Zobowiązania długoterminowe:	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	-
	5

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli nie wystąpiły.

Wartość firmy powstała z przejęć

Na dzień przejęcia spółki zależnej Mauresa sp. z o.o., Spółka dominująca rozpoznała wartość firmy w wysokości 6 tys. PLN, jednakże ze względu na nieistotność powyższej kwoty, odniesiono ją bezpośrednio w koszty okresu sprawozdawczego.

Przepływy pieniężne netto z przejęcia

	Okres zakończony 31/12/2013
Zapłata w środkach pieniężnych ogółem	11
Minus: przejęte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(5)
	6

19. ZAPASY

Wartość zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Materiały i surowce	415 013	371 141
Półprodukty i wyroby gotowe	93 454	146 441
Towary	1 189	3 068
Zapasy ogółem, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	509 656	520 650

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do poziomu sprzedaży netto

Stan na początek okresu	847	155
Utworzenie odpisu na:	4 543	1 212
- materiały pomocnicze i opakowania	754	-
- wyroby gotowe	3 789	1 212
Wykorzystanie odpisu z tytułu:	4 298	520
- likwidacji lub sprzedaży wyrobów gotowych	4 020	504
- likwidacji części zamiennych	61	-
- likwidacji materiałów pomocniczych i opakowań	217	16
Stan na koniec okresu	1 092	847

20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (krótkoterminowe)

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są nieoprocentowane. Średni okres kredytowania odbiorców, liczony relacją iloczynu należności i przychodów ze sprzedaży przemnożoną przez 365 dni, wynosi 24 dni. Grupa nalicza odsetki karne od należności przeterminowanych po dokonaniu osądu słuszności naliczenia odsetek wobec konkretnych klientów, biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę, ilość dni zwłoki, przyczyny mogące powodować opóźnienia w płatnościach oraz plany dotyczące dalszych kontaktów z danymi klientami.

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	30 602	30 533
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów	108 255	187 455
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	7 466
Pozostałe należności	24 551	13 085
	163 408	238 539

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawiony znajduje się w notce nr 32 „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Należności zaległe na dzień bilansowy, zgodnie z polityką rachunkowości Grupy, zostały objęte odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem kwot pokrytych gwarancjami lub zabezpieczeniem. Oszacowana wartość odpisów aktualizujących od należności handlowych uznanych za nieściągalne na dzień 31 grudnia 2013 wynosi 7.039 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012: 10.090 tys. PLN).

Zarządy Spółki dominującej i zależnej uważają, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu	10 090	11 562
Utworzenie odpisu na:	1 153	691
należności z tytułu dostaw i usług	519	(73)
odsetki za zwłokę	302	760
należności dochodzone na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	332	-
koszty sądowe	-	4
Wykorzystanie odpisu z tytułu zapłaty:	205	1 087
odsetek	144	220
należności dochodzone na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	12	27
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	49	840
Wykorzystanie odpisu z tytułu umorzenia:	3 999	1 076
odsetek	464	47
należności dochodzonych na drodze sądowej	2 874	351
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	661	678
Stan na koniec okresu	7 039	10 090

W 2013 roku Grupa nie dokonała żadnych odpisów utraty wartości dla przychodów z aktywów finansowych.

Należności w factoringu:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	-	-

W dniu 14 grudnia 2011 roku, Spółka dominująca zawarła umowę factoringową z Pekao FAKTORING sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”).

Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejne 12 miesięcy. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nieodbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług factoringowych, obejmujących prowizje operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku. Spółka dominująca pozostała stroną w/w umowy factoringowej.

Na podstawie aneksu nr 5 z dnia 14 grudnia 2013 roku, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 140.000.000 PLN.

Wartość należności wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy nie obejmuje wierzytelności objętych factoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku, łączna wartość sprzedanych wierzytelności wyniosła 126.923 tys. PLN, z czego w walucie PLN: 119.595 tys. PLN i w walucie EUR: 1.764 tys. EUR, tj. 7.328 tys. PLN.

21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, posiadane przez Grupę na dzień bilansowy, to środki zgromadzone na rachunkach bieżących w bankach.

Wartość księgowa środków pieniężnych odpowiada ich wartości godziwej.

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne w kasie	55	10
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 309	2 229
Krótkoterminowe depozyty bankowe	-	-
Środki pieniężne w drodze	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	1 364	2 239

22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
wydatki adaptacyjne biura marketingu	-	7
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	894	1 113
	894	1 120
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
ubezpieczenia majątkowe	498	706
wydatki adaptacyjne biura marketingu	7	84
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	219	219
rozliczenie kosztów nabycia niskocennych rzeczowych aktywów trwałych, w ramach przejęcia przedsiębiorstwa (Małpa S.A.)	414	639
ubezpieczenie należności	350	-
pozostałe	305	234
	1 793	1 882

23. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Kapitał akcyjny wyemitowany i opłacony:		
22.986.949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda	171 942	171 942
Korekta hiperinflacyjna	13 134	13 134
Kapitał podstawowy razem	185 076	185 076

Ze względu na hiperinflację istniejącą w Polsce do końca 1996 roku, w Spółce dominującej przeszacowaniu uległ kapitał własny za 1996 rok tj. za okres od kiedy Spółka dominująca była spółką akcyjną (przekształcenie w spółkę kapitałową nastąpiło 21 grudnia 1995 roku) do końca 1996 roku. Przeszacowanie jest dokonane stopą inflacji za 1996 rok, wynoszącą 19,9%. Efekt przeliczenia kapitału wskaźnikami inflacji został ujęty w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Wartość kapitału podstawowego na 31 grudnia 1996 w bilansie Spółki dominującej wynosiła 66.000 tys. PLN, wartość po przeszacowaniu 79.134 tys. PLN, co oznacza wzrost wartości o kwotę 13.134 tys. PLN.

Kapitał zakładowy Spółki dominującej, na dzień bilansowy 31.12.2012 roku wynosi 171.942 tys. PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi, bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku. Każda akcja daje prawo do jednego głosu, co daje łącznie 22.986.949 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki dominującej.

Głównym akcjonariuszem Spółki dominującej jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji, co stanowi 64, 22% jej kapitału zakładowego oraz tyle samo uprawnień do wykonywania 64,22% głosów na WZ. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Ltd. z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy York, w Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym znaczącym akcjonariuszem Spółki dominującej jest Windstorm Trading & Investments Limited, spółka zależna od Pana Jerzego Staraka, zawiązana na Cyprze z siedzibą rejestrową Thasou 3, DADLAW House, P.C. 1520 Nikozja, Cypr, która posiada (na podstawie zaświadczenia na WZA w dniu 31.05.2012r.) 5.805.485 akcji, stanowiących 25,26% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 25,26% głosów na WZ.

24. KAPITAŁY REZERWOWE

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	171 531	169 212
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	1 435	(2 592)
Kapitały rezerwowe razem	172 966	166 620

Spółka dominująca tworzy kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy. W 2012 roku kapitał został zwiększony o kwotę 7.444 tys. PLN z podziału zysku za 2011 rok. W 2013 roku kapitał został zwiększony o kwotę 2.319 tys. PLN z podziału zysku za 2012 rok.

Ponadto Spółka dominująca tworzy kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, na którym gromadzona jest efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych (walutowych) wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń.

Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy podlega podziałowi.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny nie podlega podziałowi.

25. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozostałe kapitały obejmują wynik roku bieżącego oraz kapitał zapasowy.

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Kapitał zapasowy	269 917	271 352
Zysk roku bieżącego	106 706	3 413
Pozostałe kapitały razem	376 623	274 765

Na kapitał zapasowy składają się:

- zatrzymane zyski lat ubiegłych w kwocie 24.516 tys. PLN,
- nadwyżka ceny sprzedaży wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio emisyjne) w kwocie 245.401 tys. PLN, która uwzględnia koszty emisji akcji.

Agio emisyjne nie podlega podziałowi. Zysk roku bieżącego podlega podziałowi.

26. DYWIDENDY

Decyzją WZA Spółki z dnia 31 maja 2012 roku, zysk netto za rok obrotowy 2011 w kwocie 29.971 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 22.527 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 7.444 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 31 lipca 2012 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 20 sierpnia 2012 roku.

Decyzją WZA Spółki z dnia 20 czerwca 2013 roku, zysk netto za rok obrotowy 2012 w kwocie 4.848 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 2.529 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 2.319 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 20 sierpnia 2013 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 3 września 2013 roku.

W latach 2012 – 2013 Spółka dominująca dokonała wypłaty dywidendy w następujących kwotach:

Rok obrotowy	Zysk netto	Wyplacona dywidenda za rok obrotowy	Wyplacona dywidenda na jedną akcję	Data wypłaty dywidendy
	PLN'000	PLN'000		
2011	29 971	22 527	0.98	20/08/2012
2012	4 848	2 529	0.11	03/09/2013

27. KREDYTY I POŻYCZKI

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Kredyty bankowe	-	-
Pożyczki	182 748	393 768
	182 748	393 768
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	182 748	393 768
	182 748	393 768

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek odpowiada ich wartości nominalnej wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy. W ocenie zarządu, wartość bilansowa pożyczek i kredytów nie odbiega od ich wartości godziwej.

Średnia ważona oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę dominującą:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	%	%
Kredyty w rachunku bieżącym	4,49	5,99
Kredyty bankowe i pożyczki	5,09	6,92

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku Spółka dominująca posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- **Kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie** o wartości 15.000 tys. PLN. Wartość kredytów zgodnie z zawartymi umowami zabezpieczona została wpływami na rachunek Spółki dominującej. Średni koszt odsetkowy od kredytów w rachunkach bieżących, w roku 2013, wyniósł 4,49% w stosunku rocznym. Oprocentowanie ustalane jest w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Stan zadłużenia z tytułu tych kredytów na dzień 31.12.2013 roku wyniósł 0 tys. PLN.
- **Umowa pożyczki z Bunge S.A.S. (obecna nazwa: Bunge Holdings France S.A.S.) z dnia 13 lipca 2010 roku.** Na podstawie tej umowy Bunge SAS udzieliła Spółce dominującej pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 MLN USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego Spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

W ramach powyższej umowy pożyczki, na podstawie aneksu z dnia 17 sierpnia 2010 roku, wprowadzone zostały rozliczenia z tytułu umowy pożyczki z częstotliwością dzienną. Na jego podstawie dodatnie salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych jak również pozwala bardziej efektywnie wykorzystać posiadane zasoby pieniężne. W przypadku nadwyżki wpływów nad wpływami, saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciążenia, zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki. W okresach poprzedzających skup nasion rzepaku, kiedy Spółka posiada najmniejsze w skali roku wielkości kapitału obrotowego, na podstawie tej samej umowy oraz zawartej w dniu 13 lipca 2010 roku Umowy Depozytowej, Spółka ma możliwość dokonywania lokat w USD lub innych walutach oprocentowanych wg stawki LIBOR lub innej stawki referencyjnej dla danej waluty, obniżonej o marżę banku.

Zadłużenie z tytułu pożyczki na dzień 31.12.2013 roku wyniosło 155.541 tys. PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi 5,09% rocznie.

Wartość gwarancji udzielonych Spółce dominującej na dzień bilansowy:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			PLN	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A	Warszawa	DDF/1709/2008	63 058.46	EUR	29/07/2014
Bank Handlowy w Warszawie S.A	Warszawa	GK13-1980009/1	264 207.00	PLN	31/07/2014
		Razem	264 207.00	PLN	
		Razem	63 058.46	EUR	

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku Spółka zależna ZPT Elmilik posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- Umowa pożyczki zawarta 6 lipca 2012 roku z Bunge Holdings France S.A.S. Na podstawie tej umowy Bunge Holdings France S.A.S. udzieliła spółce zależnej krótkoterminowej pożyczki na maksymalną łączną kwotę 60 mln PLN. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Pożyczka oprocentowana jest według stawki Wibor, powiększonej o marżę umowną.

Zadłużenie spółki zależnej z tytułu pożyczki wraz z odsetkami należnymi na dzień 31.12.2013 roku wyniosło 27.207 tys. PLN. Średnia ważona oprocentowania pożyczki zaciągniętej przez spółkę zależną wyniosło 5,09%.

W 2013 roku spółce zależnej ZPT Elmilik nie zostały udzielone gwarancje.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków umów kredytowych.

28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (krótkoterminowe)

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	24 233	45 461
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	94 160	102 046
Zobowiązania finansowe	10 990	23 365
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 924	18
Pozostałe zobowiązania	10 224	1 510
	141 531	172 400

Na saldo zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe. Średni termin płatności zobowiązań handlowych, liczony relacją zobowiązań handlowych i wartością sprzedaży produktów i towarów, wynosi 18 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług jak i pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi znajduje się w notce nr 32 „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Zobowiązania finansowe dotyczą odroczonej strat z wycenionych do wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Informacje na temat zobowiązań finansowych znajduje się w notach nr 33 „Walutowe instrumenty pochodne” i nr 34 „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zobowiązania finansowe wycenione są w wartości godziwej. W ocenie zarządu, wartość księgowa pozostałych kategorii zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Spółka zależna ZPT Elmilik jest stroną umowy leasingu finansowego, zawartej w dniu 23 października 2012 roku z Raiffeisen-Leasing Polska S.A. Przedmiotem leasingu jest samochód osobowy o wartości 77 tys. PLN. Umowa leasingu zawarta została na okres 24 miesięcy. Planowany termin wykupu leasingu ustalony został na listopad 2014 roku.

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2012</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
w okresie do roku	37	24	35	23
w okresie od 2 do 5 lat	-	37	-	31
powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minus przyszłe obciążenia finansowe	2	7	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	35	54	35	54

	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako:		
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	35	23
Zobowiązania finansowe długoterminowe	-	31

30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Struktura zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2013</i>	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2012</i>
<u>Podstawowe grupy pracowników</u>		
Pracownicy podstawowych działów produkcyjnych	448	488
Pracownicy służb handlowych, marketingu i logistyki	264	284
Pracownicy administracyjno-techniczni	213	232
Pozostali pracownicy działów pomocniczych	197	210
	1 122	1 214

Koszty zatrudnienia

Grupa poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>
Wynagrodzenia	80 061	68 327
Składki na ubezpieczenia społeczne	12 227	12 094
Odprawy pracownicze, emerytalne i rentowe	952	8 716
Inne koszty pracownicze	6 079	6 286
	99 319	95 423

Inne koszty pracownicze obejmują koszty szkoleń, posiłków regeneracyjnych i innych świadczeń na rzecz pracowników, nagrody jubileuszowe oraz rezerwy z tytułu niewykorzystanych urlopów.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych są szacowane metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne odniesione zostały na wynik finansowy. Grupa nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych. Ostatnią wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2013.

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarium do oszacowania zobowiązań w Grupie na dzień bilansowy są następujące:

- stopa dyskontowa – 4,5 %,
- stopa wzrostu wynagrodzeń – 2,8 %.

Wartość zobowiązań oszacowanych przez aktuarium w Spółce dominującej, na dzień 31 grudnia 2013 roku, wynosi 4.116 tys. PLN, z czego 4.048 tys. PLN to zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych, a 68 tys. PLN stanowi zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych, tj. z tytułu niewykorzystanych urlopów, wynagrodzeń i nagród rocznych zostały oszacowane przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	Wynagrodzenia i ubezpieczenia	Urlopy	Odprawy emerytalne, rentowe oraz nagrody jubileuszowe	Odprawy pracownicze	Nagrody roczne	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000		PLN'000	PLN'000
Na dzień 1/1/2012	4 712	3 663	4 856	-	5 319	18 550
Utworzenie	4 697	2 856	8 460	1 650	5 600	21 613
Rozwiązanie	4 712	3 237	8 279	-	5 619	21 847
Na dzień 31/12/2012	4 697	3 282	5 037	1 650	5 300	18 316
Na dzień 1/1/2013	4 697	3 282	5 037	1 650	5 300	18 316
Utworzenie	4 695	2 668	1 107	210	12 026	20 496
Rozwiązanie	4 697	2 429	1 649	1 616	5 300	14 075
Na dzień 31/12/2013	4 695	3 521	4 495	244	12 026	24 737

W podziale na terminy wymagalności:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
do 1 roku	20 575	15 004
powyżej 1 roku	4 162	3 312
	24 737	18 316

Uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla poszczególnych pozycji świadczeń pracowniczych, oszacowanych aktuarialnie

	PLN '000	PLN '000
	Odprawy emerytalne i rentowe	Nagrody jubileuszowe
Zobowiązanie na początek roku 2013	3 172	67
Koszty bieżącego zatrudnienia	211	3
Koszty odsetek	142	3
Wynagrodzenia wypłacone	(209)	(9)
Straty aktuarialne	732	5
Zobowiązanie na koniec roku 2013	4 048	69

31. REZERWY

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Stan na początek okresu	2 476	3 980
Utworzenie rezerwy w ciągu roku	2 019	110
Rozwiązanie rezerwy	723	1 614
	3 772	2 476
Rezerwy powyżej 1 roku:	2 754	2 366
- rezerwa na rekultywację gruntów	2 216	2 216
- pozostałe rezerwy	538	150
Rezerwy do 1 roku:	1 018	110
- pozostałe rezerwy	1 018	110
Razem rezerwy	3 772	2 476

Grupa wykazała długoterminową rezerwę na rekultywację posiadanych gruntów, w związku z prawdopodobnymi kosztami przywrócenia do stanu pierwotnego zanieczyszczonych, w toku działalności gospodarczej gruntów.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku, rezerwa dotyczyła gruntów w następujących lokalizacjach Grupy:

- zakład w Gdańsku – w kwocie 600 tys. PLN,
- zakład w Warszawie – w kwocie 1.616 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku, rezerwa dotyczyła gruntów w następujących lokalizacjach Grupy:

- zakład w Gdańsku – w kwocie 600 tys. PLN
- zakład w Warszawie – w kwocie 1.616 tys. PLN.

Na saldo pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2012 roku składa się rezerwa z tyt. podatku od nieruchomości w wysokości 70 tys. PLN oraz rezerwa na sprawy sporne z pracownikami w wysokości 80 tys. PLN.

Na saldo pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2013 roku składa się rezerwa z tyt. podatku od nieruchomości w wysokości 74 tys. PLN oraz rezerwa na sprawy sporne z byłymi pracownikami i kontrahentami Spółki dominującej w wysokości 105 tys. PLN.

32. LEASING OPERACYJNY

Grupa jako leasingobiorca

Na dzień bilansowy Spółka dominująca posiada szereg umów najmu samochodów osobowych. Zdecydowana większość z tych samochodów jest używana przez przedstawicieli handlowych. Spółka dominująca klasyfikuje najem samochodów jako leasing operacyjny. Okres najmu wynosi 3 lata.

Ponadto, w ramach użytkowania wieczystego Spółka dominująca użytkuje grunty, najmowane od Skarbu Państwa, które nie stanowią aktywów wykazywanych w bilansie, z wyjątkiem praw wieczystego użytkowania gruntów nabytych w ramach połączenia od spółek przejętych. Te ostatnie ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe i podlegają amortyzacji przez okres przysługiwania praw do ich użytkowania.

Spółka dominująca jest również najemcą pomieszczeń biurowych, zlokalizowanych w Warszawie, w którym prowadzona jest działalność Biura Marketingu. W 2013 roku czas trwania umowy został wydłużony do 2017 roku. Spółka dominująca ma możliwość przedłużenia powyższej umowy najmu na okres kolejnych 5 lat, pod warunkiem złożenia wynajmującemu pisemnego oświadczenia najpóźniej na 12 miesięcy przed upływem okresu najmu.

Na dzień bilansowy spółka zależna ZPT Elmilk jest stroną umowy najmu gruntów i pomieszczeń biurowych i technicznych użytkowanych w działalności produkcyjnej w zakładzie w Szczecinku.
Poniżej wartość opłat poniesionych w 2013 roku z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, z tytułu najmu samochodów osobowych oraz najmu pomieszczeń biurowych.

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
Oplaty z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bieżącego okresu:		
- minimalna opłaty leasingowe - samochody osobowe	5 576	7 091
- prawa wieczystego użytkowania gruntów	702	697
- najem pomieszczeń biurowych	845	845
- najem gruntów, budynków produkcyjnych i biurowych – zakład produkcyjny Szczecinek	500	83
	7 623	8 716

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat (opłata leasingowa oraz opłata serwisowa) z tytułu umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
w okresie do roku	3 578	3 496
w okresie od 2 do 5 lat	1 495	5 196
powyżej 5 lat	-	-
	5 073	8 692

Pozostały okres przysługiwania praw do użytkowanych gruntów wynosi od 76 do 82 lat. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tego tytułu wynosi 22.345 tys. PLN, co w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
w okresie do roku	294	708
w okresie od 2 do 5 lat	1 175	2 832
powyżej 5 lat	20 876	51 365
	22 345	54 905

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat z tytułu najmu pomieszczeń biurowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
w okresie do roku	617	748
w okresie od 2 do 5 lat	1 502	62
powyżej 5 lat	-	-
	2 119	810

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat z tytułu najmu gruntów, budynków produkcyjnych i biurowych, w zakładzie produkcyjnym w Szczecinku, w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
w okresie do roku	417	500
w okresie od 2 do 5 lat	-	417
powyżej 5 lat	-	-
	417	917

Grupa jako leasingodawca

Spółka dominująca posiada kilka umów wynajmu niewykorzystywanych nieruchomości produkcyjnych i biurowych wraz z ich wyposażeniem, wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnych (Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej, poz. Nieruchomości inwestycyjne). Przychód z tytułu wynajmu tychże nieruchomości w 2013 roku wyniósł 943 tys. PLN (31.12.2012: 845 tys. PLN). Koszty poniesione przez Spółkę dominującą, w związku z wynajmem nieruchomości w 2013 roku wyniosły 67 tys. PLN (31.12.2012: 272 tys. PLN).

Na dzień bilansowy, wartość nominalna należności Spółki dominującej z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, przedstawiała się następująco (w podziale na terminy płatności):

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000
w okresie do roku	250	243
w okresie od 2 do 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
	250	243

33. PLANOWANE TRANSAKCJE

Na koniec 2013 roku Grupa posiadała zawarte i niezrealizowane kontrakty zakupu olejów jadalnych i śrutę słonecznikowej oraz sprzedaży olejów jadalnych, śrutę rzepakowej, śrutę słonecznikowej i produktów konsumenckich (oleje butelkowane i margaryny). Realizacja zawartych kontraktów zaplanowana jest na 2014 rok. Wartość i strukturę zawartych kontraktów przedstawia poniższa tabela (dla kontraktów wyrażonych w walutach obcych przyjęto średni kurs NBP z dnia 31 grudnia 2013 roku):

	2014 PLN'000
ZAKUPY	
Oleje	75 627
Nasiona rzepaku	81 776
RAZEM ZAKUPY	157 403
 SPRZEDAŻ	
Oleje	220 426
Śruta rzepakowa	93 246
Oleje butelkowane	38 758
Margaryny	46 626
RAZEM SPRZEDAŻ	399 056

34. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Podmiotami powiązanymi z Grupą są:

- Spółki z Grupy Bunge
- Akpol Spedycja Międzynarodowa sp. z o.o. - osobowo powiązana z Grupą poprzez żonę jednego z członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej, która jest większościowym wspólnikiem Akpol sp. z o.o.,
- Spółka Wodno-Ściekowa z siedzibą w Kruszwicy - spółka prawa wodnego, prowadząca działalność w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. Spółka ma 1/5 praw głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Wodno-Ściekowej.

Zdecydowana większość transakcji z podmiotami powiązanymi była transakcjami zawartymi przez Spółkę dominującą z podmiotami z Grupy Bunge. Grupa Bunge stosuje politykę realizacji kontraktów wewnątrzgrupowych w cenach transferowych, na poziomie cen rynkowych.

Zgodnie z MSR 24, dokonując opisu tych transakcji Grupa ma na celu zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do zwrócenia uwagi na prawdopodobieństwo, że na sytuację finansową bądź zysk lub stratę może wpływać fakt istnienia podmiotów powiązanych oraz przedstawionych transakcji, nierozliczonych sald należności lub zobowiązań pomiędzy takimi podmiotami. Na dzień bilansowy Grupa nie posiada rezerw na należności wątpliwe związane z wysokością nierozliczonych sald oraz nie poniosła w ciągu okresu sprawozdawczego żadnych kosztów z tytułu należności nieściągalnych lub wątpliwych, należnych od podmiotów powiązanych. Grupa nie zabezpiecza transakcji z podmiotami powiązanymi i rozlicza je poprzez wzajemną zapłatę. Na dzień bilansowy Grupa nie otrzymała oraz nie udzieliła żadnych gwarancji z tytułu nierozliczonych sald.

Poniższe tabele przedstawiają łączne w skali 2013 roku kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi.

Transakcje zakupu i sprzedaży produktów, towarów i usług z podmiotami powiązanymi

	Sprzedaż produktów i towarów		Sprzedaż usług		Zakup towarów i usług	
	Za okres 12 miesięcy zakończony	Za okres 12 miesięcy zakończony	Za okres 12 miesięcy zakończony	Za okres 12 miesięcy zakończony	Za okres 12 miesięcy zakończony	Za okres 12 miesięcy zakończony
	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2013	31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki z Grupy Bunge						
Bunge Austria	-	-	1	59	14 725	15 325
Bunge Deutschland GmbH	10 009	916	78	133	63	327
Bunge Finlandia Raisio	-	-	160	178	11	-
Bunge Francja SAS	17 379	7 420	2	5	-	-
Bunge Global Agribusiness	-	-	9	-	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	118 362	117 865	-	17	14 701	21 414
Bunge Holding Francja	-	-	-	-	127	125
Bunge Iberica Hiszpania	46 085	47 159	1 234	583	2	-
Bunge Italia	-	-	-	-	1 390	602
Bunge Management Services	-	-	-	67	-	-
Bunge Polska	20 281	37 903	1 185	4 443	96 511	132 348
Bunge Romania	-	-	-	3	-	-
Bunge SA Szwajcaria	-	-	3 300	3 145	8 710	9 221
Bunge Trade Polska sp. z o.o.	2	5	442	1 115	7 579	2 804
Bunge UK Wielka Brytania	75 636	44 067	-	-	-	-
Bunge Zrt. Hungary	116	-	728	802	16 721	26 391
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	-	-	11 278	48 077
Koninklijke Bunge BV	-	-	-	4	-	1 118
Natura Margarin KFT Hungary	269	1 508	-	-	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	2	561	19 481	163 753
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH Niemcy	1 261	1 495	1	27	1 621	470
Warsaw Mathematical Institute	-	-	-	-	101	9
Jednostki powiązane pozostałe						
Akpol sp. z o.o.	-	-	-	12	198	1 761
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	-	-	1 445	1 438
	289 400	258 338	7 142	11 154	194 664	425 183

Rozrachunki z podmiotami powiązanymi

	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki z Grupy Bunge				
Bunge Austria	-	-	743	690
Bunge Deutschland GmbH	-	216	-	346
Bunge Finlandia Raisio	13	14	-	-
Bunge Francja SAS	2	1	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	17 048	22 805	5 169	327
Bunge Holding Francja	-	999	182 748	393 768
Bunge Iberica Hiszpania	5 445	428	-	-
Bunge Management Services	-	67	-	-
Bunge Polska	1 462	5 552	11 939	21 910
Bunge SA Szwajcaria	1 734	613	4 047	6 002
Bunge Trade Polska sp. z o.o.	(234)	293	671	598
Bunge UK Wielka Brytania	4 627	72	-	-
Bunge Zrt. Hungary	313	138	684	2 507
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	-	3 584
Koninklijke Bunge BV	-	-	-	1 117
Natura Margarin KFT Hungary	35	103	-	-
Suntrade SE Ukraina	1 320	-	187	8 227
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH Niemcy	185	229	479	-
Warsaw Mathematical Institute	-	-	99	7
Jednostki powiązane pozostałe				
Akpol sp. z o.o.	-	-	98	31
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	117	115
Bunge Global Agribusiness	31 950	31 530	206 981	439 229

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge Holding Francja	113	75	12 679	24 852
Bunge Trade Polska sp. z o.o.	-	-	-	52
	113	75	12 679	24 904
Odsetki zapłacone/otrzymane				
Bunge Holding Francja	113	91	12 917	25 314
Bunge Trade Polska sp. z o.o.	-	-	-	52
Bunge Global Agribusiness	113	91	12 917	25 366

Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązаныmi

	Zyski na instrumentach pochodnych		Straty na instrumentach pochodnych	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bunge Finance BV	43 994	139 259	31 661	105 838
Bunge Handelsgesellschaft mbH	24 041	28 918	8 030	26 355
Bunge UK Wielka Brytania	-	107	-	-
	68 035	168 284	39 691	132 193

W pozycji zyski / straty na instrumentach pochodnych prezentowane są zarówno zrealizowane zyski / straty, jak i niezrealizowany wynik z wyceny walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Transakcje z Bunge Austria GmbH

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca importowała z Bunge Austria GmbH olej rafinowany słonecznikowy.

Transakcje z Bunge Deutschland GmbH (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała na rzecz Bunge Deutschland GmbH sprzedaży lecytyny spożywczej, produktu ubocznego powstającego przy ekstrakcji nasion rzepaku, a w 2012 roku Spółka dominująca realizowała również dostawy surowego i rafinowanego oleju rzepakowego. Ponadto, Spółka dominująca obciążyła Bunge Deutschland GmbH kosztami transportu lecytyny.

Transakcje z Bunge Finland Raisio

W 2012 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Finland Raisio kosztami uczestnictwa swoich pracowników wyższego kierownictwa w utworzonej strukturze zarządzania projektami wsparcia procesów produkcyjnych w segmencie Food.

W 2013 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Finland Raisio kosztami usług agencyjnych.

Transakcje z Bunge Francja SAS

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca realizowała dostawy śruty rzepakowej.

Transakcje z Bunge Finance BV (Holandia)

Za pośrednictwem Bunge Finance BV Spółka dominująca zawiera transakcje typu forward i swap, zabezpieczające ryzyko walutowe swoich przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z istniejącymi w bilansie saldami zobowiązań lub należności bądź z planowanymi transakcjami czy uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami, wyrażonych w walutach obcych.

Transakcje z Bunge Handelsgesellschaft mbH (Niemcy)

Spółka dominująca zawarła z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących zakupu śruty rzepakowej, łuski słonecznikowej oraz sprzedaży surowego oleju rzepakowego. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki dominującej przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbywa się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Niezrealizowane transakcje mające charakter zabezpieczający zostały na dzień bilansowy wycenione według wartości godziwej, a wyniki tej wyceny, wraz ze zrealizowanymi transakcjami zabezpieczającymi i z podobnymi transakcjami zawartymi z innymi podmiotami, zostały zaprezentowane w notce nr 34 „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zarówno Spółka dominująca, jak i Bunge Handelsgesellschaft mbH w ramach realizacji wzajemnych dostaw towarów korzystają z usług transportowych (lądowych lub morskich). W przypadku zamawiania usług transportowych przez stronę, na której zgodnie z kontraktem nie ciąży tego rodzaju koszt, strona ta obciąża drugą stronę umowy poniesionymi kosztami transportu.

Ponadto, Spółkę dominującą łączy z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących rozliczenia kosztów związanych z frachtem statków, przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK Ltd. Bunge Handelsgesellschaft mbH, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Zgodnie z warunkami zawieranych umów na sprzedaż/zakup towarów masowych, strony obciążały/uznawały się nawzajem opłatami i odsetkami tytułem ubytków w transporcie, opóźniania rozładunków, składowania towaru oraz opóźnionych płatności.

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca realizowała dostawy śruty rzepakowej i surowego oleju rzepakowego do Bunge Handelsgesellschaft mbH.

Transakcje z Bunge Holdings France

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku Spółka dominująca wykazała wobec Bunge Holdings France salda otrzymanej pożyczki krótkoterminowej, wraz z należnymi, lecz niezapłaconymi odsetkami. Saldo pożyczki wraz z odsetkami na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosło 155.541 tys. PLN (na dzień 31.12.2012r.: 365.692 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku spółka zależna ZPT Elmilik wykazała wobec Bunge Holdings France salda otrzymanej pożyczki krótkoterminowej, wraz z należnymi, lecz niezapłaconymi odsetkami. Saldo pożyczki wraz z odsetkami na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosło 27.207 tys. PLN (na dzień 31.12.2012r.: 28.076 tys. PLN).

W 2013 roku Spółka dominująca poniosła koszty związane z zarządzaniem rachunkiem bieżącym w zakresie transakcji wewnątrzgrupowych w wysokości 127 tys. PLN (w roku 2012: 125 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Iberica (Hiszpania)

Bunge Iberica S.A. zajmuje się handlem zbożem, nasion oraz żywnością zwierzęcą. W prezentowanych okresach Spółka dominująca dokonywała sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge Iberica.

Ponadto w 2013 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Iberica kosztami prac badawczych w wysokości 1.234 tys. PLN (w 2012r.: 437 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Italia

W prezentowanych okresach Spółka dominująca zakupiła od Bunge Italia surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Bunge Polska

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca sprzedawała do Bunge Polska olej rzepakowy rafinowany luzem oraz tłuszcze rafinowane przeestryfikowane.

W dniu 1 września 2010 roku Spółka dominująca zawarła z Bunge Polska pakiet umów – umowę dystrybucji, umowę współpracy w okresie przejściowym, umowę marketingową oraz umowę licencji i dalszej sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”).

Na mocy w/w umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i Spółki dominującej w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska. Po zakończeniu okresu przejściowego, w którym Bunge Polska realizowała zawarte ze swoimi klientami umowy dostaw, Spółka dominująca stała się wyłącznym dystrybutorem produktów Bunge Polska.

W związku z realizacją w/w pakietu umów, w 2013 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Polska kwotą 217 tys. PLN (w 2012 roku: 767 tys. PLN) tytułem usług marketingowych, logistycznych, dystrybucyjnych i doradztwa prawnego, związanych ze sprzedażą margaryn konfekcjonowanych.

Ponadto, w 2013 roku, Spółka dominująca obciążyła Bunge Polska kwotą 756 tys. PLN tytułem przeniesienia praw autorskich do znaków towarowych, a także kosztami usług informatycznych w wysokości 180 tys. PLN.

W prezentowanym okresie spółki realizowały umowę, w ramach której Bunge Polska świadczyła Spółce dominującej usługi w zakresie produkcji margaryn, na bazie powierzonych surowców oraz związane z tym usługi logistyczne.

Wartość zrealizowanych usług w 2013 roku wyniosła 36.886 tys. PLN (w 2012 roku: 24.770 tys. PLN), wartość zrealizowanych przez Spółkę dominującą zakupów wyniosła 58.348 tys. PLN (w 2012 roku: 107.578 tys. PLN).

Transakcje z Bunge S.A. (Szwajcaria)

Spółka dominująca obciąża Bunge SA za uczestnictwo swoich pracowników w pracach świadczonych na rzecz innych podmiotów z Grupy Bunge, w ramach projektów koordynowanych przez Bunge SA. Prace te miały charakter usług konsultacyjnych i dotyczyły przede wszystkim udziału w audycie wewnętrznym Grupy, implementacji programu SAP oraz udziału w różnych projektach na rzecz podmiotów z Grupy Bunge.

Spółka dominująca jest stroną umowy o świadczenie usług menedżerskich z Bunge SA, która od stycznia 2004 roku pełni w Grupie Bunge rolę podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie wszystkim jej podmiotom wsparcia dla rozwijania ich działalności gospodarczej. Obejmuje to usługi doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu: (i) optymalizacji procesów produkcji; (ii) inwestycji; (iii) badań i rozwoju; (iv) ubezpieczeń; (v) finansów; (vi) marketingu; (vii) informatyki (IT); (viii) zarządzania zasobami ludzkimi; (ix) prawa i podatków oraz (x) optymalizacji procesu zakupów.

W zakresie badań i rozwoju usługi wykonywane są przez główne centrum badawcze zlokalizowane na Węgrzech jak również lokalne centra badawcze w Finlandii i Niemczech. Centra badawcze te funkcjonujące na zasadzie cost-share center. W przypadku tych usług zadaniem Bunge SA jest koordynowanie działalności usługowej wykonywanej przez pracowników ww. centrów badawczych oraz centrum badawczego Spółki, zlokalizowanego w Kruszwicy. Określone koszty centrów badawczo-rozwojowych są alokowane według ustalonego klucza na poszczególne jednostki Grupy Bunge.

W zakresie usług informatyki Spółka dominująca ponosi opłaty związane z dostępem i utrzymaniem sieci informatycznej Grupy Bunge, partycypuje w kosztach licencji na użytkowany software (Lotus Notes, programy antyspamowe i antywirusowe) oraz w kosztach projektów koordynowanych centralnie, ukierunkowanych na rozwój oprogramowania biznesowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

Bunge SA prowadzi politykę, zgodnie z którą część umów ubezpieczeń zawierana jest dla całej Grupy Bunge, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt skali. W ramach tej działalności Spółka dominująca korzysta między innymi z ubezpieczenia od ryzyk związanych z transportem towarów, użytkowaniem środowiska, zobowiązaniami tytułem sprzedanych produktów. Koszty ubezpieczeń podlegają refakturowaniu na poszczególne spółki Grupy Bunge.

Bunge SA obciąża Spółkę dominującą również kosztami audytu p.pożarowego realizowanego, w ramach zawartej centralnie przez Bunge SA umowy, przez firmę Global Risk Consultants.

Transakcje z Bunge Trade Polska sp. z o.o. (Polska)

Spółkę dominującą i podmiot Bunge Trade Polska sp. z o.o. (BTP) łączy umowa z dnia 20 grudnia 2013 roku zawarta na czas nieoznaczony, na świadczenie na rzecz BTP usług dotyczących prowadzenia jej przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu jej działalności, w następujących dziedzinach: sprawowanie funkcji zarządczych, organizacja zakupów i sprzedaży oraz badanie rynku, koordynacja i optymalizacja Systemów Zapewnienia Jakości, rachunkowości i podatków, kontroli wewnętrznej oraz operacji bankowych, spedycji, obsługi transakcji sprzedaży i zakupu, obsługi prawnej, zarządzania personelem, administracji, bhp, ochrony środowiska, zarządzania projektami inwestycyjnymi. Za wykonane usługi Spółka dominująca otrzymuje kwartalne ryczałtowe wynagrodzenie. BTP jest zobowiązana również do zwrotu kosztów związanych z realizacją umowy.

Ponadto, na podstawie umowy najmu z dnia 10 lutego 2005 roku, Spółka dominująca świadczy na rzecz BTP usługi najmu pomieszczeń biurowych.

Natomiast BTP obciąża Spółkę dominującą kosztami załadunków statków w swoim terminalu portowym w Świnoujściu.

W 2013 roku Spółka dominująca zakupiła od BTP nasiona rzepaku oraz surowy olej rzepakowy.

Transakcje z Bunge UK Ltd. (Wielka Brytania)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca zawarła z Bunge UK Ltd. szereg umów dotyczących sprzedaży tej spółce śruty rzepakowej. Większość produkowanej przez Spółkę dominującą śruty rzepakowej, sprzedawanej na rynkach zagranicznych, jest kierowana do Bunge UK, podmiotu specjalizującego się w dystrybucji tego produktu.

Transakcje z Bunge Zrt. (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała zakupów z Bunge Zrt. butelkowanych olejów słonecznikowych, przeznaczonych do sprzedaży w krajach Bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia) oraz rafinowanego oleju słonecznikowego luzem.

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca ujęła również sprzedaż usług realizowanych przez lokalne biuro badań i rozwoju na rzecz podmiotów w ramach Grupy Bunge. Wartość usług, którymi Spółka dominująca obciążyła Bunge Zrt. (Węgry) wyniosła 617 tys. PLN (w 2012 roku – 759 tys. PLN).

Transakcje z DOEP CJSC (Ukraina)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca importowała z DOEP CJSC (Ukraina) surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Natura Margarin KFT (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała sprzedaży do Natura Margarin KFT (Węgry) tłuszczów cukierniczych luzem.

Transakcje z Suntrade SE (Ukraina)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca kupowała od Suntrade SE nasiona rzepaku i olej surowy słonecznikowy, a w 2012 roku również łuskę słonecznikową.

W 2013 roku, Spółka dominująca poniosła koszty pośrednictwa i nadzoru spółki Suntrade nad realizacją kontraktów zakupu nasion rzepaku od innych podmiotów na Ukrainie, w kwocie 193 tys. PLN (w 2012 roku: 1.707 tys. PLN).

Ponadto, Spółka dominująca obciążyła Suntrade kosztami wad jakościowych towarów, będących przedmiotem realizowanych kontraktów zakupu.

Transakcje z Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała sprzedaży do Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG tłuszczów cukierniczych luzem.

Transakcje z Warsaw Mathematical Institute sp. z o.o. (Polska)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca poniosła koszty wynajmu biura od spółki Warsaw Mathematical Institute.

Transakcje z Akpol Spedycja Międzynarodowa sp. z o.o. (Polska)

Akpol Spedycja Międzynarodowa sp. z o.o. świadczy na rzecz Spółki dominującej usługi spedycyjne, polegające na magazynowaniu towarów przed wysyłką/po odbiorze w porcie (dotyczy sprzedaży śruty rzepakowej i nasion rzepaku na eksport oraz zakupów śruty sojowej), organizacji przeładunku w porcie (załadunek, wyładunek towarów), przygotowywania dokumentacji wysyłkowej, organizacji odpraw celnych oraz organizacji kontroli jakości w porcie załadunku.

Transakcje ze Spółką Wodno-Ściekową (Polska)

Spółka Wodno-Ściekowa w Kruszwicy obciąża Spółkę dominującą kosztami zagospodarowania odpadów poprodukcyjnych.

35. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE

Ze względu na fakt, iż ceny sprzedaży oleju surowego, oleju rafinowanego i śruty rzepakowej są determinowane przez ceny rynkowe ustalane na rynku europejskim i kwotowane w euro, jak również koszt głównego surowca do produkcji margaryn – oleju palmowego i jego pochodnych zależy od cen na giełdach światowych, ustalanych w dolarze amerykańskim, Grupa narażona jest na ryzyko kursowe związane ze zmianami kursów w/w walut.

W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, Grupa zawiera walutowe terminowe kontrakty typu forward na sprzedaż lub zakup walut. Grupa nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych, zawierając transakcje zabezpieczające wyłącznie w powiązaniu do zawartych kontraktów zakupu surowców lub kontraktów sprzedaży produktów lub ekspozycji netto na daną walutę. Celem Grupy, w zakresie zawierania zabezpieczających kontraktów walutowych, jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami surowców oraz z kontraktami sprzedaży produktów, których ceny są denominowane w walutach obcych (Euro, Dolar Amerykański), jak również sald należności i zobowiązań wynikających z realizacji tych kontraktów.

W zakresie w jakim jest to możliwe, Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń, które pozwalają na odnoszenie efektywnej części wyceny do wartości godziwej zabezpieczających instrumentów pochodnych na kapitał rezerwowy, do czasu realizacji pozycji zabezpieczanej. Jednakże część zabezpieczających instrumentów pochodnych zawartych przez Spółkę dominującą nie spełnia wszystkich kryteriów ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie ze standardami MSR/MSSF, bądź zostaje usunięta z rachunkowości zabezpieczeń wskutek zmiany warunków pozycji zabezpieczanej skutkującej utratą efektywności zabezpieczenia. Fakt ten powoduje, że rezultaty wyceny części instrumentów pochodnych nieujętych w rachunkowości zabezpieczeń bądź nieskuteczna część wyceny instrumentów zabezpieczających, są odnoszone na wynik finansowy Grupy danego okresu.

Grupa nie korzysta z innych walutowych instrumentów pochodnych poza kontraktami forward i transakcjami swap, wykorzystywanymi wyłącznie do celów zabezpieczania ekspozycji walutowych. Celem transakcji swap jest zmiana terminów zapadalności kontraktów forward lub, sporadycznie, konwersja walut w tym kontrakcie.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie do czasu realizacji instrumentu jako aktywa finansowe (dodatnia wycena) lub zobowiązania finansowe (ujemna wycena) w korespondencji z kapitałem rezerwowym – w przypadku efektywnej wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, bądź – na wynik finansowy (pozycja: zyski/straty z tytułu różnic kursowych w zestawieniu całkowitych dochodów) – w przypadku wszystkich pozostałych instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opisane instrumenty pochodne niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń Grupa klasyfikuje jako przeznaczone do obrotu.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności i obiektywności danych wejściowych do jej wyceny, Grupa klasyfikuje wycenę wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych do Poziomu 2.

Wartość godziwa sklasyfikowanych walutowych instrumentów pochodnych jest następująca:

Kategoria	Na dzień 31.12.2013r.		Na dzień 31.12.2012r.	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	10.246	-	12.782
Hedge accounting	-	1.397	-	(482)

Grupa nie posiada następujących kategorii instrumentów finansowych

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Składniki aktywów finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu,
- Składniki zobowiązań finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych
(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

Wartość nominalna			
Koniec okresu 31/12/2013			
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	47 465	1 335	205 733
Kontrakty swap	1 073	713	6 737
	48 538	2 048	212 470
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	12 426	6 228	72 051
Kontrakty swap	169	-	709
	12 595	6 228	72 760
Wartość netto	(35 943)	4 180	(139 710)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	156 482	2 177	676 164
Kontrakty swap	7 658	62	32 487
	164 140	2 239	708 651
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	114 780	5 971	503 147
Kontrakty swap	9 799	232	42 129
	124 579	6 203	545 276
Wartość netto	(39 561)	3 964	(163 375)
Razem wartość netto	(75 504)	8 144	(303 085)

Wartość nominalna			
Koniec okresu 31/12/2012			
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	52 340	725	223 060
Kontrakty swap	155	-	657
	52 495	725	223 717
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	21 788	19 911	156 707
Kontrakty swap	1 894	9 104	36 480
	23 682	29 015	193 187
Wartość netto	(28 813)	28 290	(30 530)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	189 428	1 242	805 736
Kontrakty swap	23 534	-	102 534
	212 962	1 242	908 270
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	192 361	4 275	819 902
Kontrakty swap	8 206	1 300	38 083
	200 567	5 575	857 985

Wartość netto	(12 395)	4 333	(50 285)
Razem wartość netto	(41 208)	32 623	(80 815)

Większość istniejących kontraktów walutowych na dzień bilansowy roku 2013 nie była objęta rachunkowością zabezpieczeń, głównie ze względu na charakter zabezpieczanie ryzyka walutowego, pochodzącego z zawartych instrumentów towarowych, denominowanych w walutach obcych. W roku bieżącym wzrosła ekspozycja netto w ramach tej grupy kontraktów, głównie w EUR (-39,6 mln w 2013 wobec -12,4 mln w 2012). Jest to rezultat wyższej, wobec roku ubiegłego, ekspozycji netto w ramach derywatów towarowych (MATIF i FDM). Sytuacja ta wynikała z niższego pokrycia posiadanych długich pozycji towarowych w nasionach rzepaku rzeczywistymi kontraktami sprzedaży produktów wytwarzanych na ich bazie, co skutkowało potrzebą zabezpieczenia tych ekspozycji za pomocą zawierania derywatów towarowych wyrażonych w walucie obcej, a tym samym i derywatów walutowych.

W ramach transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń nastąpił spadek zakupów waluty USD pod niższe, w relacji do roku 2012 (4,2 mln USD vs. 28,3 mln USD), saldo otwartych kontraktów zakupu olejów tropikalnych i słonecznikowego. Ekspozycja w EUR dla transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń, podobnie jak w roku 2012, wykazała sprzedaż netto tej waluty. Wzrost wartości ekspozycji w EUR (+7,1 mln) był wynikiem głównie większej wartości kontraktów na sprzedaż śruty (o 3,1 mln EUR) oraz oleju rzepakowego (również o 3,1 mln EUR). Z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń kapitał z aktualizacji wyceny w 2013 roku został uznany kwotą netto (tj. wraz z podatkiem dochodowym) 4,4 mln PLN, w 2012 roku natomiast obciążony kwotą netto w wysokości 6,6 mln PLN.

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w kapitale rezerwowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012	Obciążenie/uznanie kapitału w okresie 12 miesięcy zakończonych 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	
Odroczone zyski	2 498	3 385	(887)
Odroczone straty	(1 101)	(3 867)	2 766
	1 397	(482)	1 879
Zrealizowane zyski	333	377	(44)
Zrealizowane straty	(29)	(2 578)	2 549
	304	(2 201)	2 505
	1 701	(2 683)	4 384

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	17 072	31 777
Odroczone straty	(6 826)	(18 995)
	10 246	12 782
Zrealizowane zyski	48 283	85 309
Zrealizowane straty	(35 226)	(59 289)
	13 057	26 020
Wpływ na wynik finansowy kontraktów niewyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń oraz kontraktów niepełniających kryterium efektywności zabezpieczeń	23 303	38 802

Niezrealizowane straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy zostają w następnych okresach pokryte symetrycznym wzrostem przychodów ze sprzedaży, w momencie realizacji kontraktów sprzedaży, dla których zabezpieczeniem były wspomniane kontrakty walutowe.

W konsekwencji stosowanej polityki rachunkowości zabezpieczeń, zrealizowane różnice kursowe powstałe jako efekt realizacji kontraktu zabezpieczającego, korygują wartości stosownych pozycji sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży), co skutkuje eliminacją wpływu zmian kursów walut na prezentowane w sprawozdaniu finansowym Grupy wartości sprzedaży i marży na sprzedaży i zapewnia właściwą prezentację rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę. Ze względu na fakt że nie wszystkie transakcje zabezpieczające są objęte rachunkowością zabezpieczeń nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu zmian poziomu kursów walut na okresowe wyniki Grupy.

Efektywna część zrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych ujęta jako korekta wartości pozycji zabezpieczanych

	Zakupy		Sprzedaż	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Zrealizowane zyski	2 592	8 362	3 011	12 688
Zrealizowane straty	(3 780)	(14 647)	(4 395)	(5 156)
	(1 188)	(6 285)	(1 384)	7 532

Wartość godziwa walutowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2013

	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	2 498	3 385
Zobowiązania finansowe	(1 101)	(3 867)
	1 397	(482)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	17 072	31 348
Zobowiązania finansowe	(6 826)	(18 566)
	10 246	12 782
Odszkodowanie z tyt. ubezpieczonej należności		
	11 643	12 300

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2013

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR'000	USD'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	32 891	949	142 451	1 795	669
Kontrakty forward - II kw. 2014	9 691	333	42 107	398	100
Kontrakty forward - III kw. 2014	3 545	333	16 122	142	21
Kontrakty forward - IV kw. 2014	2 411	332	11 472	155	75
Kontrakty forward - I kw. 2015	-	101	318	4	1
	48 538	2 048	212 470	2 494	866
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	8 525	5 621	53 538	(855)	(205)
Kontrakty forward - II kw. 2014	3 427	607	16 459	(211)	(51)
Kontrakty forward - III kw. 2014	363	-	1 540	(9)	(4)
Kontrakty forward - IV kw. 2014	70	-	304	(6)	(2)
Kontrakty forward - I kw. 2015	140	-	611	(11)	(5)
Kontrakty forward - II kw. 2015	70	-	308	(5)	(2)
	12 595	6 228	72 760	(1 097)	(269)
WARTOŚĆ NETTO	(35 943)	4 180	(139 710)	1 397	597
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	97 341	2 239	422 487	-	10 154
Kontrakty forward - II kw. 2014	56 683	-	242 474	-	4 949
Kontrakty forward - III kw. 2014	9 347	-	40 396	-	1 032
Kontrakty forward - IV kw. 2014	768	-	3 294	-	40
	164 139	2 239	708 651	-	16 175
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	88 583	5 855	391 932	-	(5 219)
Kontrakty forward - II kw. 2014	29 579	347	126 041	-	(1 080)
Kontrakty forward - III kw. 2014	4 613	-	19 594	-	(151)
Kontrakty forward - IV kw. 2014	1 804	-	7 708	-	(76)
	124 579	6 202	545 275	-	(6 526)
WARTOŚĆ NETTO	(39 560)	3 963	(163 376)	-	9 649
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(75 503)	8 143	(303 086)	1 397	10 246

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2012

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR'000	USD'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	39 355	341	166 747	1 909	2 560
Kontrakty forward - II kw. 2013	10 353	276	44 876	536	728
Kontrakty forward - III kw. 2013	1 907	108	8 409	31	89
Kontrakty forward - IV kw. 2013	880	-	3 685	(5)	3
	52 495	725	223 717	2 471	3 380
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	13 414	23 074	129 449	(796)	(2 208)
Kontrakty forward - II kw. 2013	4 452	3 286	29 312	(218)	(404)
Kontrakty forward - III kw. 2013	5 700	2 655	33 931	(495)	(1 248)
Kontrakty forward - IV kw. 2013	77	-	329	(3)	(1)
Kontrakty forward - I kw. 2014	39	-	166	(2)	(1)
	23 682	29 015	193 187	(1 514)	(3 862)
WARTOŚĆ NETTO	(28 813)	28 290	(30 530)	957	(482)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	88 666	1 242	376 269	9 412	-
Kontrakty forward - II kw. 2013	112 473	-	480 991	17 665	-
Kontrakty forward - III kw. 2013	11 072	-	47 824	1 689	-
Kontrakty forward - IV kw. 2013	751	-	3 186	28	-
	212 962	1 242	908 270	28 794	-
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2013	101 310	2 525	430 180	(7 666)	-
Kontrakty forward - II kw. 2013	94 780	2 392	406 961	(9 176)	-
Kontrakty forward - III kw. 2013	4 301	658	20 110	(128)	-
Kontrakty forward - IV kw. 2013	176	-	734	1	-
	200 567	5 575	857 985	(16 969)	-
WARTOŚĆ NETTO	(12 395)	4 333	(50 285)	11 825	-
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(41 208)	32 623	(80 815)	12 782	(482)

Grupa oczekuje, że wszystkie planowane transakcje, w odniesieniu do których została zastosowana rachunkowość zabezpieczeń, zostaną zrealizowane.

36. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE

Kolejnym istotnym rodzajem ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona Grupa w toku prowadzonej działalności operacyjnej, jest ryzyko cen towarów. Ekspozycja Spółki dominującej na ryzyko towarowe powstaje przede wszystkim w wyniku zakupu nasion rzepaku w okresie zbiorów, który przypada na miesiąc lipiec oraz sierpień. Grupa w tym czasie skupuje ok. 60-70% całego rocznego zapotrzebowania na nasiona rzepaku. Nasiona rzepaku są kupowane po cenach bazujących na aktualnych kwotowaniach tego towaru, ustalanych zgodnie z regulacjami MATIF. W związku z sezonowością procesu zakupu nasion rzepaku, największy poziom zapasu utrzymywany jest w okresie lipiec – sierpień, a następnie zapas systematycznie spada wraz z wykorzystaniem tego surowca do produkcji oleju rzepakowego oraz śruty rzepakowej, jako produktu ubocznego. Od momentu zakupu towaru Grupa narażona jest na ryzyko zmiany wartości zapasów w wyniku zmian rynkowych cen nasion rzepaku. Pozostałe zapotrzebowanie na nasiona pokrywane jest przez zakupy, zawierane w ciągu całego roku, w terminach uwzględniających zapotrzebowania na ten surowiec i bieżącą sytuację rynkową. Zawierane umowy to zarówno kontrakty z dostawą natychmiastową, jak i terminową (dostawa za kilka miesięcy od momentu podpisania kontraktu lub rozłożona na kilka miesięcy wprzód). Ceny w kontraktach zakupu są stałe i ustalone w walucie EUR na podstawie notowań z rynku MATIF. Ryzyko towarowe Spółki dominującej ustaje w momencie zawarcia transakcji sprzedaży produktów przerobu nasion rzepaku (olej rzepakowy i śruta) po stałej cenie, zapewniającą określoną marżę operacyjną.

Celem Spółki dominującej w zakresie zarządzania ryzykiem towarowym jest ograniczenie zmienności marży operacyjnej i zwiększenie prawdopodobieństwa jej wygenerowania poprzez zmniejszanie wpływu na wynik zmian cen towarów oraz utrzymanie ekspozycji towarowej w limitach określonych przez Grupę Bunge. Grupa w realizacji swoich celów nadrzędnych stara się unikać nadmiernego ryzyka związanego ze zmianą wartości rynkowej zapasów nasion rzepaku. Powyższe zmiany wynikają z wahań cen towarów kwotowanych na rynkach towarowych. Fluktuacja cen w okresie od zakupu nasion do momentu sprzedaży produktów skutkuje z kolei zmiennością wielkości marży możliwej do zrealizowania przez Spółkę. Celem Spółki dominującej jest więc utrzymanie wartości zgromadzonych zapasów na poziomie odpowiadającym aktualnym, na określony moment w przyszłości, cenom rynkowym i tym samym ograniczenie wpływu ryzyka ich zmiany na generowane wyniki finansowe.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem cen towarów wpływającym na wartość rynkową zapasu nasion rzepaku, a w konsekwencji na realizowaną przez Spółkę marżę operacyjną. W tym celu Grupa stosuje techniki ograniczania ryzyka oparte o hedging naturalny oraz instrumenty pochodne. W przypadku zabezpieczenia zapasów nasion rzepaku, Grupa stara się dostosowywać profil ryzyka wynikający z tej ekspozycji w sposób gwarantujący osiągnięcie efektu kompensaty ceny zakupu tych towarów w odniesieniu do aktualnej ich ceny rynkowej w przyszłości. W przypadku zakupu towaru po stałej cenie strategia zabezpieczająca polega więc na zawarciu transakcji pochodnej, w której dokonuje się sprzedaży tego wolumenu po ustalonej stałej cenie i jej odkupieniu po cenie, jaka będzie obowiązywać w określonym momencie w przyszłości. Nie oznacza to jednak, że Grupa uzyska w kontrakcie pochodnym taką samą cenę stałą, jak przy zakupie pozycji fizycznej. Wynika to m.in. z innych, aktualnych na moment zawierania transakcji zabezpieczającej, warunków rynkowych, w tym również bieżącej struktury cen terminowych. Efektem tej transakcji ma być bowiem dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości. Transakcje zabezpieczające mogą być zawierane przed fizycznym przyjęciem towaru na zapas, jeżeli Grupa ma podpisaną umowę zakupu nasion rzepaku, w której ustalona jest stała cena zakupu, ilość zakupionych nasion, termin dostawy oraz dodatkowe zapisy, zobowiązujące ją do wywiązania się z umownych postanowień. W powyższym przypadku może ona stanowić, tzw. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie (firm commitment). Również w takiej sytuacji Grupa stosuje strategie złożone z instrumentów pochodnych w celu ograniczenia zmienności przyszłej marży. Powyższe działania, w ocenie Spółki dominującej, prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych. Grupa nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym. W związku z powyższym, w celu ograniczenia niedopasowania, przekładającego się na zmienność prezentowanych wyników księgowych, Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych (zwanym dalej towarowymi instrumentami pochodnymi), wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej nasion rzepaku, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

W 2012 roku towarowe instrumenty pochodne Grupa zawierała za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH lub na swój rachunek, lecz w imieniu własnym lub za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH, na giełdzie Euronext.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności danych wejściowych do jej wyceny, Grupa klasyfikuje wycenę wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych do:

- Poziomu 2 – kontrakty zawierane za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft,
- Poziomu 1 – kontrakty towarowe zawierane na giełdzie towarowej, na rachunek Spółki dominującej, ale w imieniu pośrednika.

Wartość godziwa sklasyfikowanych towarowych instrumentów pochodnych jest następująca:

Kategoria	Na dzień 31.12.2013r.		Na dzień 31.12.2012r.	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(623)	-	394
Hedge accounting	1.887	-	519	-

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Odroczone zyski	4 292	1 787
Odroczone straty	(3 103)	(874)
	1 189	913
Zrealizowane zyski	56 199	56 199
Zrealizowane straty	(42 516)	(42 516)
	13 683	13 683

Pozycje zrealizowanych zysków/strat w okresie 2013 roku zawierają kwotę (365 tys. PLN), zaprezentowaną w nocie nr 9 jako rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane (w okresie 2012 roku: 2.521 tys. PLN).

Wartość godziwa towarowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	2 195	676
Zobowiązania finansowe	(308)	(728)
	1 887	(52)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	2 097	1 111
Zobowiązania finansowe	(2 720)	(146)
	(623)	965
Odszkodowanie z tyt. ubezpieczonej należności		
	1 264	913

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ujęte jako korekta wartości zapasów

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2012 PLN'000
Odroczone zyski	4 224	24
Odroczone straty	(5 139)	(3 242)
	(915)	(3 218)

Terminy realizacji towarowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym (sprzedaż) / zakup

	Koniec okresu 31/12/2013		
	Wartość nominalna EUR'000	Wartość nominalna PLN'000	Wartość godziwa PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2014	1 892	7 858	(245)
kontrakty futures - II kw. 2014	(14 936)	(62 047)	1 580
kontrakty futures - III kw. 2014	(3 003)	(12 474)	552
kontrakty futures - IV kw. 2014	-	-	-
	(16 047)	(66 663)	1 887
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2014	(5 578)	(23 174)	(1 580)
kontrakty futures - II kw. 2014	(9 971)	(41 422)	570
kontrakty futures - III kw. 2014	(1 589)	(6 602)	467
kontrakty futures - IV kw. 2014	977	4 059	(80)
	(16 161)	(67 139)	(623)
WARTOŚĆ NETTO	(32 208)	(133 802)	1 264

	Koniec okresu 31/12/2012		
	Wartość nominalna EUR'000	Wartość nominalna PLN'000	Wartość godziwa PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2013	10 976	44 716	(571)
kontrakty futures - II kw. 2013	-	-	-
kontrakty futures - III kw. 2013	(4 659)	(18 980)	399
kontrakty futures - IV kw. 2013	(285)	(1 161)	120
	6 032	24 575	(52)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2013	893	3 639	(23)
kontrakty futures - II kw. 2013	(3 668)	(14 944)	652
kontrakty futures - III kw. 2013	(2 188)	(8 914)	323
kontrakty futures - IV kw. 2013	19	77	13
	(4 944)	(20 142)	965
WARTOŚĆ NETTO	1 088	4 433	913

Kontrakty zabezpieczające wg rodzajów sprzedawanych towarów:

	Tys. Ton
Sprzedaż netto nasion rzepaku	52,9
Sprzedaż netto oleju rzepakowego	17,9
Sprzedaż netto śruty rzepakowej	42,2
Zakup netto oleju słonecznikowego	-

37. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY

A. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ PRODUKCYJNĄ I HANDLOWĄ

Ryzyko związane z podażą i ceną nasion rzepaku

Grupa nabywa rocznie około 40% krajowych zbiorów nasion rzepaku, który jest podstawowym surowcem do produkcji. Zgodnie z systemem rozliczeń, przy ustalaniu ceny skupu rzepaku oferowanej polskim producentom konieczne jest uwzględnienie światowych cen rzepaku oraz innych nasion roślin oleistych i olejów roślinnych. Surowce te notowane są na międzynarodowych giełdach towarowych.

Przepisy prawne na szczeblu ogólnoeuropejskim, jak i polskim, nakazujące wypełnienie wymogów dotyczących stopniowego wzrostu wykorzystania biopaliw w ogólnym bilansie paliw energetycznych, skutkują zwiększonym popytem na rzepak w kraju i za granicą. Mając na uwadze fakt ograniczonej arealem powierzchni zasiewów, zwiększony popyt może doprowadzić do zwiększonej presji cenowej na nasiona rzepaku, co może mieć wpływ na przyszły wynik finansowy Grupy.

W celu zabezpieczenia przed nieprzewidywalnymi zmianami cen nasion rzepaku Grupa stara się prowadzić politykę dywersyfikacji dostaw, w wyniku której rzepak może być dostarczany również z zagranicy, w tym przede wszystkim z terenów Ukrainy, Litwy, Niemiec, Czech i Słowacji. Nie ma jednakże pewności, że wspomniane działania pozwolą na całkowite wyeliminowanie ryzyka wzrostu cen rzepaku, będącego najważniejszym surowcem wykorzystywanym przez Spółkę w produkcji.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości towarowych instrumentów pochodnych, zarówno tych zakwalifikowanych do rachunkowości zabezpieczeń, jak i tych poza rachunkowością zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/nniższy o 9.125 tys. PLN, w rezultacie spadku/wzrostu cen towarów o 10%, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Zapasy Grupy byłyby wyższe/nniższe o 1.713 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie marży sprzedaży.

Ryzyka związane z sytuacjami nadzwyczajnymi

Z uwagi na fakt, iż podstawą działalności Grupy jest przetwórstwo płodów rolnych, naturalnym elementem ryzyka dla jego działalności jest ewentualny okresowy brak dostępności surowca w związku z wymarzeniem, suszą, ulewami lub gradobiciem. Ponadto żaden z zakładów produkcyjnych Grupy nie dysponuje dostateczną nadwyżką zdolności produkcyjnych dla podtrzymania ciągłości produkcji i zapewnienia odpowiednich stanów magazynowych produktów gotowych w przypadku jakichkolwiek nieprzewidywalnych zdarzeń będących poza kontrolą Grupy.

Tym niemniej, w celu ograniczenia potencjalnych skutków wystąpienia tego typu zdarzeń, Grupa czyni starania w kwestii ich zapobiegania lub dostatecznie wczesnej identyfikacji. Dla przykładu, w celu możliwie szybkiego rozpoznania niższych niż przewidywano zbiorów rzepaku, pracownicy służb agrotechnicznych Spółki dominującej monitorują na bieżąco u producentów, z którymi zawarto umowy kontraktacyjne na dostawę surowca, stan plantacji rzepaku w trakcie jego wegetacji oraz tuż przed zbiorami.

Ryzyko związane z finansowaniem skupu nasion rzepaku

Elementem charakterystycznym polskiego rynku zakupu rzepaku jest jego krótki czasokres realizacji. Zakup nasion odbywa się w znacznej części w okresie zbiorów lub tuż po nich (lipiec, sierpień). Fakt ten sprawia, iż w tym okresie istnieje potrzeba zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu finansowania dla sprawnego przeprowadzenia skupu.

W chwili obecnej Grupa korzysta z dwóch podstawowych, niezależnych źródeł finansowania: z pożyczek, w ramach wielostronnej umowy podmiotów z grupy Bunge oraz banku oraz z kredytów pozyskiwanych w bankach komercyjnych. Rodzi to ryzyko związane z potencjalnymi zmianami umów kredytowych ze strony banków lub możliwymi zmianami umowy cash pooling'u, w ramach polityki wzajemnego kredytowania podmiotów z Grupy Bunge, co oznacza, że wszelkie tego typu zmiany mogą negatywnie wpłynąć na działalność i wynik finansowy Grupy.

Ryzyko związane z pozyskiwaniem pozostałych surowców.

Oleje pochodzenia tropikalnego są drugim po rzepaku ważnym surowcem wykorzystywanym w produkcji przez Spółkę. Oleje tropikalne przetwarzane są przez Zakład w Gdańsku (surowce te są dostarczane drogą morską), gdzie największy udział w przetwórstwie mają surowy olej palmowy i jego frakcje. Ceny tych surowców są kwotowane na rynkach dalekowschodnich i europejskich, zaś ich zmienność uzależniona jest m.in. od światowej wielkości produkcji, zapotrzebowania ze strony odbiorców, zmian w stanie zapasów, zmian cenowych innych olejów, zmian klimatycznych i pogodowych, zmian na rynku frachtu dalekomorskiego i dostępności środków transportu oraz innych elementów wpływających na zmianę podaży lub popytu tego surowca.

W związku z uzależnieniem od dostaw statkami oceanicznymi z Malezji i Indonezji do Europy oraz koniecznością przeładunku na mniejsze jednostki typu „coasters”, istnieje dodatkowo ryzyko opóźnienia planowanych dostaw surowego oleju palmowego. W takim wypadku istnieje możliwość zakupu rafinowanego oleju palmowego po „cenie dnia” (ang. spot price) z rafinerii europejskich.

Grupa, w celu uniknięcia krótkoterminowych wahań cenowych oraz ryzyka braku dostępności surowca, zawiera kontrakty z dostawcami na określony termin dostawy, zapewniając sobie dostawy na dłuższy okres (zwykle 2-9 miesięcy). Grupa nie jest jednak w stanie zagwarantować, że działania te wyeliminują ryzyko zmian cen surowca, co może mieć negatywny wpływ na jej działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze spekulacyjnym charakterem rynków surowcowych

W ostatnich latach Grupa identyfikuje rosnące ryzyko związane ze spekulacjami na rynkach surowcowych, które prowadzą do coraz większych i częstszych wahań cen surowców. Jedną z przyczyn takiego zjawiska jest rosnąca w skali globalnej pozycja surowcowych funduszy inwestycyjnych, w tym funduszy inwestujących w zboża, oleje roślinne i nasiona oleiste, w ogólnych obrotach głównych światowych giełd towarowych. Z uwagi na to, że w większości umów handlowych cena za skupowany rzepak oparta jest o bieżące notowania na giełdzie MATIF, znaczne wahania cen surowca na giełdach towarowych zaburzają rzeczywisty poziom popytu i podaży surowca po stronie konsumentów, co w konsekwencji może skłaniać Spółkę do podejmowania błędnych decyzji biznesowych.

Ryzyko związane z kadrą menedżerską i kluczowymi pracownikami

Ze względu na zaawansowany technicznie proces produkcji, skalę i wysoce konkurencyjną naturę rynków działania Grupy, dla jego prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra menedżerska oraz doświadczony personel techniczny. Nie można wykluczyć sytuacji, w której część kluczowych kadr przejdzie do podmiotów konkurencyjnych, co w efekcie mogłoby prowadzić do pogorszenia wyników finansowych. Grupa dostrzega to ryzyko i podejmuje działania zapobiegawcze, w szczególności poprzez utworzenie systemu planowania rezerw kadrowych dla stanowisk wyższego szczebla kierowniczego. System ten opiera się na corocznej ocenie osiągnięć i potencjału poszczególnych wybranych pracowników i delegowaniu ich na tej podstawie do uczestnictwa w programach szkoleniowych. Opisany system ma na celu zapewnienie możliwości zastępowania pracowników wyższego szczebla kierowniczego w ramach własnych zasobów kadrowych. Ponadto Grupa prowadzi politykę różnicowania poziomów wynagrodzeń w zależności od specyfiki rynku pracy, co pozwala zminimalizować ryzyko odpływu kadr średniego i wyższego szczebla oraz tworzy atrakcyjne programy rozwoju zawodowego w ramach globalnej organizacji Bunge.

Ryzyko dotyczące wzrostu cen energii

Malejące światowe zasoby surowców energetycznych oraz rosnący na nie popyt negatywnie wpływają na sytuację gospodarczą i geopolityczną w wielu regionach świata. Ograniczona dostępność do paliw kopalnianych oraz złóż gazu staje się coraz częściej podstawą konfliktów politycznych i militarnych. Alternatywą dla kurczących się zasobów kopalnianych stają się takie odnawialne źródła energii jak energia słoneczna, wietrzna oraz energia termalna ziemi. Jednakże, ze względu na koszt inwestycji, ich udział w bilansie energetycznym – pomimo wzrostu – jest nadal marginalny.

Gwałtowne wzrosty cen ropy powodują znaczne wzrosty cen pozostałych nośników energii, w tym w szczególności gazu ziemnego i oleju opałowego, które na co dzień wykorzystywane są przez Spółkę do produkcji pary technologicznej dla zasilania procesów produkcyjnych.

W celu minimalizacji wspomnianego ryzyka Grupa realizuje na bieżąco (poprzez działania techniczne i organizacyjne) zadania mające na celu z jednej strony zmniejszenie kosztów produkcji energii, z drugiej ograniczenie jej jednostkowego wykorzystania na każdą tonę wytworzonego produktu finalnego.

Jednakże, dalszy wzrost cen surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego i węgla kamiennego, a co za tym idzie wzrost cen energii może mieć negatywny wpływ na przyszłe wyniki finansowe Grupy.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność Grupy może oddziaływać negatywnie na środowisko, mimo iż jest ona prowadzona na podstawie pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa. Nie można jednak wykluczyć, że normy ochrony środowiska, w szczególności warunki eksploatacji instalacji ustalone w odpowiednim pozwoleniu zintegrowanym, zostaną naruszone przez działalność zakładów Grupy. Ewentualne przekroczenia mogą stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Grupy za szkody w środowisku, a ponadto, w określonych okolicznościach, podstawę do wydania przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji powodującej naruszenie.

Grupa prowadzi szeroko zakrojone działania zmierzające do ograniczenia wpływu jej działalności na środowisko. Nie można jednak wykluczyć, że podjęte działania okażą się niewystarczające dla całkowitego wyeliminowania ryzyka przekroczenia norm ochrony środowiska przez działalność zakładów Grupy.

B. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Grupa prowadzi działalność

Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną

Czynnikami mogącym mieć wpływ na działalność Grupy jest uzależnienie warunków funkcjonowania Grupy od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Najważniejszymi elementami niezależnymi od Grupy związanymi z ogólną sytuacją makroekonomiczną są m.in.: wahania poziomu PKB, inflacja, wzrost stóp procentowych, migracje ekonomiczne Polaków związane z nowymi rynkami pracy oraz ogólny stan polskiej gospodarki. Niesprzyjające zmiany wskaźników makroekonomicznych oraz nie do końca przewidywalne tendencje

gospodarczego rozwoju Polski mogą mieć negatywny wpływ na poziom przyszłych przychodów oraz zysków Grupy.

Czynnik ten zyskuje na znaczeniu z uwagi na trwające wahania na światowym rynku finansowym. Mogą one spowodować trudności w dostępie do finansowania działalności Grupy za pomocą kredytu bankowego oraz podwyższyć koszty kredytu. W efekcie Grupa może mieć trudności w sfinansowaniu skupu rzepaku w planowanej wielkości, co z kolei może niekorzystnie wpłynąć na jego wyniki finansowe.

Ryzyko związane z konkurencją

Grupa działa na wysoce konkurencyjnym rynku skupu i przetwórstwa nasion rzepaku oraz produkcji tłuszczów roślinnych. W obszarach przygranicznych Polski powstały dwie przetwórnice nasion rzepaku, czego konsekwencją jest spadek średnich marż na tłoczenie nasion. Jednakże, dzięki rozwojowi obszaru rynku związanego z produkcją biopaliw, Grupa jest w stanie wykorzystywać nowe możliwości zbytu produkowanego przez siebie oleju rzepakowego. Niemniej jednak, działania podmiotów konkurencyjnych w tym obszarze mogą negatywnie wpłynąć na pozycję rynkową i osiągnięte w przyszłości wyniki Grupy.

Ryzyko związane z malejącym rynkiem tłuszczów roślinnych

Po okresie spadku na rynku krajowym wielkości spożycia tłuszczów roślinnych przeznaczonych dla konsumentów, w ostatnich latach nastąpiła stabilizacja spożycia tych produktów. W zakresie oleju rzepakowego spożycie wynosi około 5 kg na osobę, co plasuje Polskę na średnim poziomie europejskim. Grupa prowadzi kampanię edukacyjną dotyczącą zmiany percepcji oleju rzepakowego wśród konsumentów w celu polepszenia jego wizerunku i poinformowaniu o wartościach żywieniowych i zdrowotnych tego oleju. W perspektywie następnych 3-5 lat Grupa nie przewiduje poważnych zmian na rynku olejów butelkowanych. W zakresie margaryn rynek wykazuje również stabilny poziom spożycia. W ciągu roku nastąpiły niewielkie ilościowe zmiany udziałów poszczególnych segmentów rynku, i tak wraz ze wzrostem średniej ceny margaryn spadła nieco ilość zakupów tego typu produktów, wzrosło natomiast spożycie masła, którego średnia cena detaliczna, nieznacznie się obniżyła. Segment mixów margaryny i masła pozostał na tym samym poziomie. W perspektywie następnych 3-5 lat Grupa nie przewiduje poważnych zmian na rynku margaryn konsumenckich.

Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji

Charakteryzujące polski system prawny częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Grupy potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jego kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są, w szczególności, przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą – w tym związane z ochroną środowiska, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych czy prawa z zakresu papierów wartościowych. Ryzyko takie stwarzają także dokonywane przez sądy i inne organy interpretacje dotyczące zastosowania przepisów, które są często niejednoznaczne i rozbieżne. Przepisy prawa polskiego podlegają dodatkowo ciągłym zmianom związanym z harmonizacją prawa polskiego z prawem europejskim.

Zmiany te mogą ponadto implikować problemy wynikające z niejednolitego stosowania i wykładni prawa, która obecnie jest dokonywana nie tylko przez krajowe sądy i organy administracji publicznej, ale także przez sądy wspólnotowe.

W praktyce sądy polskie rzadko stosują ustawodawstwo wspólnotowe. Mimo iż z formalnego punktu widzenia orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wiążące tylko dla stron postępowania i nie mają mocy precedensu, orzecznictwo sądów polskich powinno jednak pozostawać w zgodności z orzecznictwem wspólnotowym. Orzeczenia Trybunału traktowane są jako istotne źródło prawa, szczególnie w sytuacjach, gdy przepisy traktatowe, rozporządzenia bądź decyzje nie dają się jednoznacznie interpretować. W niektórych przypadkach może prowadzić to do wzruszenia orzeczenia sądu polskiego jako wydanego na podstawie przepisu sprzecznego z prawem unijnym.

Z powyższych powodów system prawa polskiego cechuje brak spójności, jednolitości i stabilności, co w sposób istotny ogranicza przewidywalność i zdolność planowania w zakresie podejmowanych przez zarządy spółek Grupy decyzji gospodarczych i biznesowych. Może to mieć istotny wpływ na otoczenie prawne działalności Grupy i na jego wyniki finansowe, powodując z jednej strony zwiększenie kosztów działalności Grupy, a z drugiej opóźniając osiąganie przychodów w danych grupach produktowych lub znacznie je ograniczając.

Ryzyko związane z polityką podatkową

Polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. W szczególności, przyjęcie przez organy podatkowe interpretacji przepisów podatkowych odmiennej od będącej podstawą wyliczenia zobowiązania podatkowego przez Spółkę, może mieć istotny negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki oraz perspektywy rozwoju.

Jednocześnie, interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite. Powoduje to, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

Na działalność Grupy negatywny wpływ może mieć również wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych w zakresie przedmiotu działalności Grupy oraz rygorystyczne i często niejasne przepisy, które

wprowadzają niepewność w zakresie efektów podatkowych podejmowanych decyzji gospodarczych i obniżają sprawność działania, co może prowadzić do utraty konkurencyjności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niedopełnienia przez kontrahenta zobowiązań wobec spółek Grupy, co może narazić Grupę na straty finansowe. W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem Grupa ubezpiecza swoje wierzytelności. Ubezpieczeniu podlega prawie cała wartość udzielonego kredytu kupieckiego, z wyjątkiem sytuacji gdy na pokrycie wierzytelności Grupa posiada zabezpieczenia majątkowe. W przypadku, gdy ubezpieczyciel odmówi ubezpieczenia wierzytelności od określonego kontrahenta, wówczas Grupa wymaga dokonania przedpłaty. Wysokość należności jest na bieżąco monitorowana, a realizacja zamówień do klienta odbywa się tylko w ramach przyznanych limitów kredytowych oraz pod warunkiem braku należności przeterminowanych. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności. Proces windykacji należności jest wspomagany przez wyspecjalizowane w tym zakresie instytucje.

W ocenie zarządów Spółki dominującej i zależnej w Grupie nie występuje istotne ryzyko kredytowe.

Wartości bilansowe aktywów finansowych netto reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, która na dzień bilansowy wyniosła:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	19 169	32 459
Instrumenty pochodne wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń	4 693	4 061
Środki pieniężne	1 364	2 239
Pożyczki i należności	163 408	231 073
	188 634	269 832

Znaczną część kontraktów, stanowiących instrumenty pochodne, Grupa zawiera z podmiotami z Grupy Bunge, w związku z czym ryzyko kredytowe związane z tymi aktywami finansowymi Grupa ocenia jako bardzo niskie.

Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu 5 największych należności od klientów przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	138 857	217 988
Należności od 5 największych klientów	81 217	92 499
Stopień koncentracji należności	58%	42%

W ocenie zarządów Spółki dominującej i zależnej w Grupie nie występuje istotne ryzyka koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe – analiza wiekowania.

Klasyfikacja należności handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto		Utrata wartości	
	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bez przeterminowania	98 021	165 241	-	-
Przeterminowane 1-30 dni	37 083	44 794	-	-
Przeterminowane 31-120 dni	4 061	7 175	314	557
Przeterminowane 120-360 dni	601	1 397	595	157
Przeterminowane powyżej roku	2 141	5 689	2 141	5 594
	141 907	224 296	3 050	6 308

Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie pozyskanych instrumentów kredytowych oraz zdolność do zamykania pozycji rynkowych. Grupa uważa, że obecny stan środków pieniężnych, dostępność finansowania, oraz środki wygenerowane z działalności operacyjnej będą wystarczające na sfinansowanie bieżących potrzeb Grupy. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 1.364 tys. PLN.

Grupa nie ma problemów z dostępnością finansowania bieżącej działalności dzięki otrzymanym, odnawialnym, pożyczkom krótkoterminowym z Bunge Holdings France S.A.S. (podmiot powiązany w ramach grupy BUNGE) o wartości do 350 mln USD dla Spółki dominującej i 60 mln PLN dla spółki zależnej ZPT Elmilik.

Szczegółowy opis zawartych umów pożyczki krótkoterminowej zawarty został w nocy nr 28 "Kredyty i pożyczki".

Wartość bilansowa zaciągniętej przez Spółkę dominującą pożyczki wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku wyniosła 155.541 tys. PLN.

Wartość bilansowa zaciągniętej przez spółkę zależną ZPT Elmilik pożyczki wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku wyniosła 27.2076 tys. PLN.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2013 roku

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat	
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	118 393	-	-	-	-	118 393
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	182 748	-	-	-	182 748
Pochodne instrumenty walutowe	6 279	1 648	-	-	-	7 927
Pochodne instrumenty towarowe	1 969	1 059	-	-	-	3 028
Pozostałe zobowiązania finansowe	10 224	-	-	-	-	10 224
	136 865	185 455	-	-	-	322 320

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2012 roku

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat	
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	147 507	-	-	-	-	147 507
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	393 768	-	-	-	393 768
Pochodne instrumenty walutowe	10 670	11 763	-	-	-	22 433
Pochodne instrumenty towarowe	849	25	-	-	-	874
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 510	27	31	-	-	1 568
	160 536	405 583	31	-	-	566 150

Ryzyko utraty płynności – analiza wiekowania.

Klasyfikacja zobowiązań handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	
	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012
	PLN'000	PLN'000
Bez przeterminowania	105 831	116 148
Przeterminowane 1-30 dni	12 693	22 863
Przeterminowane 31-120 dni	380	7 714
Przeterminowane 120-360 dni	271	615
Przeterminowane powyżej roku	33	167
	118 393	147 507

Ryzyko walutowe

Grupa istotną część obrotów realizuje z podmiotami zagranicznymi lub w ramach kontraktów opartych na kursach surowców notowanych na giełdach zagranicznych. Obroty te są głównym czynnikiem powodującym narażenie na ryzyko kursowe. Grupa na bieżąco analizuje ryzyko kursowe poprzez identyfikację wszystkich pozycji w aktywach i pasywach, oraz pozycji pozabilansowych, denominowanych w walutach obcych. W celu zminimalizowania ryzyka kursowego Grupa korzysta z transakcji na rynku walutowym (kontrakty typu FORWARD). Zgodnie z przyjętą polityką wewnętrzną Grupa nie powinna mieć niezabezpieczonej pozycji walutowej powyżej uprzednio przyjętego progu istotności.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń, której celem jest ochrona wartości godziwej przepływów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. W konsekwencji tej polityki różnice kursowe, powstałe jako efekt aktualizacji wartości godziwej kontraktu zabezpieczającego, korygują stosowne wartości sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży). W ten sposób wykazywane w sprawozdaniach Grupy wartości osiągniętej sprzedaży i marży na sprzedaży są w większym stopniu pełnym odzwierciedleniem rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Grupę, czyli po eliminacji wpływu większości ryzyk kursowych dla tego typu działalności. Ze względu na fakt, iż nigdy całość transakcji nie będzie objęta rachunkowością zabezpieczeń ani nie spełni ustalonych dla tego typu działań wymogów efektywności, nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu ryzyka kursowego na sprawozdania finansowe Grupy.

Zarówno należności jak i zobowiązania z tytułu dostaw wyrażone są tylko w dwóch walutach obcych, tj. w euro i w dolarach USA.

Struktura walutowa należności i zobowiązań z tytułu dostaw przedstawia się następująco:

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	PLN (PLN'000)	EUR (EUR'000)	USD (USD'000)	GBP (GBP'000)	Razem (PLN'000)
Należności z tytułu dostaw	73 126	63 484	2 247	-	138 857
Zobowiązania z tytułu dostaw	96 475	17 432	4 486	-	118 393

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych w celu zbadania jaki miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy zmiany kursów walut obcych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/nizszy o 18.794 tys. PLN, gdyby waluta funkcjonalna jaką jest dla Grupy PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP), przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby wyższe/nizsze o 11.317 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, gdyby waluta PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP).

Szczegółowe dane liczbowe z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na zmienność kursów walut obcych przedstawia poniższa tabela pt. „Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy”.

Ryzyko stóp procentowych

Specyfiką działalności Grupy jest potrzeba finansowania skupu nasion rzepaku w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Oznacza to konieczność zaciągnięcia znacznych kwot kredytów/pożyczek w okresie kampanii skupowej.

Oprocentowanie kredytów/pożyczek jest oparte o bieżące stopy rynkowe (m.in. WIBOR). Ewentualny wzrost stóp procentowych spowoduje wyższe koszty finansowe, co może wpłynąć w sposób negatywny na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy narażonych na ryzyko stóp procentowych wynika, iż na dzień 31 grudnia 2013 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/nizszy o 200 tys. PLN, gdyby rynkowe stopy procentowe w PLN były o 25 punktów bazowych wyższe/nizsze, a rynkowe stopy procentowe w USD i EUR były o 60 punktów bazowych wyższe/nizsze, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/nizszych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wyniki analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku (PLN'000).

	Wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych				Ryzyko walutowe				Ryzyko cenowe			
		Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach
		+25 pb SP w PLN +60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe						PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 364	4	-	(4)	-	20	(20)	-	-	-	-	-	-
Należności handlowe	138 857	586	-	(586)	-	6 573	(6 573)	-	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	590	-	(590)	-	6 593	(6 593)	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%	-	112	-	(112)	-	1 253	(1 253)	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	140 221	478	-	(478)	-	5 340	(5 340)	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe													
Kredyty i pożyczki	(182 748)	(457)	-	457	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe	(118 393)	(380)	-	380	-	(2 192)	2 192	-	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	(837)	-	837	-	(2 192)	2 192	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%	-	(159)	-	159	-	(416)	416	-	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	(301 141)	(678)	-	678	-	(1 775)	1 775	-	-	-	-	-	-

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku (PLN'000) - cd.

	Wartość nominalna								
Instrumenty pochodne									
Instrumenty pochodne poza rachunkowością zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(163 375)	-	-	-	(16 338)	-	16 338	-	-
Instrumenty pochodne ujęte w rachunkowości zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(139 710)	-	-	-	-	(13 971)	-	13 971	-
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej (kontrakty towarowe)	(133 802)	-	-	-	(13 380)	-	13 380	-	13 380
Zmiana wartości zapasów * (kontrakty towarowe)	21 146	-	-	-	2 115	-	(2 115)	2 115	2 115
Wpływ na instrumenty pochodne przed opodatkowaniem	-	-	-	-	(27 603)	(13 971)	27 603	13 971	(11 266)
Podatek 19%	(415 741)	-	-	-	(5 245)	(2 654)	5 245	2 654	(402)
Wpływ na instrumenty pochodne po opodatkowaniu	-	-	-	-	(22 359)	(11 317)	22 359	11 317	(9 125)
Razem zwiększenia/zmniejszenia	(576 661)	(200)	-	200	(18 794)	(11 317)	18 794	11 317	9 125
									1 713

* zmiana wartości pozycji zabezpieczonej na dzień wyznaczenia powiązania zabezpieczającego

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku (PLN'000).

	Wartość bilansowa	Ryzyko stóp procentowych				Ryzyko walutowe				Ryzyko cenowe			
		Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach
		+25 pb SP w PLN +60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	-25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%
Aktywa finansowe	Wartość bilansowa												
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 239	8	-	(8)	-	68	(68)	-	-	-	-	-	-
Należności handlowe	217 988	801	-	(801)	-	7 148	(7 148)	-	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	809	-	(809)	-	7 216	(7 216)	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%	-	154	-	(154)	-	1 371	(1 371)	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	220 227	655	-	(655)	-	5 845	(5 845)	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe													
Kredyty i pożyczki	(393 768)	(988)	-	988	-	(94)	94	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe	(147 507)	(511)	-	511	-	(3 890)	3 890	-	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	(1 498)	-	1 498	-	(3 984)	3 984	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%	-	(285)	-	285	-	(757)	757	-	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	(541 275)	(1 214)	-	1 214	-	(3 227)	3 227	-	-	-	-	-	-

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku (PLN'000) - cd.

Instrumenty pochodne	Wartość nominalna	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne poza rachunkowością zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(50 285)	-	-	-	(5 029)	-	5 029	-	-
Instrumenty pochodne ujęte w rachunkowości zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(30 530)	-	-	-	-	(3 053)	-	3 053	-
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej (kontrakty towarowe)	4 448	-	-	-	443	-	(443)	-	(445)
Zmiana wartości zapasów * (kontrakty towarowe)	21 146	-	-	-	2 115	-	(2 115)	-	2 115
Wpływ na instrumenty pochodne przed opodatkowaniem	-	-	-	-	(2 471)	(3 053)	2 471	3 053	2 115
Podatek 19%	(55 221)	-	-	-	(469)	(580)	469	580	402
Wpływ na instrumenty pochodne po opodatkowaniu	-	-	-	-	(2 001)	(2 473)	2 001	2 473	1 713
Razem zwiększenia/zmniejszenia	(376 269)	(559)	-	559	617	(2 473)	(617)	2 473	1 713

* zmiana wartości pozycji zabezpieczanej na dzień wyznaczenia powiązania zabezpieczającego

38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku Spółka dominująca wykazała następujące zobowiązania warunkowe:

Weksel dla Pekao FAKTORING sp. z o.o.

W dniu 14 grudnia 2011 roku Spółka dominująca zawarła umowę factoringową z Pekao FAKTORING sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”). Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejnych 12 miesięcy. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku Spółka była stroną w/w umowy.

Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy, Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nie odbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług factoringowych, obejmujących prowizje operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki wynosił 100.000.000 PLN.

Na podstawie aneksu nr 5 z dnia 14 grudnia 2013 roku, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został zwiększony do kwoty 140.000.000 PLN.

39. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ

Zarząd

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki dominującej za okres 12 miesięcy 2013 i 2012 roku

Nazwisko i imię	Funkcja	za okres 12 m-cy 2013r.	za okres 12 m-cy 2012r.
Jachimczyk Wojciech	Prezes Zarządu	994.600,36 PLN	951.007,01 PLN
Jensen Tommy	Prezes Zarządu (do dnia 29.05.2012r.)	-	bez wynagrodzenia
Rybacki Roman	Wiceprezes Zarządu	-	364.134,44 PLN
Bauman Wojciech	Członek Zarządu	811.049,04 PLN	793.554,55 PLN
Brodowski Marcin	Członek Zarządu	369.300,97 PLN	370.440,99 PLN
Michalak Jacek	Członek Zarządu	643.013,44 PLN	95.987,74 PLN
Piotrowski Piotr	Członek Zarządu	360.380,68 PLN	365.281,04 PLN
Szeliga Mariusz	Członek Zarządu (do dnia 29.05.2012r.)	-	237.886,53 PLN
Szymański Dariusz	Członek Zarządu	584.306,44 PLN	551.231,91 PLN
Wika Tomasz	Członek Zarządu	685.838,44 PLN	582.965,04 PLN

Rada Nadzorcza

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ZT „Kruszwica” S.A. uchwałą numer 36/2008 z dnia 28 maja 2008 roku ustaliło wynagrodzenie dla Pana Stefana Latawiec w wysokości 1.126,00 PLN brutto za udział w każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki oraz Panów Jerzego Rajskiego i Sławomira Ludwikowskiego w wysokości 3.750,00 EUR brutto za każdy kwartał pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, dla każdej z osób. Ustalono, iż pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje obowiązki w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia ze Spółki.

W 2012 roku, z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, Pan Stefan Latawiec otrzymał wynagrodzenie brutto w kwocie 3.378,00 PLN, Pan Jerzy Rajski w kwocie 63.832,95 PLN i Pan Sławomir Ludwikowski w kwocie 63.832,95 PLN.

W 2013 roku, z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, Pan Stefan Latawiec otrzymał wynagrodzenie brutto w kwocie 1.126,00 PLN, Pan Jerzy Rajski w kwocie 65.868,73 PLN i Pan Sławomir Ludwikowski w kwocie 65.868,73 PLN.

Pan Stefan Latawiec pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej ZT „Kruszwica” S.A. do zakończenia kadencji, tj. do dnia 20 czerwca 2013 roku.

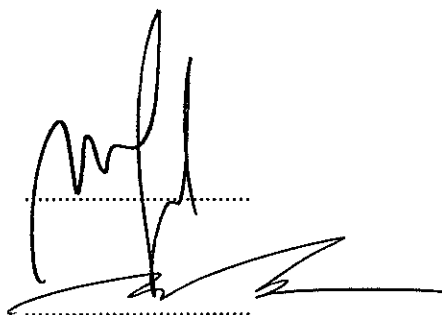
40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły istotne zdarzenia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 10 marca 2014 roku i zatwierdzone przez zarząd jednostki dominującej.

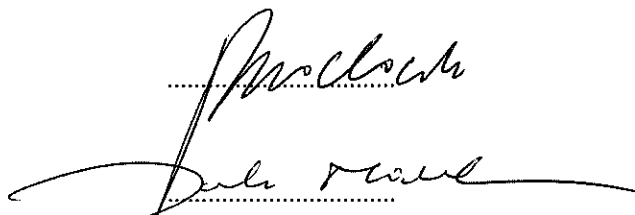
Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

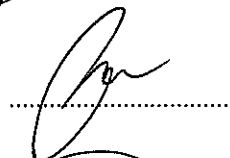
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

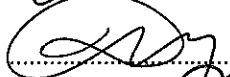

Jacek Michalak – Członek Zarządu

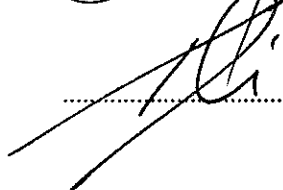
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

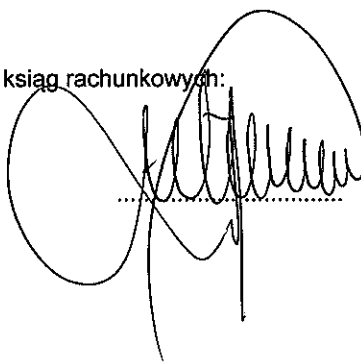

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sławomir Werbiński – Główny Księgowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Grupy Kapitałowej
Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A.**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku

ZAWARTOŚĆ:

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ.....	3
2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	6
3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU.....	8
4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY	9
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY	11
6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.....	11
7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY	11
8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK	12
9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH	13
10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	13
11. WPŁYWY Z EMISJI	14
12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK	14
13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA.....	14
14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ	14
15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	15
16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2013 ROKU Z OKREŚLENIE STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK.....	15
17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY	16
18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY	17
19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE.....	17
20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ	17
21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA.....	18
22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY.....	18
23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	18
24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	18
25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH.....	18
26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH	18
27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	19
28. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY	19
29. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU	21
30. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY.....	21
31. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYN	21
32. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA... 21	
33. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM.....	21
34. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	21

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodzi Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jako podmiot dominujący oraz spółki zależne:

- ZPT Elmilk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („ZPT Elmilk”),
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna („Mauresa sp. z o.o.”),
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („Mauresa SKA”).

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Grupy ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Grupy

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (w dalszej części zwane: ZT Kruszwica, Spółką dominującą lub Spółką) są zintegrowanym pionowo producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje: ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej oraz z zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estyfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczów i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby pochodzące z każdego etapu ich przetworzenia oraz prowadzi sprzedaż powstających w procesie przerobu produktów ubocznych i towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych produktów wytwarzanych przez ZT Kruszwica:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 10 litrów, przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1 kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne, używane do produkcji artykułów spożywczych, głównie w przemyśle cukierniczym i piekarskim, pakowane w kartony o wadze 10 kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	produkty używane jako surowce do produkcji artykułów spożywczych w przemyśle cukierniczym, mleczarstwie i innych branżach spożywczych, sprzedawane w postaci bloków o wadze 10 kg lub luzem.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta rzepakowa</u>	produkt powstający w procesie przerobu nasion roślin oleistych, stanowiący komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty są głównie producenci pasz, oraz gospodarstwa hodowlane zarówno w kraju jak i za granicą.

ZPT Elmilk Sp. z o.o. jest producentem margaryn oraz dystrybutorem śmietany.

<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1 kg.
<u>Śmietana</u>	spożywczy produkt nabiałowy, otrzymywany ze śmietany słodkiej, która pochodzi z warstwy górnej odwirowanego mleka pełnego. Typowa śmietana zawiera 12–18% tłuszczu, wykorzystywana jest głównie jako dodatek do potraw.

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo i Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie prowadzą działalności produkcyjnej. Przedmiotem działalności w/w spółek jest zarządzanie nieruchomościami.

Analiza wyników sprzedaży w 2013 roku

	2013			Zmiana w stosunku do roku poprzedniego	
	tys. PLN	tys. ton	Udział (*)	tys. PLN	tys. ton
* udział segmentu w ilości sprzedaży ogółem					
Oleje surowe i rafinowane	786 836	218	21,61%	-130 527	3
Śruta rzepakowa	504 963	493	48,86%	72 886	22
Oleje konfekcjonowane	571 784	106	10,51%	-23 437	2
Margaryny konsumenckie	514 084	115	11,40%	80 315	34
Margaryny profesjonalne	114 572	29	2,87%	-9 756	0
Tłuszcze profesjonalne	134 901	30	2,97%	-24 974	-3
Pozostałe	35 973	18	1,78%	-10 118	-25
Razem Sprzedaż	2 663 113	1 009	100,00%	-45 611	33
<i>W tym sprzedaż krajowa produktów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	618 975	169	16,75%	-201 736	-22
Śruta rzepakowa	341 922	340	33,70%	24 018	-14
Oleje konfekcjonowane	502 073	94	9,32%	-12 871	3
Margaryny konsumenckie	383 914	88	8,72%	95 167	28
Margaryny profesjonalne	102 827	25	2,48%	-8 226	-1
Tłuszcze profesjonalne	111 270	25	2,48%	-15 139	-2
Pozostałe	18 995	11	1,09%	-1 526	-1
Razem Sprzedaż Krajowa	2 079 976	752	74,53%	-120 313	-9
<i>W tym eksport produktów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	167 015	49	4,86%	71 386	25
Śruta rzepakowa	152 397	144	14,27%	46 478	36
Oleje konfekcjonowane	54 853	9	0,89%	-683	0
Margaryny konsumenckie	47 170	15	1,49%	23 880	9
Margaryny profesjonalne	11 745	4	0,40%	-1 530	1
Tłuszcze profesjonalne	23 631	5	0,50%	-9 835	-2
Pozostałe	3 221	1	0,10%	-965	0
Razem Sprzedaż Eksportowa	460 032	227	22,50%	128 731	69
<i>W tym sprzedaż towarów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	846	0	0,00%	-177	0
Śruta rzepakowa	10 644	9	0,89%	2 390	0
Oleje konfekcjonowane	14 858	3	0,30%	-9 883	-2
Margaryny konsumenckie	83 000	12	1,19%	-38 732	-3
Margaryny profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Tłuszcze profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Pozostałe	13 757	6	0,59%	-7 627	-22
Razem Sprzedaż Towarów	123 105	30	2,97%	-54 029	-27

Oleje konfekcjonowane

W 2013 roku Grupa sprzedała łącznie 106 tys. ton olejów konfekcjonowanych, ok. 2 procent więcej niż w roku ubiegłym. Produkty własne Grupy stanowiły ponad 97 procent wartości sprzedaży olejów konfekcjonowanych ogółem. Około 89 procent wyprodukowanych olejów skierowane było na rynek krajowy, zarówno pod markami należącymi do Grupy jak i markami własnymi sieci handlowych i dystrybutorów (tzw. Private Label). Sprzedaż eksportowa produktów własnych Grupy, 9 tys. ton, kierowana była do takich krajów jak: Niemcy oraz Kraje Nadbałtyckie.

W kategorii olejów konfekcjonowanych Grupa koncentrowała się głównie na budowie wartości dwóch marek:

a. Kujawski - wzmacnianie wartości marki poprzez:

- wprowadzenie nowego korka wspieranego nową kampanią reklamową w TV
- kontynuację kampanii społecznościowej (CSR) - Z Kujawskim Pomagamy Pszczołom, której celem była edukacja konsumentów na temat sposobu ochrony pszczoły
- budowy dostępności i generowaniu zakupu na próbę Kujawskiego ze Smakiem, obejmującego cztery warianty smakowe: bazylią, czosnek, bazylią i czosnek, bazylią i czosnek i suszone pomidory.
- modyfikację portalu kulinarnego marki Kujawski - www.zpierwszegoztloczenia.pl, na którym umieszczono ponad 20 tysięcy opinii i porad, jak smacznie i zdrowo przygotować potrawy na bazie Oleju Kujawskiego. Serwis Blogi z Pierwszego Tłoczenia jest unikalnym medium komunikacji marki z konsumentami, którego częstotliwość odwiedzin w skali roku oscyluje na poziomie ok. 8 milionów.

b. Oliwier – budowa pozycji rynkowej marki poprzez

- kontynuacja kampanii TV mającej na celu zwiększenie znajomości marki wśród konsumentów
- działania skierowane na klientów handlowych w celu zwiększenia dostępności oleju Oliwier na półkach sklepowych
- zastosowanie nowego typu korka

Grupa kontynuowała swoje zaangażowanie w kampanię edukacyjną „Pokochaj olej rzepakowy”, współfinansowaną przez Unię Europejską oraz Rzeczpospolitą Polską i adresowaną na dwa rynki: polski i łotewski. Celem kampanii było podniesienie świadomości konsumenckiej co do właściwości żywieniowych i zdrowotnych oleju rzepakowego, a także jego znaczenia w profilaktyce zdrowotnej. Organizatorem kampanii jest Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju, w którym Spółka dominująca ma status członka wspierającego.

Powołując się na dane instytutu badawczego ACNielsen (ACN), w okresie 12 miesięcy poprzedzających okres październik – listopad 2013 (MAT), rynek olejów konfekcjonowanych (wraz z oliwami) w Polsce nie uległ istotnej zmianie pod względem ilościowym (wzrost o 2 procent), zmniejszył się natomiast o ok. 1 procent pod względem wartościowym, w odniesieniu do porównywalnego okresu roku 2012. Spadek wartości rynku był związany ze spadkiem cen detalicznych których powodem był spadek cen surowca na świecie. Udział Grupy w krajowym rynku olejów konfekcjonowanych kształtował się na poziomie ok. 35 procent (dane za ACN, ilościowo) i był niższy o ok. 2 punkty procentowe w porównaniu do roku 2012.

Margaryny konsumenckie

W 2013 roku Grupa sprzedała łącznie ponad 115 tys. ton margaryn konsumenckich, blisko 42 procent więcej niż w roku wcześniejszym, z czego 30 tys. ton sprzedała spółka zależna ZPT Elmilk (w roku 2012: 5 tys. ton).

Okolo 76 procent ogólnej sprzedaży trafiła na rynek krajowy. Eksport produktów, który wyniósł 15 tys. ton był dwukrotnie wyższy niż w 2012 roku. Głównymi rynkami zbytu w eksporcie były: Gruzja, Węgry, Rumunia, Słowacja, Macedonia i Kraje Nadbałtyckie.

Strategia Grupy w segmencie margaryn konsumenckich opierała się w głównej mierze na kontynuacji rozwoju dwóch strategicznych marek margarynowych: Smakowitej oraz Optimy.

W roku 2013 Grupa bardzo dynamicznie zwiększyła także produkcję marek własnych dla kluczowych sieci dyskontowych w Polsce, w tym dla Biedronki i Lidl, obejmując na tym rynku kluczową pozycję.

Krajowy rynek margaryn i miksów roślinnych można podzielić na trzy segmenty, dla których kluczowym kryterium podziału jest cena:

- segment Premium, do którego należą dwie główne marki: Masmix oraz Optima, która została wprowadzona na rynek w czwartym kwartale 2012 roku, jako margaryna prozdrowotna, który oferuje produkty funkcjonalne, obniżające cholesterol takie jak Optima Cardio oraz Optima Cardio Max oraz produkt profilaktyczny Optima Omega 3. Marce Optima towarzyszyła kampania marketingowa realizowana w telewizji, Internecie, materiałach POS, aktywnie wspierana przez akcje trade-marketingowe.
- segment Mainstream, w którym Grupa oferuje konsumentowi m.in. takie marki jak: Smakowita, Słynne Masło Roślinne MR, Pyszny Duet oraz margaryny kostkowe „Z Kruszwicy”. Działania marketingowe w tym segmencie koncentrowały się głównie na rozwoju marki Smakowita, która w 2012 roku ponownie odnotowała rekordową w swojej historii sprzedaż. Wynik ten był efektem długofalowej strategii oraz wdrożenia odpowiednich działań reklamowych, takich jak: kampania telewizyjna, billboardowa, internetowa i w punktach sprzedaży oraz zastosowania odpowiednich taktik prospożyciowych uzupełnionych licznymi promocjami handlowymi. W czwartym kwartale 2013 roku Smakowita poszerzyła także swoją ofertę produktową o smalec roślinny Smakowita Pajda. To unikalna propozycja od Smakowitej, która bardzo szybko zdobyła uznanie nowych konsumentów. Wprowadzenie Smakowitej Pajdy umożliwiło rozwój marki Smakowita w nowym, dotychczas nieznanym w Polsce segmencie smalców roślinnych.

- segment Economy, oferujący produkty, dla których kluczowym kryterium wyboru jest cena. W segmencie tym Grupa dostarczała na rynek m.in. takie margaryny jak Ola i Ewa.

Z perspektywy zastosowania margaryn konsumenckich, krajowy rynek margaryn i miksów dzieli się na dwie kategorie:

- produkty do smarowania pieczywa (w kubkach), w ramach którego Spółka oferowała m.in. takie marki jak: Smakowita, Optima, Masmix, Słynne Masło Roślinne MR, Pyszny Duet;
- margaryny do celów kulinarnych (w kostkach), przeznaczone głównie do wypieku ciast, smażenia i gotowania. Spółka oferowała konsumentom m.in. takie marki jak Palma z Kruszwicy, Mleczna z Kruszwicy oraz Zwykła z Kruszwicy.

W opinii instytutu badawczego ACN, w okresie 12 miesięcy poprzedzających okres październik – listopad 2013 (MAT), rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce zmalał o około 1 procent pod względem ilościowym i wzrósł o ok. 3 procent pod względem wartościowym, w stosunku do porównywalnego okresu roku 2012. Łączny udział marek ZT „Kruszwica” S.A. i Bunge Polska w rynku margaryn i miksów w okresie październik-listopad 2013 wyniósł ponad 27 procent. (ACN, dane w ujęciu wolumenowym).

Margaryny i Tłuszcze Profesjonalne

Sprzedaż margaryn i tłuszczów profesjonalnych oraz tłuszczów dla przemysłu luzem w 2013 roku była o ok. 9% niższa niż w 2012, pomimo tego rentowność sprzedaży w tej części rynku poprawiła się dwukrotnie w stosunku do roku poprzedniego.

Wynik jest efektem koncentracji na utrzymaniu i wzmacnianiu współpracy z kluczowymi odbiorcami produktów w segmencie premium i mainstream.

Rok 2013 był kolejnym okresem funkcjonowania sztandarowego projektu Grupy Akademii Mistrza, którego nadrzędnym celem jest wspieranie rozwoju rzemiosła cukierniczego. Spółka dominująca zapewniła przygotowanie reprezentacji Polski na Mistrzostw Świata Młodych Cukierników, które odbyły się w marcu 2013 roku w Tajwanie.

Również w 2013, poprzez portal www.przyjaznaslodycz.pl wzmocniono komunikację w ramach ogólnopolskiego programu Przyjazna Słodycz, promującego wśród konsumentów wyroby cukiernicze, na bazie surowców dostarczanych przez Spółkę dominującą, odpowiadających najnowszemu trendom świadomego żywienia.

Oleje surowe i rafinowane

W roku 2013 Grupa sprzedała łącznie ponad 218 tys. ton olejów surowych i rafinowanych, tj. 3 tys. ton więcej niż w roku 2012. Sprzedaż krajowa, która stanowiła ponad 77 procent ogólnej sprzedaży, spadła w porównaniu z rokiem 2012 o ok. 12 procent. Niższa sprzedaż wynikała głównie ze zwiększonej podaży na rynku krajowym surowego oleju niewiadomego pochodzenia, co wymusiło na Spółce dominującej sprzedaż oleju na alternatywne rynki zbytu, takie jak Niemcy, czy Norwegia.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż śruty rzepakowej w 2013 roku wyniosła 493 tys. ton i była wyższa o ok. 5 procent od sprzedaży w roku 2012. Większa sprzedaż spowodowana była wyższym przerobem nasion rzepaku ze zbiorów 2013. Znaczące różnice w wielkości produkcji śruty między pierwszym a drugim półroczem, sprawiły że nadwyżka produkcji w drugim półroczu kierowana była głównie na rynki eksportowe.

2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty Konsumenckie

W 2013 roku Grupa realizowała własną sprzedaż olejów i margaryn konsumenckich na rynku krajowym poprzez wszystkie istotne kanały dystrybucji zarówno pośredniej (dystrybutorzy) jak i bezpośredniej (sieci handlowe)

Sprzedaż olejów konfekcjonowanych (wraz z markami własnymi dostarczanych do sieci handlowych) prowadzona była w większości w kanale nowoczesnym, co spowodowane było utrzymującym się wysokim udziałem sklepów wielkoformatowych w ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w Polsce. Dotyczyło to przede wszystkim sieci dyskontowych, które w okresie październik - listopad 2013 odpowiadały za ok. 46 procent ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w kraju (ACN, październik – listopad 2013, w ujęciu wolumenowym).

Oleje Grupy w 2013 roku były dostępne w ponad 90 procentach sklepów w Polsce, a spośród marek najbardziej dostępną marką jest Olej Kujawski (Nielsen).

Grupa prowadziła również sprzedaż olejów konfekcjonowanych na rynkach Łotwy, Litwy i Estonii, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie. W 2013 roku Grupa dostarczała na rynek niemiecki produkty wytworzone pod marką własną, a produkowane na zlecenie niemieckiego kontrahenta.

Produkty Profesjonalne

Sprzedaż margaryn profesjonalnych na terenie Polski prowadzona była poprzez sieć ok. czterdziestu wyspecjalizowanych dystrybutorów dostarczających produkty do zakładów cukierniczych i piekarni, oraz małych i średnich zakładów przetwórstwa spożywczego. Sprzedaż produktów profesjonalnych dla dużych odbiorców branży spożywczej realizowana była bezpośrednio ze Spółki dominującej.

Sprzedaż tłuszczów profesjonalnych na terenie kraju realizowana była dwoma kanałami: poprzez dystrybutorów, którzy zaopatrują mniejsze zakłady przetwórcze oraz bezpośrednio do odbiorców przemysłowych.

Eksport margaryn i tłuszczów profesjonalnych realizowany był wspólnym kanałem dystrybucji, z dostawą do ok. 40 klientów na terenie Europy.

Oleje Surowe i Rafinowane

W 2013 roku oleje surowe dostarczane były do krajowych i zagranicznych producentów biokomponentów. Głównymi kierunkami w eksporcie były Austria, Niemcy oraz Włochy.

W 2013 roku Grupa utrzymała wiodącą pozycję dostawcy oleju dla rodzimego przemysłu biopaliwowego.

Zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiała na rynek polski, na którym głównymi odbiorcami były duże zakłady przemysłu spożywczego. W roku 2013 Grupa pozyskała nowych znaczących odbiorców rafinatów luzem. Oleje rafinowane eksportowane były do Niemiec oraz Krajów Nadbałtyckich.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż krajowa śruty rzepakowej w 2013 roku stanowiła niemal 70 procent całkowitego obrotu w tej kategorii. Pomimo znaczącego spadku pogłowia trzody Spółka utrzymała dotychczasową relację pomiędzy sprzedażą krajową a eksportem.

Grupa eksportowała śrutę przede wszystkim na rynki Niemiec, Hiszpanii, Danii, Francji i Irlandii.

Głównym krajowym odbiorcą śruty rzepakowej w 2013 roku był przemysł paszowy.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Podstawowym surowcem w procesie produkcji olejów, margaryn i tłuszczów roślinnych są nasiona rzepaku, które Grupa kupowała na podstawie umów kontraktacji zawieranych z producentami rolnymi oraz umów sprzedaży zawieranych z producentami rzepaku oraz firmami handlowymi. W 2013 roku nasiona skupowane były przede wszystkim na terenie województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodnio-pomorskiego, podlaskiego, pomorskiego. W uzupełnieniu krajowego skupu, Grupa kupowała również nasiona z: Ukrainy, Czech, Słowacji oraz Litwy.

W trosce o dobrą jakość skupowanych i przetwarzanych nasion Grupa zapewnia współpracującym z nią producentom doradztwo agrotechniczne w zakresie środków ochrony roślin i nawozów oraz warunków uprawy i przechowywania rzepaku. Grupa przykłada szczególną wagę do rzetelnej oceny jakości, opartej na obowiązujących normach. Powyższe działania gwarantują dobre relacje z dostawcami rzepaku.

Oleje roślinne

Oleje roślinne pochodzenia tropikalnego są podstawowym surowcem przy produkcji margaryn i tłuszczów oferowanych przez Grupę na rynku. Dominującą pozycją w zakupie olejów tropikalnych w roku 2013 miał surowy olej palmowy, pochodzący z Malezji i Indonezji, nabywany od firm posiadających własne plantacje w tych krajach.

W 2013 roku Grupa zaopatrywała się także w inne oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego, takie jak stearyna i oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy, które nabywano w europejskich rafineriach na terenie Holandii i Niemiec. ZT „Kruszwica” S.A. importowała również olej słonecznikowy głównie z Ukrainy.

3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2013, w ramach prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, Grupa Kruszwica korzystała z doświadczeń Centrum Badań i Rozwoju Grupy Bunge w Budapeszcie. Prace projektowe dotyczyły zarówno szeroko rozumianego rozwoju produktów konsumenckich i profesjonalnych. Realizację prac w każdym ze wspomnianych obszarów nadzorowały poniższe struktury organizacyjne w Spółce:

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Konsumenckich prowadził projekty badawczo-rozwojowe obejmujące m.in. usługi, serwis oraz wsparcie techniczno-technologiczne zarówno na rzecz Grupy Kruszwica, jak i innych podmiotów w Grupie Bunge.

Prowadzone przez Spółkę projekty badawczo-rozwojowe dotyczyły m.in.:

- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowej marki w kategorii margaryn funkcjonalnych: Optima Cardio Max,
- współpracy z firmą Bunge Polska w zakresie szeroko rozumianych zagadnień inżynierii – procesowych, w tym: opracowania i wdrażania receptur produktowych, weryfikacji rozwiązań technologicznych, akceptacji procesu produkcyjnego produktów oraz monitorowania produkcji,
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowego typu produktu wprowadzony przy współpracy Bunge Hilter – Smalczyk roślinny,
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowego typu produktu na bazie surowców naturalnych – Naturima,
- określenie obszaru współpracy, uzgodnienie receptur, opakowań, ustalenie lokalizacji, opracowanie dokumentacji produktu Palma Słowacja,
- harmonizacja produkcji margaryn konsumenckich, opracowanie receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego,
- zdefiniowania obszaru współpracy, wymagań klienta w zakresie analiz, harmonizacji receptur i opakowań, w ramach rozwoju sprzedaży produktów Grupy w sieciach dyskontowych,
- optymalizacja receptur olejowych produktów w celu poprawy efektu ekonomicznego – zastosowanie zamiennie olejów: rzepakowego, słonecznikowego, palmowego,
- przeprojektowania opisów opakowań do nowych wymagań prawnych,
- opracowania nowego opakowania wielkogabarytowego (1000 l) dla płynnych produktów profesjonalnych, modyfikacji opakowania dla marki Smakowita 500g,
- opracowania receptur produktowych i opakowań, planowania procesu produkcyjnego i sporządzenia dokumentacji w zakresie wprowadzenia na rynek nowego wariantu marki Olej Kujawski w czterech odmianach smakowych,
- współpracy w projekcie badań sensorycznych, którego celem jest stworzenie panelu ekspertów na potrzeby badania preferencji konsumenckich w obszarze produktów Grupy.

Ponadto, wzorem lat ubiegłych, w roku 2013 w ramach bieżącej działalności Grupa współpracowała z uznanymi zewnętrznymi jednostkami oraz ośrodkami badawczymi m.in. z: Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rono-Spożywczego Oddział Przetwórstwa Tłuszczów Warszawa, Politechniką Gdańską, Uniwersyteciem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań PAN w Olsztynie.

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Profesjonalnych prowadził przede wszystkim projekty w zakresie tworzenia optymalnych, z punktu widzenia jakości oraz ceny, receptur margaryn i tłuszczów cukierniczych dostarczanych na rynek cukierniczy i piekarniczy, wprowadzania nowych produktów i opakowań, a także wspierania technicznego i technologicznego dla wybranych kluczowych klientów Grupy.

Najważniejsze projekty 2013 roku dotyczyły:

- prac badawczych i wdrożeniowych nad rozwojem frytur płynnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb klientów (Olisan, Sollet, Premo),
- wypracowania nowych receptur tłuszczowych do nadzień,
- wprowadzenia nowej linii produktowej - tłuszczów do pól cukierniczych,
- modyfikacji receptur margaryn w segmencie Premium,
- poszukiwania i badania nowych surowców do produkcji tłuszczów.

4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY

Podstawowe wielkości ekonomiczne				
dane w tys. PLN	2013	2012	Zmiana	%
Sprzedaż wolumen (tys. ton)	1 009	976	33	3%
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 663 113	2 708 724	(45 611)	(2%)
Koszty wytworzenia produktów i sprzedaży towarów	2 302 828	2 475 471	(172 643)	(7%)
Zysk brutto ze sprzedaży <i>Marża brutto na sprzedaży</i>	360 285 13,5%	233 253 8,6%	127 032 4,9 pp	54%
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej <i>% sprzedaży</i>	148 775 5,6%	34 872 1,3%	113 903 4,3 pp	327%
EBITDA ⁽¹⁾ <i>% sprzedaży</i>	190 303 7,1%	75 846 2,8%	114 457,3 pp	151%
Zysk przed opodatkowaniem <i>Rentowność brutto sprzedaży</i>	133 201 5,0%	5 496 0,2%	127 705 4,8 pp	2324%
Zysk netto <i>Rentowność netto sprzedaży</i>	106 706 4,0%	3 413 0,1%	103 293 3,9 pp	3026%
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	243 637	105 952	137 685	130%
Razem aktywa na koniec okresu	1 087 453	1 216 311	(128 858)	(11%)
Kapitały własne na koniec okresu	734 665	626 461	108 204	17%
Średni kapitał pracujący ⁽²⁾ <i>dni sprzedaży ⁽³⁾</i>	534 130 72	591 680 79	(57 550) (6)	(10%)
Kredyty i pożyczki na koniec okresu ⁽⁴⁾	182 748	393 768	(211 020)	(54%)
ROA ⁽⁵⁾	9,3%	0,3%	9 pp	3325%
ROE ⁽⁶⁾	15,7%	0,5%	15,1 pp	2837%

Legenda:

- (1) Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja
- (2) Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych – Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek
- (3) Średni kapitał pracujący / przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni
- (4) Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki
- (5) Zysk netto / średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)
- (6) Zysk netto / średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

Pomimo wzrostu wolumenu sprzedaży produktów i towarów w 2013 roku w stosunku do roku ubiegłego (3%), wartość sprzedaży uległa zmniejszeniu o 46 mln PLN (-2%). Spadek ten został spowodowany obniżką średnich cen sprzedaży olejów luzem (-15%) i olejów konfekcjonowanych (-6%). Wzrosły natomiast średnioroczne ceny realizacji sprzedaży śruty rzepakowej (+11%), przy zachowaniu podobnej jak w roku ubiegłym struktury kierunków sprzedaży. Wzrost wolumenów sprzedaży został odnotowany w głównych kategoriach produktowych, tj. śruty rzepakowej o 22 tys. ton (+5%), margaryn konsumenckich o 34 tys. ton (+42%), olejów luzem o 4 tys. ton (+2%) oraz olejów konsumenckich o 2 tys. ton (+2%).

Obniżenie cen sprzedaży głównych produktów było efektem przede wszystkim spadku cen surowca do produkcji tłuszczów roślinnych w drugiej połowie roku sprawozdawczego. Średnia cena zakupu nasion rzepaku w 2013

roku była niższa w stosunku do roku 2012 o około 30%, co z kolei istotnie wpłynęło na efekt zmniejszenia poziomu tych kosztów, w stosunku do roku 2012, tj. o 173 mln PLN (-7%).

Koszty sprzedaży w 2013 roku wzrosły o 17 mln PLN (+5%), głównie jako rezultat objęcia konsolidacją w 2013 roku całorocznej działalności Grupy zależnej Elmilk sp. z o. o., podczas gdy w 2012 roku spółka ta prowadziła działalność wytwórczą tylko w dwóch ostatnich miesiącach roku.

Koszty ogólnego zarządu uległy natomiast spadkowi o 5 mln PLN (-9%). Spadek ten to wynik przede wszystkim ujęcia w 2012 roku odpraw pracowniczych w związku z zamknięciem w tymże roku zakładu produkcyjnego w Warszawie oraz niższych kosztów spółki Elmilk, w związku z rozpoczęciem przez spółkę prowadzenia działalności w drugiej połowie roku 2012.

W 2013 roku Grupa wykazała zysk na niezrealizowanych walutowych i towarowych instrumentach pochodnych oraz niezrealizowanych różnicach kursowych w wysokości 16 mln PLN (w 2012 roku zysk wyniósł 19 mln PLN). Powyższy zysk obejmuje głównie 10 mln PLN zysku na niezrealizowanych kontraktach walutowych (w 2012 roku zysk wyniósł 13 mln PLN), 6 mln PLN na niezrealizowanych różnicach kursowych (w 2012 roku zysk również wyniósł 6 mln PLN), 2 mln PLN na niezrealizowanych kontraktach towarowych, ujętych w rachunkowości zabezpieczeń (w 2012 roku wynik wyniósł 0 tys. PLN).

W ramach wyceny niezrealizowanych kontraktów towarowych, dla obszarów w których Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń, zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wygenerowała stratę w wysokości 1 mln PLN (w 2012 roku było 3 mln zysku)

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji zaprezentowano w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za 2013 rok, w Notach Nr 33 i 34.

W rezultacie powyższych czynników Grupa w 2013 roku wygenerowała zysk z kontynuowanej działalności gospodarczej na poziomie 149 mln PLN (2012 rok: 35 mln PLN).

Wskaźnik EBITDA ukształtował się na poziomie 190 mln PLN (+151%), tj. o 114 mln PLN więcej niż w roku 2012, a tym samym nastąpił wzrost wskaźnika EBITDA w relacji do wartości sprzedaży o 4,3 punktów procentowych.

Koszty finansowe w 2013 roku w stosunku do roku 2012 uległy obniżeniu o 14 mln PLN (-46%), co jest zarówno efektem spadku poziomu oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym (WIBOR), w rezultacie czego średnie efektywne oprocentowanie środków pieniężnych pożyczonych Grupie spadło z poziomu 6,92% w 2012 roku do 5,09% w roku 2013, oraz spadku średniomiesięcznego poziomu zadłużenia Grupy (218 mln PLN w 2013 vs. 354 mln PLN w 2012 roku). Na koniec roku 2013 zadłużenie z tytułu pożyczki i kredytów wynosiło 183 mln PLN i było niższe o 211 mln PLN w relacji do końca roku 2012.

Podatek dochodowy bieżący wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 24 mln PLN, co jest konsekwencją przede wszystkim znaczącego wzrostu dochodu podatkowego, jako pochodnej wypracowanego zysku brutto.

Zysk netto w 2013 roku osiągnął poziom 107 mln PLN, przewyższając o 103 mln PLN poziom zysku netto osiągniętego w roku 2012.

W ramach działalności operacyjnej Grupa w 2013 roku wypracowała 244 mln PLN środków pieniężnych (2012 rok – 106 mln PLN), głównie dzięki wzrostowi zysku netto i zmniejszeniu w 2013 roku wartości należności o 68 mln PLN.

W 2013 roku, na mocy uchwały z dnia 20 czerwca, Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki dominującej przeznaczyło z zysku netto za rok obrotowy 2012 kwotę 2.529 tys. PLN na wypłatę dywidendy oraz kwotę 2.319 tys. PLN na kapitał rezerwowy spółki dominującej. Wypłata dywidendy miała miejsce we wrześniu 2013 roku.

Wartość rzeczowego majątku trwałego Grupy na koniec 2013 roku była mniejsza, w stosunku do wartości na koniec 2012 roku, o 26 mln PLN. Zmiana ta jest konsekwencją bieżących odpisów amortyzacyjnych oraz inwestycji odtworzeniowych, poniżej poziomu wartości rocznej amortyzacji.

Aktywa obrotowe Grupy na koniec roku 2013 osiągnęły wartość 700 mln PLN i były niższe, w relacji do roku 2012, o 100 mln PLN. Spadek wartości aktywów obrotowych spowodowany był głównie niższą wartością należności.

Spadkowi uległy również krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług, których wartość na koniec 2013 roku obniżyła się, w stosunku do wartości na koniec 2012 roku, o 29 mln PLN.

Zarówno wskaźnik rentowności aktywów jak i wskaźnik rentowności kapitału Grupy w 2013 roku były wyższe w relacji do roku ubiegłego. Wskaźnik rentowności aktywów wyniósł 9,3%, w porównaniu do 0,3% w 2012 roku. Wskaźnik rentowności kapitału wyniósł 15,7%, w porównaniu do 0,5% w 2012 roku. Wyższe wskaźniki są bezpośrednim skutkiem wyższego zysku netto wygenerowanego w 2013 roku.

Nie nastąpiły inne istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów Grupy, które wynikałyby ze zdarzeń innych jak opisane powyżej. W najbliższym okresie Grupa nie przewiduje istotnych zmian we własnych aktywach i pasywach, innych niż te, które wynikają z bieżącej działalności.

W 2013 roku Grupa terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia inwestycyjne.

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Grupy z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku głównym akcjonariuszem ZT Kruszwica pozostawał podmiot prawa holenderskiego - Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, w Holandii. KBBV posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,22% jej kapitału zakładowego. Akcje te dają prawo do wykonywania 64,22% głosów na walnym zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest firma Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A. jest firma Bunge Limited z siedzibą w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

Grupa Bunge prowadzi działalność w ponad 40 krajach świata, zatrudniając 35 tysięcy pracowników. Zakres biznesu Grupy obejmuje m.in.

- zakup nasion oleistych i zbóż;
- przetwórstwo nasion oleistych w celu pozyskania oleju dla branży spożywczej i biopaliwowej oraz śruty dla branży paszowej;
- produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich;
- produkcję pasz dla zwierząt;
- handel zbożem i nasionami oleistymi;
- przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy dla przemysłu spożywczego i browarniczego;
- przetwórstwo trzciny cukrowej i biomasy na cele energetyczne; oraz
- sprzedaż nawozów dla producentów rolnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 kapitał zakładowy spółki zależnej ZPT Elmiłk wynosił 5.000.000 PLN i dzielił się na 100.000 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec ZPT Elmiłk jest ZT Kruszwica, która posiada 100 procent udziałów.

Na dzień 31 grudnia 2013 kapitał zakładowy spółki zależnej Mauresa SKA wynosił 60.352.000 PLN i dzielił się na 1.207.040 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec Mauresa SKA jest ZT Kruszwica, która posiada 100 procent akcji.

Na dzień 31 grudnia 2013 kapitał zakładowy spółki zależnej Mauresa sp. z o.o. wynosił 5.000 PLN i dzielił się na 100 udziałów o wartości nominalnej 5 PLN każdy. Spółką dominującą wobec Mauresa sp. z o.o. jest ZT Kruszwica, która posiada 100 procent udziałów.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Grupy z podmiotami powiązanymi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 35 w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2013.

6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2013 roku Grupa nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Grupy, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

Na potrzeby niniejszej sekcji, jako kryterium uznania umowy za znaczącą przyjęto :

- wartość powyżej 10 procent przychodów netto ze sprzedaży produktów i towarów w roku obrotowym 2013, tj. 259,0 mln PLN – dla umów handlowych (zakupu surowców, materiałów oraz sprzedaży produktów i towarów) zawieranych w ramach regularnej działalności Grupy;

- wartość powyżej 10 procent kapitałów własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 - dla pozostałych typów umów. Kapitał własny Spółki dominującej na koniec grudnia 2013 roku wynosił 735,0 mln PLN.

W związku z powyższym, w 2013 roku Spółka zawarła następujące znaczące umowy:

Umowa z Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna

W dniu 9 grudnia 2013 roku ZT „Kruszwica” S.A., jako zbywca, zawarła z Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 1, 00-078 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 471895 („Mauresa SKA”), jako nabywcą, umowę przeniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości tytułem wniesienia wkładu niepieniężnego na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Mauresa SKA („Umowa”).

Zgodnie z Umową, w zamian za akcje objęte przez Spółkę w podwyższonym kapitale zakładowym Mauresa SKA, Spółka przeniosła na rzecz Mauresa SKA: (i) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki nr 57, wraz z prawem własności posadowionych na niej budynków i urządzeń, stanowiących odrębny przedmiot własności, KW nr WA3M/00102542/4 (ii) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki Nr 70, KW nr WA3M/00173882/7, wraz z prawami związanymi; oraz (iii) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki nr 71, KW nr WA3M/00143401/3, wraz z prawami związanymi („Wkład Niepieniężny”).

Wartość rynkowa Wkładu Niepieniężnego ustalona została na kwotę 74.171.460,00 zł brutto na podstawie operatu szacunkowego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opinii biegłego rewidenta o wartości godziwej Wkładu Niepieniężnego.

W zamian za przeniesienie Wkładu Niepieniężnego, Spółka objęła w kapitale zakładowym Mauresa SKA akcje o wartości nominalnej odpowiadającej wartości netto (to jest bez podatku VAT) Wkładu Niepieniężnego, natomiast kwota równa kwocie podatku VAT z tytułu nabycia przez Mauresa SKA od Spółki Wkładu Niepieniężnego, została wniesiona na kapitał zapasowy Mauresa SKA.

8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Stan zobowiązań Grupy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek krótkoterminowych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił ogółem 182,7 mln PLN i był o ok. 53,5 procent niższy w stosunku do wielkości kredytów na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie o wartości 15 mln PLN. Oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

W roku sprawozdawczym Grupa nie wypowiedziała żadnej umowy kredytowej. Zawarto aneks z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. - przedłużający termin zapadalności posiadanego kredytu do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych.

Nazwa banku	Siedziba	Kwota kredytu wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2013
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	5 000	PLN	31.12.2014	0
ING Bank Śląski S.A.	Warszawa	10 000	PLN	17.08.2014	0
Razem		15 000	PLN		0

Średni koszt odsetkowy dla kredytów na rachunkach bieżących Grupy w 2013 roku wynosił 4,49% w stosunku rocznym i był, w konsekwencji spadku rynkowych stóp procentowych o 1,5 punktu procentowego, niższy jak rok wcześniej.

Umowa z Bunge Holdings France S.A.S.

W dniu 13 lipca 2010 roku ZT Kruszwica podpisały umowę pożyczki z Bunge SAS, której następcą prawnym jest Bunge Holdings France S.A.S. (BHF), na mocy której BHF udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 mln USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego. Jednocześnie Spółka otrzymała możliwość uzyskania środków w walucie innej niż USD. Pożyczka oprocentowana została na poziomie stawki LIBOR lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy uzgodniony został na okres do 1 roku. Po tym czasie umowa zostanie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą jej warunków w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

W 2013 roku oprocentowanie pożyczki oparte było głównie w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Zadłużenie z tytułu pożyczki na dzień 31 grudnia 2013 wyniosło 155,5 mln PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 5,09% rocznie.

Zadłużenie ZT Kruszwica z tytułu pożyczki na dzień 31 grudnia 2013 wyniosło 155,5 mln PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 5,09% rocznie.

W ciągu całego 2013 roku ZT Kruszwica kontynuowały rozliczenia z tytułu umowy pożyczki dokonywane z częstotliwością dzienną. Salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Grupy podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy BHF celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych i pozwala w sposób bardziej efektywny korzystać z posiadanych zasobów pieniężnych. W przypadku nadwyżki wypłat nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Grupy staje się automatycznie kwotą ciągnięcia zwiększającego zaangażowanie Grupy z tytułu pożyczki.

Dnia 6 lipca 2012 roku Elmilk zawarł umowę krótkoterminowej, odnawialnej, linii kredytowej z Bunge Holdings France S.A.S. na maksymalną kwotę 60 mln zł. Wykorzystanie kredytu na dzień 31.12.2013r. wyniosło 27,2 mln PLN. Średnia ważona oprocentowania pożyczki zaciągniętej przez Spółkę zależną wynosiła 5,09%.

Zobowiązania Grupy z tytułu pożyczek.

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2012
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
BHF	Asnieres sur Seine	350.000	USD	13.01.2014	155.541
BHF	Asnieres sur Seine	60.000	PLN	05.07.2014	27.207
Razem		350.000 60.000	USD PLN		182.748

9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanim Grupy, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

Szczegółowy opis w zakresie udzielonych pożyczek został zamieszczony w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2013 w nocy nr 17.

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

W 2013 roku na zlecenie Grupy banki współpracujące wystawiły następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			Kwota	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/1709/2008	63 058.46	EUR	29/07/2014
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK13-1980009/1	264 207.00	PLN	31/07/2014
R a z e m			264 207.00	PLN	
R a z e m			63 058.46	EUR	

Gwarancja DDF/1709/2008 wystawiona została zamiast zwyczajowej kaucji na rzecz GTC Aeropark z siedzibą w Warszawie, który to podmiot jest Wynajmującym pomieszczenia biurowe dla Spółki.

Gwarancja GK13-1980009/1 została wystawiona na rzecz Agencji Rezerw Materiałowych, celem zabezpieczenia rezerw strategicznych oleju rzepakowego.

11. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

W 2013 roku nie miała miejsca emisja akcji ZT Kruszwica.

12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

W 2013 roku Grupa nie publikowała żadnych prognoz finansowych.

13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2013 w nocie nr 37.

14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ

(Ocena dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęła lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Grupy

Źródło	2013-12-31		2012-12-31		Zmiana	
	tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	p.p.
Kapitały własne	734 665	67,56%	626 461	51,51%	108 204	16,05%
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	6 916	0,64%	8 599	0,71%	-1 683	-0,07%
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	182 748	16,81%	393 768	32,37%	-211 020	-15,57%
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	163 124	15,00%	187 483	15,41%	-24 359	-0,41%
R a z e m	1 087 453	100%	1 216 311	100%	-128 858	

W strukturze źródeł finansowania działalności Grupy w 2013 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, umocniły swoją pozycję kapitały własne, które w 68% stanowiły źródło finansowania działalności Grupy (2012 rok: 52%). Udział kredytów i pożyczek natomiast uległ obniżeniu z 32% w 2012 roku do 17% w roku 2013. Zobowiązania krótkoterminowe jak i długoterminowe nie wykazały istotnych zmian w tym zakresie.

Zmiany w strukturze finansowania działalności Grupy w 2013 roku są rezultatem wygenerowania przez działalność operacyjną Grupy zysku netto w wysokości 106 mln PLN oraz niższych kosztów finansowania zewnętrznego.

W zakresie należności handlowych wystąpił znaczny spadek ich wartości, co dodatkowo przy mniejszej sumie bilansowej, spowodowało spadek ich udziału w aktywach Grupy (z 18% w 2012 do 13% w 2013). Podobnie jak w roku ubiegłym, zawarta w bilansie Grupy wartość należności z tytułu dostaw nie obejmowała wierzytelności objętych faktoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Ich wartość na koniec 2013 roku wyniosła 127 mln PLN i była wyższa w stosunku do końca roku 2012 o 38 mln PLN. Grupa w 2013 roku rozszerzyła wykorzystanie faktoringu jako źródła finansowania działalności, dzięki któremu poprawia się płynność finansową Grupy oraz redukuje ryzyko kupieckie.

W ramach kredytów i pożyczek najważniejszym źródłem finansowania działalności Grupy były pożyczki od podmiotów powiązanych w ramach Grupy Bunge. W tym zakresie Grupa prowadzi w ostatnich latach stabilną politykę. Również w przyszłości przewiduje się, że pożyczki w ramach grupy Bunge będą stanowiły główne źródło zewnętrznego finansowania działalności Grupy.

Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do podmiotów powiązanych, banków i dostawców w 2013 roku Grupa regulowała terminowo

15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Kluczowym elementem strategii inwestycyjnej Grupy w roku 2013 była kontynuowana modernizacja własnej infrastruktury i procesów produkcyjnych, redukcja kosztów wytwarzania oraz poprawa stanu ochrony środowiska. W 2013 roku inwestycje w majątek trwały, z wyłączeniem inwestycji kapitałowych w Grupie, zamknęły się wartością 10,2 mln PLN.

Przedmiotem realizowanych inwestycji były m.in.:

- przebudowa stacji załadunku oleju rafinowanego w zakładzie w Kobylnikach, obejmująca poprawę standardów bezpieczeństwa sprzedawanego produktu oraz bezpieczeństwa miejsca pracy
- wymiana zbiornika zrzutowego heksanu wraz z modernizacją części instalacji w zakładzie w Brzegu
- wymiana kondensatora oparów heksanu na wydziale ekstrakcji oleju w zakładzie w Brzegu
- modernizacji systemu przeciwpożarowego w zakładzie w Brzegu poprzez wymianę instalacji wentylacyjnej na wydziale olejarni oraz stacji gaśniczej w silosach magazynowych
- zainstalowanie centralnego systemu odkurzania (usuwanie pyłu) w stacji załadunkowej śruty w zakładzie w Brzegu
- wdrożenie elektronicznego systemu pomiaru zawartości mydeł porafinacyjnych na wydziale rafinerii w Kobylnikach
- instalacja systemu czyszczenia odpadów poprodukcyjnych na wydziale olejarni w zakładzie w Kobylnikach

W kolejnych latach Grupa planuje przede wszystkim inwestycje odtworzeniowe w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału istotnych bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Plany inwestycyjne finansowane będą realizowane w pierwszej kolejności środkami własnymi (z zysków lat ubiegłych) oraz z dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od środków własnych, Grupa dysponuje możliwością pozyskiwania dodatkowych funduszy ze źródeł zewnętrznych w ramach niewykorzystanych limitów umów pożyczkowo-kredytowych. Jednakże, źródła te mogą stanowić wyłącznie doraźny sposób pokrywania wydatków inwestycyjnych. Strategią Grupy jest bowiem równoważenie bilansu poprzez pokrywanie długoterminowych aktywów adekwatną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki, które mogłyby świadczyć o ewentualności jej istotnego naruszenia.

16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2013 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W strukturze przychodów ze sprzedaży produktów i towarów Grupy w 2013 roku nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do roku ubiegłego. Wzrost wolumenów sprzedaży w podstawowych grupach produktowych (margaryny i oleje konsumenckie, oleje luzem) został zniwelowany spadkiem cen sprzedaży tych wyrobów. W przypadku śruty rzepakowej nastąpił wzrost wartości oraz wolumenu sprzedaży. W rezultacie, wartość sprzedaży ukształtowała się na poziomie zbliżonym do poziomu wartości sprzedaży w roku ubiegłym.

Czynnikiem istotnie wpływającym na wynik z działalności operacyjnej Grupy są zbiory nasion rzepaku w Polsce oraz krajach ościennych. Ilość zebranych plonów determinuje cenę zakupu surowca a tym samym ma znaczący wpływ na kształtowanie się poziomu realizowanej marży na sprzedaży, przede wszystkim wyrobów konsumenckich.

W roku 2013 zbiory nasion rzepaku w Polsce były rekordowo wysokie. Udało się zebrać około 2,55 mln ton (szacunek) nasion rzepaku (2012 rok: 1,88 mln ton). Wysokie zbiory nasion rzepaku jak i pozostałych głównych 10 roślin oleistych były tendencją ogólnosiwiatową.

Duża podaż roślin oleistych oraz ustabilizowany popyt na olej rzepakowy dla celów biodiesel'a na rynku krajowym w 2013 roku spowodował w Polsce spadek cen zakupu nasion rzepaku o około 30 % w stosunku do cen zakupu nasion rzepaku ze zbiorów roku ubiegłego. Ponadto, obniżeniu uległy również ceny importowanego oleju palmowego, będącego głównym komponentem olejowym używanym do produkcji margaryn konsumenckich w Spółce. Te dwa czynniki zdecydowały w głównej mierze o istotnym zwiększeniu rentowności

wyrobów i tym samym miały znaczący wpływ na wysokość zrealizowanego zysku z działalności operacyjnej Grupy.

Grupa nadal wykonuje postanowienia umów zawartych we wrześniu 2010 roku z Bunge Polska, na mocy których nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej (umowy konsolidacji sprzedaży) obu firm w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. W 2012 roku Grupa przejęła wszystkie umowy sprzedaży produktów Bunge Polska, stając się tym samym jedynym dystrybutorem produktów tej Grupy. Z tytułu umów konsolidacji sprzedaży z Bunge Polska Grupa odnotowała w 2013 roku wartość sprzedaży w wysokości 83 mln PLN (2012 rok: 118 mln PLN).

Oprócz ww. umów konsolidacji sprzedaży Grupa ma zawartą z Bunge Polska umowę na usługową produkcję (tolling), w ramach której Bunge Polska produkuje z powierzonego surowca margaryny konsumenckie. W 2013 roku wartość produkcji w ramach rzeczzonej umowy wyniosła 39 mln PLN i była wyższa niż w roku 2012 o 14 mln PLN. Pełniejsze wykorzystanie mocy produkcyjnych Grupy Bunge Polska w 2013 roku pozwoliło na obniżenie jednostkowych kosztów produkcji usługowej, co w efekcie poprawiło rentowność sprzedaży produkowanych na zamówienie margaryn konsumenckich.

W prowadzonej działalności Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, których celem jest zabezpieczenie dwóch kluczowych, z perspektywy biznesu, rodzajów ryzyka: kursu wymiany walut oraz wahan cen surowców na rynkach międzynarodowych. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, stosowane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen surowców, tym samym zapewnienia realizacji planowanych marż, Grupa zawiera terminowe kontrakty towarowe zabezpieczające ww. ekspozycje.

Dzięki powyższym instrumentom, Grupa niweluje wpływ wahan cen produktów i surowców, spowodowany zmianą kursów walut, na wynik finansowy.

Ryzyko walutowe i cenowe z tytułu zawartych kontraktów zabezpieczających zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym za rok 2013 rok w następujących wartościach:

- instrumenty walutowe : 10,5 mln PLN zysku, w tym 10,2 mln PLN tytułem niezrealizowanych zysków
- instrumenty towarowe : 24,9 mln PLN zysku, w tym 1,3 mln PLN tytułem niezrealizowanych zysków

Wygenerowane zyski na niezrealizowanych walutowych instrumentach pochodnych zostaną w następnych okresach sprawozdawczych pokryte równoległym spadkiem przychodów lub też (w przypadku umocnienia polskiej waluty) skompensowane stratami na tych instrumentach.

Niższe koszty finansowe w 2013 roku, w porównaniu do 2012 roku, o 15 mln PLN były skutkiem spadku poziomu oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym (WIBOR) oraz spadku średniomiesięcznego poziomu zadłużenia Grupy. Na koniec roku 2013 zadłużenie z tytułu pożyczki i kredytów wynosiło 183 mln PLN i było niższe o 211 mln PLN w relacji do końca roku 2012.

W 2013 roku Grupa poniosła koszty restrukturyzacji (934 tys. PLN) tytułem odpraw dla zwolnionych pracowników w związku z reorganizacją struktury działów sprzedaży.

Grupa nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte przez nią wyniki finansowe w okresie sprawozdawczym 2013.

17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju oraz opis perspektyw rozwoju działalności Grupy co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące rozwój oraz wyniki finansowe Grupy to:

- koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych
- dostępność nasion rzepaku
- ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem
- kompensacja wzrostu cen surowca wyższymi cenami produktów finalnych
- ceny sprzedaży śruty rzepakowej
- wolumen sprzedaży produkcji podstawowej
- stopy procentowe; oraz
- kursy walut.

Ceny zakupu głównych surowców wykorzystywanych przez Spółkę są cenami określonymi na światowych giełdach towarowych. W przypadku produktów masowych Grupy (oleje luzem i śruta rzepakowa) ich ceny sprzedaży są ściśle skorelowane z cenami surowców, co w efekcie pozwala w znacznym stopniu kompensować

wzrosty cen tych surowców. W przypadku produktów konsumenckich i profesjonalnych wrażliwość ich cen sprzedaży na zmianę cen surowców na rynkach światowych jest zdecydowanie mniejsza. Skutkuje to opóźnieniem kompensaty wyższych kosztów surowca wyższymi cenami sprzedaży produktów finalnych. Spowodowane jest to ograniczoną zdolnością konsumentów dla akceptacji podwyżek cen detalicznych nabywanych przez nich produktów. W przypadku natomiast spadku cen surowca, co miało miejsce w drugiej połowie roku 2013, Grupa ma możliwość zdyskontowania efektu mniejszej wrażliwości cen sprzedaży wyrobów na zmianę cen surowców.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Grupy w kolejnych latach będą: cena oraz dostępność nasion rzepaku z przyszłych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

Istotnym czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Grupy są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego adekwatnie poprawia lub pogarsza konkurencyjność produktów własnych Grupy na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców ustalane są na globalnych rynkach towarowych, efekt jakichkolwiek zmian w cenach potęgowany jest dodatkowymi możliwymi wahaniami kursów walut. Założywszy, że zmiany w cenach produktów konfekcjonowanych oferowanych przez Grupę na rynku krajowym nie ulegają dynamicznym i znacznym zmianom, brak możliwości szybkiej reakcji na bieżące wahania kursów walut i związane z tym korekty cen produktów finalnych stanowią dla Grupy istotne ryzyko

W najbliższym roku istotny wpływ na wyniki Grupy mogą mieć elementy polityki monetarnej, zwłaszcza stopy procentowe. Ze względu na znaczne zaangażowanie krótkoterminowych zewnętrznych źródeł finansowania, zmiany w zakresie stóp procentowych w znacznym stopniu wpływają na wysokość kosztów finansowych Grupy. Niezależnie od tego, Grupa konsekwentnie dąży do minimalizacji własnego kapitału obrotowego, głównie w celu ograniczenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania, do poprawy wskaźników efektywności oraz dochodowości, a także do zmniejszenia ekspozycji na wahania stóp procentowych na rynku międzybankowym.

18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY

Dnia 1 listopada 2012 roku doszło do nabycia poprzez spółkę zależną Kruszwicy Elmilk sp. z o. o. („Elmilk”) składników majątkowych, na które składały się prawa umowne, zapasy, prawa własności intelektualnej i aktywa rzeczowe służące do produkcji margaryn i miksów, wykorzystywane w ramach oddziału Grupy „MAŁPKA” S.A. z siedzibą w Poznaniu położonego w Szczecinku. Jednocześnie, z dniem 1 listopada 2012 roku weszła w życie umowa najmu, w ramach której Elmilk został najemcą nieruchomości, na terenie której mieści się Zakład w Szczecinku.

Z tym dniem Elmilk rozpoczął produkcję margaryn konsumenckich, w ramach Grupy kapitałowej Kruszwica.

W dniu 6 grudnia 2013 roku, Grupa poinformowała (Raport Bieżący Nr 17 z dnia 6 grudnia 2013 roku), że Zarząd ZT Kruszwica podjął uchwałę o zamiarze połączenia się ZT Kruszwica ze spółką Elmilk.

Planowane połączenie nastąpi w trybie art. 492 § 1 pkt 1) Kodeksu spółek handlowych („KSH”) (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku Elmilk na ZT Kruszwica. Zważywszy, że wszystkie udziały w kapitale zakładowym Elmilk posiada ZT Kruszwica, zgodnie z art. 515 § 1 KSH, połączenie nastąpi bez podwyższenia kapitału zakładowego ZT Kruszwica.

Planowane połączenie uzasadnione jest zamiarem uproszczenia struktury organizacyjnej Grupy. Proces w perspektywie średnio- i długookresowej umożliwi realizację celu jakim jest usprawnienie funkcjonowania Grupy, zarówno od strony organizacyjnej jak i prawnej.

19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE

Grupa nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Grupy przez przejęcie.

20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiowych opartych na kapitale Grupy, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Grupę w przedsiębiorstwie Grupy, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Grupa jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach

jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Wynagrodzenia, nagrody oraz inne korzyści otrzymane przez osoby zarządzające i nadzorujące Grupę zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za 2013 rok w notce nr 39.

21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Emitenta nie posiadali akcji ZT Kruszwica oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT Kruszwica.

22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Grupie umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania, Grupie nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Grupa nie posiada programów akcji pracowniczych.

24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowań dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Grupy lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 procent kapitałów własnych Grupy, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 procent kapitałów własnych Grupy.)

W 2013 roku nie występowały tego typu postępowania.

25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2013 roku Spółka dominująca nie nabywała akcji własnych.

26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH

W 2013 roku Grupa prowadziła własną działalność w czterech lokalizacjach produkcyjnych na terenie kraju.

ZT Kruszwica prowadziły działalność w :

- zakładzie produkcyjnym w Kobylnikach, niedaleko Kruszwicy;
- zakładzie produkcyjnym w Gdańsku,
- zakładzie produkcyjnym w Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych, produkcji margaryn i tłuszczów profesjonalnych i komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Gdańsku prowadził działalności w zakresie: rafinacji oleju palmowego oraz produkcji tłuszczów cukierniczych.

Zakład Produkcyjny w Brzegu prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych i produkcji margaryn konsumenckich.

ZPT Elmilik prowadziły działalność w zakładzie produkcyjnym w Szczecinku. Działalność ta dotyczyła produkcji margaryn i tłuszczów roślinnych, a także dystrybucji śmietany.

27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;
- przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Grupę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 35 i 36 Sprawozdania Finansowego Grupy za rok 2013.

28. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY

W związku z nabyciem dwóch nowych spółek zależnych w dniu 26 listopada 2013 roku, jako dane porównawcze, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zaprezentowane zostały skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A., w skład której na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 roku wchodziły spółka dominująca ZT „Kruszwica” S.A. oraz podmiot zależny ZPT Elmilik sp. z o.o.

Struktura zarówno aktywów, jak i pasywów na koniec grudnia 2013 roku nie uległa istotnej zmianie w porównaniu do roku 2012. Na koniec 2013 roku suma bilansowa w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w stosunku do końca roku poprzedniego, uległa obniżeniu o 128.858 tys. PLN, tj. o 11%.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Aktywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012	Udział w aktywach 2013	Udział w aktywach 2012	Zmiana
	PLN '000	PLN '000	%	%	PLN '000
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	273 682	299 874	25,2	24,7	(26 192)
Nieruchomości inwestycyjne	1 020	1 087	0,1	0,1	(67)
Wartość firmy	83 793	83 793	7,7	6,9	-
Wartości niematerialne	26 327	30 277	2,4	2,5	(3 950)
Długoterminowe aktywa finansowe	163	217	0,0	0,0	(54)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 485	91	0,1	0,0	1 394
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	894	1 120	0,1	0,1	(226)
	387 364	416 459	35,6	34,2	(29 095)
Aktywa obrotowe					
Zapasy	509 656	520 650	46,9	42,8	(10 994)
Należności z tytułu dostaw i usług	138 857	217 988	12,8	17,9	(79 131)
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	7 466	-	0,0	(7 466)
Należności pozostałe	24 551	13 085	2,3	1,1	11 466
Krótkoterminowe aktywa finansowe	23 868	36 542	2,2	3,0	(12 674)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 364	2 239	0,1	0,2	(875)
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 793	1 882	0,2	0,2	(89)
	700 089	799 852	64,4	65,8	(99 763)
Aktywa razem	1 087 453	1 216 311	100,0	100,0	(128 858)

W strukturze aktywów Grupy zdecydowanie przeważają aktywa Jednostki dominującej.

Na koniec 2013 roku główną pozycję w aktywach Grupy stanowią zapasy (46,9%), w tym przede wszystkim nasiona rzepaku 385 mln PLN (na dzień 31.12.2012 r.: 328 mln PLN). Wysoki poziom zapasów nasion rzepaku, podstawowego surowca Grupy, jest efektem ich cyklu obrotowego. Grupa pozyskuje znaczną część nasion rzepaku podczas skupu, w okresie lipiec-sierpień. Poziom nasion rzepaku osiąga najwyższą wartość w skali roku na koniec trzeciego kwartału, po czym, w miarę ich zużycia w procesie produkcji, sukcesywnie maleje.

Kolejną istotną pozycją w aktywach Grupy są rzeczowe aktywa trwałe, których wartość uległa obniżeniu o 26.192 tys. PLN, głównie z powodu niższego poziomu nakładów na środki trwałe w budowie, których wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 10.961 tys. PLN, podczas gdy na koniec 2012 roku wynosiła 26.404 tys. PLN.

Spadek poziomu należności z tytułu dostaw i usług o 79.131 tys. PLN w stosunku do ubiegłego roku, spowodowany jest głównie wzrostem wartości sprzedanych wierzytelności w ramach umowy faktoringowej.

Zmniejszenie wartości środków pieniężnych Grupy spowodowane jest niższym poziomem depozytu Grupy w ramach umowy pożyczki.

W pozycji aktywa finansowe na koniec 2013 roku Grupa ujęła o 12.659 tys. PLN mniejszą niż w 2012 roku wartość aktywów z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych. Grupa wykazała wyższe zobowiązania z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Grupę wykazywała aktywa na kwotę 23.862 tys. PLN i zobowiązania o wartości 10.955 tys. PLN (31/12/2012: aktywa 36.521 tys. PLN, zobowiązania 23.308 tys. PLN).

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Pasywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2012	Udział w pasywach 2013	Udział w pasywach 2012	Zmiana
	PLN '000	PLN '000	%	%	PLN '000
Kapitał własny					
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	17,0	15,2	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	245 401	245 401	22,6	20,2	-
Kapitał rezerwowy	172 966	166 620	15,9	13,7	6 346
Zyski zatrzymane	131 222	29 364	12,1	2,4	101 858
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	-	-	-	-	-
	734 665	626 461	67,6	51,5	108 204
Zobowiązania długoterminowe					
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	2 890	-	-	(2 890)
Zobowiązania finansowe	-	31	-	-	(31)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 162	3 312	0,4	0,3	850
Pozostałe rezerwy	2 754	2 366	0,3	0,2	388
	6 916	8 599	0,6	0,7	(1 683)
Zobowiązania krótkoterminowe					
Rezerwy	1 262	1 769	0,1	0,1	(507)
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	182 748	393 768	16,8	32,4	(211 020)
Zobowiązania finansowe	10 990	23 334	1,0	1,9	(12 344)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	20 331	13 345	1,9	1,1	6 986
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	118 393	147 507	10,9	12,1	(29 114)
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 924	18	0,2	0,0	1 906
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	10 224	1 510	0,9	0,1	8 714
	345 872	581 251	31,8	47,8	(235 379)
Pasywa razem	1 087 453	1 216 311	100,0	100,0	(128 858)

W strukturze pasywów Grupy zdecydowanie przeważają pasywa Jednostki dominującej.

Na koniec grudnia 2013 roku, udział zobowiązań długoterminowych Grupy utrzymał się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

Zmniejszenie poziomu zobowiązań krótkoterminowych Grupy spowodowane było spadkiem zadłużenia Grupy o 211.020 tys. PLN, w wyniku spadku wartości kapitału pracującego Grupy.

Wzrost kapitału własnego Grupy jest głównie wynikiem wypracowanego zysku netto Grupy w wysokości 106.706 tys. PLN.

W pozycji zobowiązania finansowe na koniec 2013 roku Grupa ujęła o 12.353 tys. PLN mniejszą niż w 2012 roku wartość zobowiązań z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Grupa wykazała na koniec 2013 roku zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, wobec należności z tyt. podatku dochodowego na koniec 2012 roku, co jest pochodną wypracowanego w 2013 roku zysku i dochodu do opodatkowania.

29. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU

Zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy w roku 2013 zostały opisane w pkt 16 niniejszego Sprawozdania.

30. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY

Grupa nie posiada lokat kapitałowych. Główną inwestycją kapitałową Grupy w 2013 roku był zakup udziałów w spółce Mauresa sp. z o.o. oraz akcji w spółce Mauresa SKA. Szczegółowy opis transakcji ujęty został w notce nr 18 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2013 rok.

31. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYN

Szczegółowy opis organizacji Grupy ujęty został w notach nr 1, 18 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy za 2013 rok.

32. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA

Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy ujęta została w pkt 17 niniejszego Sprawozdania.

33. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM

Istotne pozycje pozabilansowe nie wystąpiły.

34. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a) *Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.*

Umowa o przegląd półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za okres 6 miesięcy, zakończony 30 czerwca 2013 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt sp. z o. o.) z siedzibą w Warszawie, w dniu 23 lipca 2013 roku. Zakres przeglądu obejmuje sprawozdanie skonsolidowane sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie rocznego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2013 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt sp. z o. o.) z

siedzibą w Warszawie, w dniu 4 października 2013 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2012 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt sp. z o. o.) z siedzibą w Warszawie, w dniu 4 października 2013 roku.

Umowa o badanie pakietu konsolidacyjnego ZT „Kruszwica” S.A. sporządzonego zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych (US GAAP) oraz zasadami obowiązującymi w Grupie Bunge, za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2013 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt sp. z o. o.) z siedzibą w Warszawie, w dniu 4 października 2013 roku.

Umowa o badanie rocznego sprawozdania finansowego Elmlk sp. z o. o. za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2013 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. (dawniej Deloitte Audyt sp. z o. o.) z siedzibą w Warszawie, w dniu 2 grudnia 2013 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

- b) *Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli Grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przegląd skonsolidowanego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za pierwsze półrocze 2013 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego ZT „Kruszwica” S.A. za rok 2013, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 140.575 EUR. Zgodnie z ww. umowami, spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony, tłumaczenie sprawozdań na język angielski, etc.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Elmlk sp. z o. o. za rok 2013, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 10.000 EUR. Zgodnie z ww. umowami, spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

- c) *Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2013 roku, zostało ustalone w wysokości 7.000 PLN.

- d) *Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2012 roku oraz za przegląd pakietu konsolidacyjnego ZT „Kruszwica” S.A. za pierwsze półrocze 2012 roku, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 39.475 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego ZT „Kruszwica” S.A. za rok 2012, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 125.525 EUR. Zgodnie z ww. umowami, Grupa zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony, tłumaczenie sprawozdań finansowych na język angielski, etc.

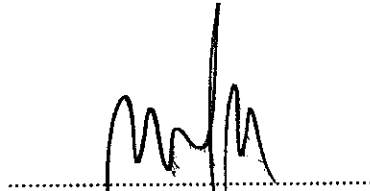
Łączne należne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za 2012 roku Elmlk sp. z o. o. zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 10.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2012 roku, zostało ustalone w wysokości 7.000 PLN.

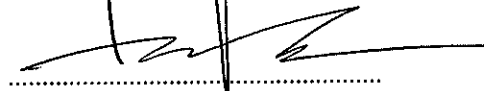
Sprawozdanie Zarządu zostało sporządzone w dniu 10 marca 2014 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

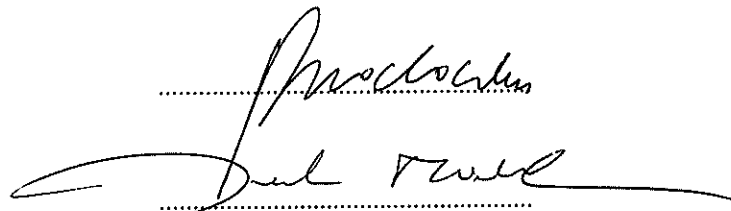
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

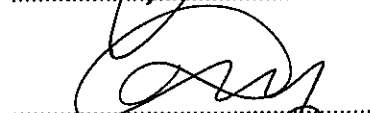
Jacek Michalak – Członek Zarządu

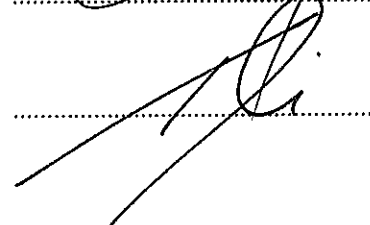
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

**Oświadczenie dotyczące stosowania przez Spółkę dominującą
ZT „Kruszwica” S.A.
zasad ładu korporacyjnego w 2013 roku**

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. w roku 2013 (dalej „**Spółka dominująca**”, „**Emitent**” lub „**ZT Kruszwica**”) powinna stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 r. (dalej „**Dobre Praktyki**”), dostępnym na stronie internetowej <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Spółka dominująca podtrzymuje swoje dotychczasowe deklaracje co do zakresu przestrzegania przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego, zgodnie z którymi Spółka w 2013 roku przestrzegała wszystkich rekomendacji i zasad Dobrych Praktyk z wyłączeniem:

- w Zakresie Rekomendacji z Części I Dobrych Praktyk:

Rekomendacja 5

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Powyższa rekomendacja nie była w pełni stosowana przez ZT Kruszwica.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej, zgodnie z § 17 ust. 2 Statutu, ustala Walne Zgromadzenie. W poprzedniej kadencji Rady Nadzorczej, uchwałą nr 36/2008 z dnia 28 maja 2008 r., Walne Zgromadzenie przyznało wynagrodzenie niezależnym Członkom Rady Nadzorczej i przedstawicielowi pracowników p. Stefanowi Latawcowi. W obecnej kadencji, wynagrodzenie to zostało – na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia nr 34/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku – przyznane jedynie niezależnym Członkom Rady Nadzorczej. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej pełnili i pełnią te funkcje bez wynagrodzenia.

Wynagrodzenia Członków Zarządu, zgodnie z art. § 12 Statutu, ustala natomiast przedstawiciel Rady Nadzorczej delegowany przez jej członków lub pełnomocnik powołany przez Walne Zgromadzenie. Należy jednak mieć na względzie, iż ZT Kruszwica wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. ZT Kruszwica zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych wytycznych określanych przez władze Grupy Bunge, które w sposób bezpośredni nawiązują do dobrych praktyk przyjętych przez spółki amerykańskie. W związku z tym, Spółka dominująca w ograniczonym zakresie stosuje się do zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących polityki prowadzonej wobec członków Zarządu Spółki dominującej, w kwestiach takich jak struktura wynagrodzenia, programy motywacyjne i nagrody roczne, Spółka dominująca jest w tym zakresie związana wewnętrznymi regulacjami Grupy Bunge. Tym samym przestrzeganie przez nią w pełni tej rekomendacji jest ograniczone z powodu różnic pomiędzy systemami prawa, a także standardami obowiązującymi w Unii Europejskiej, a wewnętrznymi regulacjami przyjętymi przez Grupę Bunge.

Rekomendacja 9

„GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej.”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica w rozumieniu ilościowym, wśród Członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajduje się bowiem jedna kobieta. Natomiast przy doborze osób piastujących funkcję członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółka dominująca niezmiennie kieruje się najwyższymi standardami i w tym zakresie nie dokonuje różnicowania kandydatów ze względu na ich płeć ani inne cechy pozamerytoryczne. Podstawowym kryterium wyłaniania władz w Spółce dominującej są wysokie kompetencje, umiejętności oraz profesjonalizm kandydatów. Na uwagę zasługuje też fakt, iż jedno z najważniejszych stanowisk we władzach Spółki dominującej (funkcję zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej), zajmuje Pani Vesselina Shaleva.

Rekomendacja 12

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica. W ocenie Zarządu, dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał takiej potrzeby. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie jest w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem, wypowiedzaniem się, czy też wykonywaniem prawa głosu (osobiście lub przez pełnomocnika). Spółka dominująca stoi ponadto na stanowisku, że pomimo zaawansowanej techniki istnieje zawsze ryzyko, że z różnych przyczyn, w tym niezależnych od Spółki dominującej, Akcjonariuszy, czy też osób trzecich, nie zostanie zagwarantowane bezpieczeństwo techniczne oraz prawne dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, czy też wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, a ewentualne szkody wynikłe z jakichkolwiek zakłóceń w tym zakresie mogłyby spowodować nieuzasadniony wzrost kosztów prowadzonej przez Spółkę dominującą działalności.

- w Zakresie Zasad z Części II Dobrych Praktyk:

Zasada nr 1 pkt 7)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie Walnego Zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania”

Powyższa zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica. Przebieg Walnych Zgromadzeń Spółki dominującej dokumentowany jest w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki dominującej. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki dominującej, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie Spółki dominującej.

Zasada nr 1 pkt 9a)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo”

Z przyczyn wskazanych w poprzednich oświadczeniach dotyczących ładu korporacyjnego w odniesieniu do poprzedniego brzmienia Rekomendacji 1 akapit 2 tiret 3 Dobrych Praktyk, Spółka dominująca nie zamieszcza na swojej korporacyjnej stronie internetowej zapisów przebiegu obrad Walnych Zgromadzeń, w formie audio ani wideo. Spółka dominująca podtrzymuje wyrażane wcześniej stanowisko, zgodnie z którym dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał potrzeby rejestrowania przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia i upubliczniania go na stronie internetowej. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie był w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, Spółka dominująca utrzymywała szczegółowy zapis przebiegu obrad w formie protokołu notarialnego. Dodatkowo, publikowanie wymaganych raportów bieżących oraz udostępnianie

odpowiednich informacji na stronie internetowej Spółki dominującej, zapewniało Akcjonariuszom wgląd do wszystkich istotnych informacji dotyczących Walnych Zgromadzeń. Takie zasady gwarantowały transparentność obrad Walnych Zgromadzeń, jak i chroniły Spółkę dominującą przed ewentualnymi roszczeniami Akcjonariuszy, którzy nie chcieliby aby ich wizerunek lub wypowiedź zostały upublicznione przez Spółkę dominującą.

Zasada nr 3

„Zarząd, przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy. Na potrzeby niniejszego zbioru zasad przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 z późn. zm.).”

Zasada ta jest stosowana przez ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu (5 kategorii umów) ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica, zaś poza zakresem określonym w §16 ust. 2 Statutu, Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki dominującej, wskazane w tym postanowieniu transakcje z podmiotami powiązanymi (9 kategorii umów) są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki dominującej i wymagają uchwały Zarządu.

- z Części III Dobrych Praktyk:

Zasada nr 9

„Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązanym spełniającej warunki, o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej.”

Powyższa zasada jest stosowana w ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT (5 kategorii umów) Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica. Poza zakresem transakcji określonych w § 16 ust. 2 Statutu Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o Zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy.

W roku 2013 nie wystąpił żaden przypadek naruszenia przez Spółkę dominującą zasad/y ładu korporacyjnego, co do których Spółka dominująca zadeklarowała ich przestrzeganie.

- z Części IV Dobrych Praktyk:

Zasada nr 10

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,*
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.”*

Wyjaśnienia dotyczące niestosowania tej praktyki pokrywają się z udzielonymi przez Spółkę dominującą wyjaśnieniami dotyczącymi niestosowania poprzedniego brzmienia Rekomendacji 1 akapit 2 tiret 3 Dobrych Praktyk, a także obecnego brzmienia Rekomendacji 12 oraz Zasady nr 1 pkt 9a) Dobrych Praktyk.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki dominującej jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce dominującej i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki dominującej odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Jacek Michalak.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce dominującej model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę dominującą aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane cząstkowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkietapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki dominującej.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki dominującej, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki dominującej. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki dominującej na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki dominującej informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2013 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,23	14.763.313	64,22
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzibą w Thasou	5.805.485	25,26	5.805.485	25,26

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji ZT Kruszwica oraz na informacjach pozyskanych z Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w ramach procedury rejestracji akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami. Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, opisane powyżej podmioty są jedynymi osobami, innymi niż członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki dominującej, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają udziały w kapitale Spółki dominującej lub prawa głosu podlegające zgłoszeniu na mocy prawa polskiego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W ZT Kruszwica nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce. W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki akcjonariuszom przysługuje prawo powołania członków Rady Nadzorczej na Walnym Zgromadzeniu, jak następuje:

- a) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- b) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- c) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- d) w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut ZT Kruszwica nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „**Ustawa o Ofercie**”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut ZT Kruszwica nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu ZT Kruszwica, Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinno zostać powołanych spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani przez akcjonariuszy zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu (o ile doszło do powołania członków Rady Nadzorczej na podstawie § 13 ust. 2 Statutu).

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może

uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów. Zmiana wszelkich postanowień Statutu Spółki (w tym wskazanych w zdaniu poprzedzającym) wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Obydwa te dokumenty są dostępne na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „Relacje inwestorskie”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności :

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;

- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;
- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, wraz uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;

- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki
- b) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- c) przyjmowanie rocznego budżetu Spółki;
- d) reorganizacja wewnętrznej struktury przedsiębiorstwa Spółki;
- e) tworzenie lub przystępowanie przez Spółkę do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki; za wyjątkiem udzielania pełnomocnictw:
 - (i) do występowania przed sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym oraz sądami administracyjnymi;
 - (ii) do występowania w innych sprawach określonych w uchwale Zarządu, zgodnie z którą Zarząd upoważnił 2 (dwóch) wskazanych członków Zarządu do udzielenia pełnomocnictw bez uzyskiwania dodatkowej, odrębnej uchwały Zarządu;
- h) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;

- i) zgoda na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki,
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi, przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania;
- l) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- m) zbycie lub nabycie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 (sto tysięcy) Euro;
- n) obciążanie majątku Spółki o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub udzielanie gwarancji na kwotę przewyższającą powyższą wartość, trwającą dłużej niż 12 (dwanaście) kolejnych miesięcy;
- o) pozostałe transakcje lub zawieranie pozostałych umów z podmiotami niepowiązanymi o wartości w okresie 1 (jednego) roku od daty podpisania umowy przekraczającej równowartość 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- p) realizacja przez Spółkę następujących transakcji lub zawarcie następujących umów, gdy drugą stroną transakcji jest akcjonariusz Spółki, podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej (w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) co akcjonariusz lub podmioty powiązane z akcjonariuszem (dalej „**Podmioty Powiązane**”):
 - (i) umów świadczenia usług;
 - (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości;
 - (iii) umów sprzedaży i licencji znaku towarowego;
 - (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
 - (v) umów ramowych o łącznej rocznej wartości przekraczającej 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (vi) transakcji dotyczących zbywania i nabywania majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro, a w przypadku gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z podmiotami z grupy jednego akcjonariusza przekroczy w danym roku kalendarzowym równowartość 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro – każdej transakcji z podmiotami z Grupy tego akcjonariusza dotyczącej aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
 - (vii) umów dotyczących produkcji o łącznej wartości produktów gotowych przekraczającej 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (viii) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro w odniesieniu do umowy, a w przypadku gdy

- łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy, bez względu na jej wartość;
- (ix) umów dotyczących zbywania i nabywania usług, które nie były planowane i na których zapotrzebowanie pojawi się w trakcie roku finansowego, jeżeli łączna wartość takich usług w roku kalendarzowym przekroczy ekwiwalent 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania
- q) sprawy będące przedmiotem wniosku Zarządu do Walnego Zgromadzenia.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach niecierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o podejmowaniu i treści uchwały. Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2013 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu, Marcin Brodowski, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman, Dariusz Szymański, Jacek Michałak – Członkowie Zarządu. Wszystkie wyżej wymienione osoby zostały w dniu 20 czerwca 2013 r. powołane na kolejną kadencję na mocy uchwał Rady Nadzorczej nr 19-25/2013.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);
- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;
- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Od dnia 1 stycznia do dnia 19 czerwca 2013 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Latawiec, Gordon Hardie, Jordi Costa, Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

W dniu 20 czerwca 2013 r. została Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę nr 33/2013, w której zostało ustalone, że liczba członków Rady Nadzorczej Spółki będzie wynosić 10 osób, przy czym wygaśnięcie mandatu Członka Rady Nadzorczej nie powoduje konieczności ustalenia nowej liczby Członków Rady Nadzorczej uchwałą Walnego Zgromadzenia ani powołania nowego Członka, jeśli na skutek wygaśnięcia mandatu liczba Członków Rady Nadzorczej nie spadnie poniżej 9.

Na tym samym Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu uprawnieni akcjonariusze podjęli decyzję o powołaniu Członków Rady Nadzorczej na kolejną kadencję: (i) KBBV powołała do Rady Nadzorczej Spółki Pana Tommy’ego Jensena, Panią Vesselinę Shaleva, Pana Maurizio Terazzi, Pana Gordona Hardie, Pana Jordi Costę, Pana Mariusza Szeligę, prof. Jerzego Rajskiego i Pana Sławomira Ludwikowskiego; a (ii) Windstorm Trading & Investments Limited powołała do Rady Nadzorczej Spółki Pana Jerzego Staraka.

Uchwałą nr 12/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. Rada Nadzorcza Spółki ponownie powierzyła funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Panu Tommy’emu Jensenowi, a funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej – Pani Vesselinie Shaleva.

W związku z powyższym, od dnia 20 czerwca do dnia 31 grudnia 2013 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Gordon Hardie, Jordi Costa, Jerzy Starak i Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

Pan Sławomir Ludwikowski i prof. Jerzy Rajski spełniają kryteria niezależności przewidziane w Dobrych Praktykach.

C. Komitet Audytu

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, funkcjonujący w Spółce od 5 grudnia 2009 roku Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu. W myśl § 14 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przy ustalaniu składu Komitetu Audytu należy brać pod uwagę, że przynajmniej 1 (jeden) jego członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 14 ust.4 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki;
- b) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- d) monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- e) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki;
- f) analiza pisemnych informacji otrzymywanych od podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o istotnych kwestiach dotyczących rewizji finansowej oraz przekazywanie Radzie Nadzorczej stanowiska w tej sprawie.

Od dnia 1 stycznia do dnia 19 czerwca 2013 r. w skład Komitetu Audytu wchodził: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Maurizio Terazzi i Jacek Glinka – Członkowie Komitetu Audytu.

W związku z dokonaniem w dniu 20 czerwca 2013 r. powołaniem Członków Rady Nadzorczej na nową kadencję, uchwałą nr 13/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała pp. Sławomira Ludwikowskiego, Maurizio Terazzi oraz Romana Górnego na członków Komitetu Audytu utworzonego w ramach Rady Nadzorczej, przy czym p. Sławomirowi Ludwikowskiemu powierzyła funkcję Przewodniczącego.

W konsekwencji, od dnia 20 czerwca do dnia 31 grudnia 2013 r. w skład Komitetu Audytu wchodził: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Maurizio Terazzi i Roman Górny – Członkowie Komitetu Audytu.

Kruszwica, dnia 10 marca 2014 roku

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

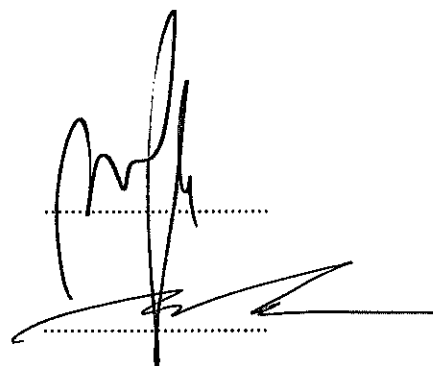
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

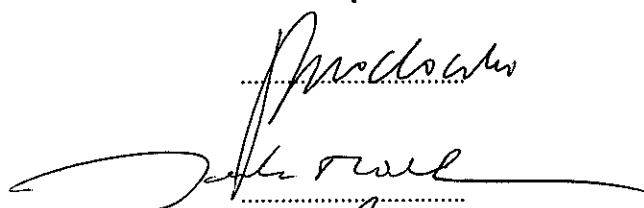
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

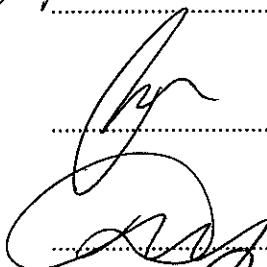
Tomasz Wika – Członek Zarządu

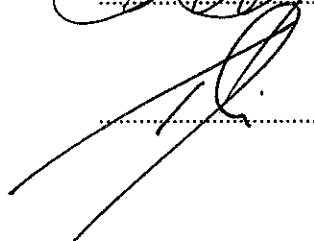
Handwritten signature of Wojciech Jachimczyk, Prezes Zarządu, on a dotted line.

Handwritten signature of Wojciech Bauman, Członek Zarządu, on a dotted line.

Handwritten signature of Marcin Brodowski, Członek Zarządu, on a dotted line.

Handwritten signature of Jacek Michalak, Członek Zarządu, on a dotted line.